

Amalechites
R. Hic aut bebra
filium fuisse doeb.
Amalechites enim
ydumeus vnu e. qz fi
li? primogenit? elau
diphat fuit. z huius
filius amalech. dia
dema aut z armillaz
a patre comendataz
habebat.

Accedens. Dis
qui proxi machina
tur malū. vel de eius
gaudet interitu iuste
retributionis penā a
iudice superno meret
Qui eni fodit foues
incidit in eā. z os qd
mentit occidit ai am.
hic aut mentiebatur
sele saulē occidisse.

Filios iuda.
Fili iuda filij cōfessi
onis quos verus da
uid vult arcu scripē
muniri: ne per igno
ratiā in conspectu de
monū succūbant.

Arcum. Rab.
Quia philistim la
gittarij sunt: qua ar
te saul interfecerant.
Eādē belli arte vult
eos discere. v? pcepit
vt reges iuda doce
rēt fortitudinē. vt for
tes. s. z intēti essent in
timore dñi: ne perirēt
sicut saul.

In libro iusto
rum. R. Legit vel
scriptū ē. hunc libru
nūqz reperiri assue
rant. sicut libru bello
rum dñi. cuius i libro
numerū mēio fit. z
carmina salomonis z
disputationes ei? de
natura lignorū. her
barū. iumētoz. volu
crū. reptiliū z pisciū.
Vel quod in libro
verboz dicitur.
Reliqua vero opez
salomonis ppriozū z
nouissimoz scripta
sunt in libris nathan
prophete. z achiz so
lonitis. in visioe qz
abdo videntis cōtra
ieroboā filiu nabath
z mltā volumina hu
iusmodi q scripēa fuis
se probat: sed hodie
nō esse pstat. Vasta
ta eni a chaldeis in
dea bibliotheca bo
stili igne psumpta ē.
pauci aut libri eldreg
pōtificis ex pphie in
dustria reparati vel
restaurati sūt. bichō

Secūdu liber Samuelis icipit

C. I.

Selectū est
aut postqz mor
tuus est saul. vt
dauid reuerte
ret a cede amalech. z maneret du
os dies in sicelech. In die aut ter
cia apparuit homoveniens de ca
stris saul veste conscissa. z pulue
re aspersus caput: z vt vēit ad da
uid. cecidit super faciez suā z ado
rauit. Dixitqz ad eum dauid: Un
de venis? Qui ait ad dauid. De
castris israhel fugi. Et dixit ad euz
dauid: Qd est verbū qd factū ē?
Indica mihi. Qui ait: fugit po
pulus ex pzelio: z multi corruētes
ex populo mortui sunt. sed z saul
z ionathas filius eius interierūt.
Dixitqz dauid ad adolescentes q
nunciauit ei: Unde scis. qui a mor
tuus est saul z ionathas filius ei?
Et ait adolescens qui nunciabat
ei: Casu veni in montez gelboe: z
saul incubebat super hastam suā.
Doxo curzus z equites appro
pinquabāt ei. z cōuersus post ter
guz: videntqz me vocauit. Lui cū
respondissem assum. Dixit mihi:
Quis nam es tu? Et aio ad eum:
Amalechites sum. Et locutus est
mihi: Sta super me. z iterfice me:
qm̄ tenent me angustie. z adhuc
tota anima mea in me est. Stāsqz
super eum: occidi illum. Sciebaz
eni quia viuere nō poterat post ru
inam. Et tuli diadema qd erat in
capite eius. z armillā de brachio

eius: z tuli ad te dominuz meum
huc. Apprehendens autē dauid
vestimēta sua scidit. omnesqz viri
qui erāt cum eo. z planxerūt. z fle
uerunt. z ieiunauerūt vsqz ad ve
speraz super saul z ionathan filiū
eius. z super populū domini. z su
per populū israhel: eo qz corruisset
gladio. Dixitqz dauid ad iuuenes
qui nunciauerat ei: Unde es tu?
Qui respondit. filius hominis ad
uenē amalechite ego sum. Et ait
dauid ad eum: Quare non timu
isti mittere manū tuam. vt occide
res christū domini? Uocāsqz da
uid vnu de pueris suis ait: Accē
dens irue in eum. Qui percussit
illum: z mortuus est. Et ait ad eū
dauid: Sanguis tuus super ca
put tuū. Os enim tuū locutus est
aduersum te dicens: ego interfeci
christum domini. Planxit autez
dauid planctum huiuscemodi su
per saul z sup ionathan filiū eius.
Et pcepit vt docerent filios iu
da arcum sicut scriptū est in libro
iustorum. Et ait Considera israhel
pro his qui mortui sunt super ex
cella tua vulnerati. Incliti israhel
super montes tuos interfecit sūt.
Quomodo ceciderūt fortes? No
lite annunciare in geth. neqz anū
cietis in cōpitis ascalonis: ne for
te letentur filie philistim. ne erul
tent filie incircūforuz. Mōtes
gelboe. nec ros nec pluuia veniāt
sup vos. Neqz sint agri pmitiaz:
quia ibi abiectus est clipe? fortii.
clipeus saul. quasi nō esset vnc?

esdras scriba i lege di
fuit. qui promptiores
litterarū figuras qz
eatenus bebra habu
issent reperit. Sunt
eni qui dicūt libru iu
storū esse libru reguz:
vbi continent pphē
inisti. samuel. gad. z
nathan. in quo scri
ptū ē: quomodo saul
recedēs a timore dñi
per inobediētiā pjt
Considera israhel
Qui remanisti. pro
qua culpa interfecit
sūt. z pccaue ne z tu i
scelere eozū pccas. vt
considera qz gloriofi
fuerūt: qui pro tua li
bertate vulnerati sūt
Beth. Torcular
scz hierusalē quē oc
cidit prophetas: cui
mors dñi z apoz i
densuz fuit. z ob hoc
pcepit verus dauid
ne passio sua illis an
nūcietur.
Montes. R.
Alij excelli: quia. s. o.
saul inobediētia tua
quasi ydolatria in ex
cellis reputata ē: qz
scelus ydolatrię nō le
acquiēcere.
Montes gel
boe. Vberum an
maledictionē fuerūt:
quos hactenus male
dictioni subiaccere fe
runt. nec unqz pluerē
ibi testantur.
Rab. R. Rex z ppheta
dauid. qui pccato
ribus mala nō reddi
dit: cum saul z iona
tha bello occubisset
in lamentatione sua
gelboe mōtibus ma
ledicit. Montes gel
boe nec ros nec plu
uia zc. Quid deli
querūt mōtes: sed qz
gelboe interpretatur
decurfus. per saul aut
victū z mortuū. vnc
tio z mors nostri me
diatoris exprimit me
rito per gelboe super
ba iudgoz corda si
gnificat. que dñi i hu
ius mundi desiderijs
desunt: in vnc. i.
christi se morte miscu
erūt. Et qz in eis vnc
tus rex tpatit morit
ab omi rore gze sic
cant. de quibus bene
dicatur: vt agri pmi
tiarū esse nō possint.
Superbi eni bebre
ozū montes pmitia

uos fructus nō ferūt. qui in redemptoris aduētū ex parte māxīa ī perfidia remanētēs. primordia fidei sequi noluerūt. **S**ancta enī ecclesia ī pmitiſis suis multitudine gentiū fecūdata. vix in fine mūdi iudeos quos inuenerit ſuſcipit. et extrema colliſgens eos quali reliquias frugū ponit. vnde reliquie iſrael ſalutē ſent. poſſunt tñ mōtel gelboe oze. pphē maledicia: vñ dñi fructus areſcente terra morit poſſeſſores terre ſterilitatis dāno ſeriant: vt ipſi maledictionis ſententiā acciperent: qui apud ſemortem regis ſuſcipere iniquitate exigēte meruiſſent.

A sanguine interfectorum. **S**anguis et adeps robur prestant corpori. Ita illi fortitudinem dabant subiectis. a quibus saul et ionathas interfecti sunt: quali non a rusticis. Vel ita: saul reprobatus est a deo: et ab incircūcis viliter interfectus. tanquā non esset vnctus oleo. propter sanguine interfectorum. f. lxxv. sacerdotum: quod dñs adipē adolebāt: quos innoxios iussit saul interfici.

Sagitta ionathas. **E**t gladius saul. Ionathas et saul bellicosos et fortissimos significat fuisse: et laudat eis decore forme et constantiam animi.

Rab. All. **D**ñs propheta dauid figura liter deflet saul et ionathas: qui cum potētes essent: et semper hostibus preualerēt. lauciati ilico et vulnerati in medio prelio corruerūt. Sic et christiani

deflent eos qui repugnantes demonibus: in lubrico seculi labuntur (Belboe nāq; mōtes lubrici interpretat) et spem recuperatiōis obmittētes propo mōrone desparōis se ipsos interficiūt. sicut saul iūmēs sup gladiū suū. Philisti vñ. i. demones de interfectis spolia virtutū auferētes: pro prię fortitudini victoriā ascribūt. cū talia iustis pmissiōe dei eueniūt. Sed dauid nō ē electis suis cornū casū gemit: et ī vrbib; allophiloū prohibet diuulgari. i. p̄cipit fidelib; vt caute se custodiāt. vt scuti fidei lorica iusticię galeā salutis: et gladiū sp̄s habeāt. qd ē verbū dei: quib; aduersarijs resistāt: ne iterū ignominiose supati. gaudiū inimicis faciāt. **C. II. Ascendit ergo dauid.** **R.** ascēsiō dauid cum duab; vxoribus in hebron: significat cōuocationē duoz p̄p̄oz ī ecclīa catholicā. Hebron enī interpretat cōingū. Sola autē ecclesia celestis regis sp̄sa ē. Illuc duxit

oleo a sanguine interfectorum: ab adipe fortium. **S**agitta ionathas nūq; abiit retro: et gladius saul non est reuersus inanis. **S**aul et ionathas amabiles et decozi valde in vita sua: in morte quoq; non sunt diuisi. **A**quilis velocioribus: leonibus fortiores. **F**ilii israel super saul flete: qui vestiebat vos coccino in delitijs: qui prebebat ornamenta aurea cultui vestro. **Q**uomodo ceciderunt fortes in prelio. **I**onathas in excelsis tuis occisus est. **D**oleo super te frater mi ionatha decoze nimis: et amabilis super amorem mulierum. **S**icut mater amat vnicū filium suū: ita te diligebam. **Q**uomodo ceciderunt robusti: et pierunt arma bellica

C. II. Gitur post

hec et soluit dauid dominū dicens: Num ascendam in vnam de ciuitatibus iuda? **E**t ait dominus: ascēde. **D**ixitq; dauid: Quo ascendā? **E**t respōdit ei: In hebron. **A**scendit ergo dauid et duxit vxores eius achinoem iezraelitis et abigail vxor nabal carmelit. sed et viros qui erant cū eo. duxit dauid singulos cū domo sua:

et manserunt in opidis hebron. **T**eneruntq; viri iuda: et vixerunt ibi dauid vt regnaret super domum iuda. **E**t annūciatum est dauid quod viri galaad sepelisset saul: **M**isit ergo dauid nūcios ad viros iabes galaad. **D**ixitq; ad eos: **B**enedicti vos a domino. qui fecistis misericordiā hanc cū dño vestro saul: et sepelissetis eum. **E**t nunc retribuet vobis quidē dominus misericordiam et veritatem. et ego reddam gratiā: eo quod fecistis verbū istud. **C**onfortent manus vestre. et esto te filij fortitudinis. licet enim mortuus sit dñs vester saul: tñ vixit me domus iuda in regē sibi. **A**bner autē filius ner princeps exercitus saul tulit ysboſeth filiū saul. et circūduxit eū per castra: regēq; constituit super galaad et super gessuri et super iezechel. et super effraim. et super beniamin. et super vniuersum israel. **Q**uadragesimo annorum erat ysboſeth filius saul cū regnare cepisset super israel: et duobus annis regnauit. **S**ola autē domus iuda sequebatur dauid. **E**t fuit numerus dierū quos cōmoratus est dauid imperans in hebron super domū iuda septē annorū et sex mensium

dauid singulos viros cū domo sua: quod singuli fideles in illa societate per euāgelij p̄dicationē cōuocāt vbi nō ē distinctio iudici et greci.

Veneruntq; viri **R.** Quia superbis et cōtēptōibus grāz dei spermentib; electi fama p̄dicationis et virtutū studio cōstitur christū regē esse ī p̄p̄o suo: cui data est ois potestas in celo et in terra.

Dixitq; ad eos. **R.** Redemptio nro multū placet: quod opera maloꝝ quod peccatū mortui sūt. obliuioni tradit dñs nādo. nec ea quod dño displicēt imitat sed quod p̄cepit facere recordatur.

Isboſeth. **R**ab. **Q**ui interpretat filius cōfusiōis abner auxiliā te. quod interpretat p̄ns lucerna regnauit super vniuersū isrl: et sola domus iuda sequebatur dauid. quod solis credētib; et p̄ cōstitūbus sequentib; christū. in ceteris error cōfusiōis regnauit: diabolo in stigāte quod trasfiguratur se in angelum lucis.

Circūduxit eum **p. ca.** In hebreo dicitur: **T**raduxit eū in manaim. quod interpretat castra. traduxit. f. vltra iordanē: et in nam regē constituit.

Et fuit numerus **R.** Bñ dicit quod septē dieb; et sex mēlib; regnauit i hebrō quod interpretatur cōingū: vñ visio septima. quod xps ī ecclīa quod est persona p̄ oīe tps huius vite quod septena-

rio dierū nūero decurrit. regnat scdm illud. **E**cce ego vobiscū sū. u. ad cōfū. f. et quia post expletionē senarij. i. perfectionē boni operis electos suos ad verū sabbatū. i. requiē sempiternā perducit: vbi perfruetur visione dei perpetua. **E**st autē hebron ciuitas in tribu iuda: que quondam vocabatur arbe. licet in grecis codicibus male habeatur arbo sicut et in nostris cum in hebreo legitur arbe. i. q̄ttuoz: quod abraā et ysac et iacob ibi sepulti sunt. et magus adā. licet eū in loco caluarie quidā suspicentur: hęc fuit olim metropolis philistiōū et habitaculū gigantū. postea ciuitas sacerdotalis et fugitiuoz. distat a meridiana plaga ab helia milibus circiter. xxij. vbi querens abraā quod etiā therebintus quod et manbre vsq; ad constantini regis iperū mōstrabat: et mansoleū eius ipresentiarū cernit. cūq; a nostris ibidē ecclīa iam extructa sit in circūitu a cunctis gentib; therebinti locus superstitione

colit: q; sub ea abraā angelos hospicio recepit. hic p̄m̄uz arbedicta ē. postea hebrō ab vno filioꝝ caleph cōdita ē aūt aū septē ānos q̄z thānis vrbs egypti.

Egressus ē ab. **zē ix.** Hūc locū iosephus ita expōit. abner promouit electū nimis exercitū. vt cōgrederet cū tribu iuda. Irascebat enī aduersū eos: a quib; rex dauid fuerat ordinatus. Hūc occurrit missus ioab a dauid filius sariū foror ei; hic erat contra abner cōstitutus p̄iceps militie: cū q; fuerunt fratres sui. abisay z asabel: z oēs armati dauid. veniēs q; ad quē dā fontē i cūitate gabaon. aciem cōstituit ad pugnādū. dicēte dō abner ad eū: velle se probare q̄s eorū haberet robustiorem exercitū. cōuenit iter vtrosq; vt duodeciz viros pugnatōs mitterent: eductisq; gladijs viri dō. z tenet hostiū capita lūbos z latera suis gladijs perforarūt donec oēs quali ex vno cōstituto periculo perimerēt his cadētib; etiā rei quis dilabat exercitus z abner p̄ls vici. Fugietelq; ioab persequi nō cessabat: p̄cipiēs armatis vt festinarēt: z occidendo nō deficerēt. Cuius etiā fr̄es p̄mptis sine decertabāt. Inter quos clarior fuit asabel q; tātā gloriā i pedū velocitate habuit: vt etiā eqs curredo superaret. hic p̄sequebat abner i neutra partē declinans.

Dixitq; abner ad ioab zc. Abner de tbn beniamin p̄iceps exercitus saul. p̄neros dauid ad p̄liū pronocauit. z saulus nec dū apls d̄ tribu beniamin p̄barisq; us aplos ad certamē pronocauit: ac neci stephani interfuit.

Porro asabel zc. Dreg. Alabel significat eos quos v-

tero faciem meam ad ioab fratres tuos. Qui audire contēpsit: z noluit declinare. Percussit ergo euz abner auersa hasta in inguine. z transsodit: z mortuus est in eodē loco. Omnesq; qui transibāt per locū illuz in quo occiderat asabel z mortu; erat. subsistebant. Persequentibus aūt ioab z abisay fugientē abner. sol occubuit. Et venerunt vsq; ad collem aque duct; qui est ex aduerso vallis z itineris deserti in gabaon. Congregatiq; sunt filij beniamin ad abner. z cōglobati in vnū cuneū. steterunt in sūmitate tumuli vnus. z exclamauit abner ad ioab. z ait: Nū vsq; ad internitiōnē tuus mucro deservit? An ignoras q; p̄culosa sit desperatio: vsq; quo non dicis populo vt omittat p̄sequi fratres suos. Et ait ioab: Uiuat dominus si locutus fuisset mane: recessisset populus persequens fratrem suū. Insonuit ergo ioab buccina z stetit omnis exercitus. nec persecuti sunt vltra israel: neq; iniere certamen. Abner aūt z viri eius abierrunt per cāpestria moab nocte tota illa. z transierūt iordanem: z lustrata omni bethoron. venerunt ad castra. Porro ioab reuersus omissio abner congregauit omnes populū: z defuerūt de pueris dauid decē z nouē viri excepto asabel. Serui aūt dauid percusserūt de beniamin z de viris qui erant cum abner trecentos z sexagita: q; z mortui sunt. Tuleruntq; asabel

tero faciem meam ad ioab fratres tuos. Qui audire contēpsit: z noluit declinare. Percussit ergo euz abner auersa hasta in inguine. z transsodit: z mortuus est in eodē loco. Omnesq; qui transibāt per locū illuz in quo occiderat asabel z mortu; erat. subsistebant. Persequentibus aūt ioab z abisay fugientē abner. sol occubuit. Et venerunt vsq; ad collem aque duct; qui est ex aduerso vallis z itineris deserti in gabaon. Congregatiq; sunt filij beniamin ad abner. z cōglobati in vnū cuneū. steterunt in sūmitate tumuli vnus. z exclamauit abner ad ioab. z ait: Nū vsq; ad internitiōnē tuus mucro deservit? An ignoras q; p̄culosa sit desperatio: vsq; quo non dicis populo vt omittat p̄sequi fratres suos. Et ait ioab: Uiuat dominus si locutus fuisset mane: recessisset populus persequens fratrem suū. Insonuit ergo ioab buccina z stetit omnis exercitus. nec persecuti sunt vltra israel: neq; iniere certamen. Abner aūt z viri eius abierrunt per cāpestria moab nocte tota illa. z transierūt iordanem: z lustrata omni bethoron. venerunt ad castra. Porro ioab reuersus omissio abner congregauit omnes populū: z defuerūt de pueris dauid decē z nouē viri excepto asabel. Serui aūt dauid percusserūt de beniamin z de viris qui erant cum abner trecentos z sexagita: q; z mortui sunt. Tuleruntq; asabel

benens arripiens furor in p̄iceps ducit. qui i eodē furoris ipe tu tāto cautius declinandi sunt: quāto in sane rapiunt. vñ abner. i. patris lucerna fugit: q; doctoꝝ lingua que supernū dei lumē indicat. cū p̄ rupta furoris mentē cuiuspiā ferri cōspicit z cōtra trāscētē verborū dissimulat iacula reddere. quasi persequentē non vult ferire. Sed cū iracūdi nulla se cōsideratiōe mitigāt z quasi asabel perseq; nō cessāt. Reccesse ē enī vt q; furentes reprimere cōnant: nō se in furore erigāt. sed si quid est trāquillitatis ostendāt quēdā dō subūter proferāt. in quibus ex obliq; aīum furentis pūgant. vnde abner persequentē nō reccit sed auersa hasta p̄forauit. Et mucro enī percutere ē impetu a parte icrepatiōis obviare. Auersa aūt hasta ferire est furentes intranquille ex q̄buldā tāgere: q̄li pariendo superare. Asabel aūt protinus occubuit: q; cōmote mētes dū z parci sibi sentiunt: z tū respōsoꝝ ratione in intinis subtrāquillitate tangūt. ab eo quo se erexerāt statim cadūt. q; ergo a furoris sui impetu sub lenitatis percussioe resiliūt: quasi sine ferro moriuntur.

An ignoras. In hebr̄o. An ignoras q; amarus erit finis: si populuz dele reniteris.

z sepelierūt cum in sepulchro pa-
tris sui i bethleem. Et ābulauerūt
tota nocte ioab z viri qui erāt cū
eo: z in ipso crepusculo peruenērūt
in hebron.

C. III.

Facta ē longa.

R. Domus dauid celestis hierusalem. q̄ parti peregrinat i ter-
ris. partim cū dño re-
gnat in celis. Dom⁹
suo saul superbi z im-
pij regis ē babilon. q̄
facit fornicari omnes
gētes. Inter has lon-
ga cōcertatio ē: qz q̄
scdm carnē ē persequē
cā q̄ scdm spiritū est.
sed domus dauid. p̄
fectu filioꝝ gaudet: z
in persecutiōe dom⁹
saulis deficit in sua i-
iquitate: z tandem
scdm merita sua i pro-
fundū abyssi submer-
getur.

Natiq̄ sunt sex.
Sex filij qui nati sūt
dauid in hebron per-
fectionē factoz signi-
ficāt: q̄ de spiritali cō-
ingio christi z ecclesie
per spū sancti gratiā
quotidie oriunt̄.

De eglā. **R.** Hec
ē michol. q̄ sola vxor
dicit. qz cā dauid in
adolescētia sua p̄mā
sortitus ē vxorē. hec
i partu dī occubuisse
vnde i sequētibz scri-
ptū ē. Igit̄ michol fi-
liē saul nō ē natus fi-
lius: vsqz ad diē mor-
tis sue. qz in ipso par-
tu occubuit.

Hec. III.
Secta est ergo

longa concertatio inter
domū dauid: z domū saul. dauid
proficiens z semper se ipso robu-
stior. domus aut̄ saul decrescens
quotidie. Natiq̄ sunt sex filij da-

R. Si multas haberet tñ grauide qm parere debe-
bant tñ nutrebantur in hebron. f.

uid in hebron. Fuitq̄ primoge-
nitus eius amon de achinoem
iezraelite. z post eū cheleab s̄ abi-
gail vxore nabal carmeli. Porro
tercius absolon. filius maacha fi-
liē tholomai regis gessur. Quar-
tus aut̄ adonias filius agith. Et

quintus saphacias filius abithal

R. Eglā sola vxor appellatur quā tcom legem nu-
ptialiter accepit

Sextus quoqz hietraan de eglā
vxore dauid. Di nati sūt d̄ d̄ i he-
bron. Cum ergo eēt p̄eliū iter do-
mū dauid z domū saul: abner fili-
us ner regebat domum saul. Fu-
erat aut̄ saul concubina nomine
resp̄ha filia achia. Ingressusqz est

ad eā abner. Dixitqz ysbofeth ad
abner: Quare ingressus es ad cō-
cubinam patris mei? Qui iratus

nimis propter verba ysbofeth ait:
Nūquid caput canis ego sum ad-
uersum iudā hodie. qui fecerū mi-
sericordiā super domum saul p̄f̄i-
tui. z super fratres z proximos ei-
us. z non tradidi te in manus da-
uid: z tu requisisti in me qd argue-

res pro muliere hodie? **N**ec faci-
at deus abner z hec addat ei: nisi
quomodo iurauerit dominus da-
uid sic faciam cū eo: vt transferat̄
regnū de domo saul. z eleuet̄ thro-
nus dauid super israel. z super iu-
dam a dan vsqz bersabee. Et non
potuit respondere ei quicqz: quia
metuebat illuz. Misit ergo abner
nuncios ad dauid in hebron pro-
se dicentes: Cuius est terra? Et vt
loquerentur: Fac mecū amicitias
z erit manus mea tecū: z reducas
ad te vniversū israel. Qui ait: op-
time ego faciam tecū amicitias.

Sed vnaz rem peto a te dicens:
Non videbis faciem meā anteqz
adduxeris mihi michol filiā saul
z sic venies z videbis me. Misit
aut̄ dauid nuncios ad ysbofeth

filium saul dicens: Redde vxorē
meam michol: quā despōdi mihi
centū p̄putijs philistim. Misit
ergo ysbofeth. z tulit eā a viro suo

phaltiel filio laif. Sequebaturqz
eam vir suus plorans vsqz bahu-
rim. z dixit ad eum abner. Uade
z reuere. Qui reuersus ē. Ser-
monē quoqz intulit abner ad seni-
ores israel dicens: tam heri qz nu-
dius feceris querebatis dauid: vt
regnaret sup vos. Nūc ergo faci-
te. qm̄ dñs locut⁹ ē ad d̄ d̄ dicens:

In manu serui mei d̄ d̄ saluabo po-
pulū meū israel de manu philisti-
im z omnium inimicorū eius. Lo-
cutus est aut̄ abner etiā ad benia-
min. Et abiit vt loq̄ret̄ ad dauid in
hebron omnia que placuerāt isrlī

R. Abner bona-
tur vniversū isrl: vt
reducto ysbofeth filio
saul ad dauid conue-
niat: qz doctores san-
cti (qui patris lucerna
dicunt) lumine fidei
z sic pleni oēs gētes
exhortant: vt sp̄eta
ydoloꝝ cultura z reli-
cto errore cōfusionis
cū auctore suo diabo-
lo ad verū dauid. i.
christū vere festinet.

R. Nā z ioab qui abner
in dolo loquēs z per-
cutiēs in inguine in-
fecit: hostē antiquū
significat: qui fideles
fraudulenter subuer-
tit: z per libidinis cō-
tagione interficit. Io-
ab enī inimic⁹ v̄dē
pater interpretat. oī-
um enī iniquoz dia-
bolus caput ē. vnde
vos ex patre diabolo
estis. ab hac interfe-
ctione dauid immu-
nis ē: qz deus neminē
tētat: qui oēs hoīes
vult saluos fieri. vel
esse. Per inuidiā aut̄
diaboli mors ītrauit
in orbē. P̄ d̄t ioab
persona z noīe plin
indoz significare: q̄
semper inimici fuerūt
predicatoꝝ: z fidem
christi vbiqz persecu-
ti sunt.

Sermonē quo
qz. **R.** Abner bona-
tur vniversū isrl: vt
reducto ysbofeth filio
saul ad dauid conue-
niat: qz doctores san-
cti (qui patris lucerna
dicunt) lumine fidei
z sic pleni oēs gētes
exhortant: vt sp̄eta
ydoloꝝ cultura z reli-
cto errore cōfusionis
cū auctore suo diabo-
lo ad verū dauid. i.
christū vere festinet.
R. Nā z ioab qui abner
in dolo loquēs z per-
cutiēs in inguine in-
fecit: hostē antiquū
significat: qui fideles
fraudulenter subuer-
tit: z per libidinis cō-
tagione interficit. Io-
ab enī inimic⁹ v̄dē
pater interpretat. oī-
um enī iniquoz dia-
bolus caput ē. vnde
vos ex patre diabolo
estis. ab hac interfe-
ctione dauid immu-
nis ē: qz deus neminē
tētat: qui oēs hoīes
vult saluos fieri. vel
esse. Per inuidiā aut̄
diaboli mors ītrauit
in orbē. P̄ d̄t ioab
persona z noīe plin
indoz significare: q̄
semper inimici fuerūt
predicatoꝝ: z fidem
christi vbiqz persecu-
ti sunt.

z vniuerso beniamin. Venitq; ad dauid in hebron cū viginti viris. Et fecit dauid abner z viris eius qui venerant cum eo cōiuiū. Et dixit abner ad dauid: Surgaz vt congregem ad te dominū meū regem omnē israel z ineam tecū fēdus: z imperes omnibus sicut desiderat anima tua. Cum ergo deduxisset dauid abner. z ille isset in pace: statim pueri dauid z ioab venerūt cēsis latronibus cuz p̄da magna nimis. Abner autē nō erat cum dauid in hebron. quia iaz dimiserat euz. z profectus fuerat in pace. Et ioab z omnis exercitus qui erant cum eo post ea venerāt. Nunciatū est itaq; ioab a narratibus: Venit abner filius ner ad regem. z dimisit eum. z abiit in pace. Et ingressus est ioab ad regem z ait: Quid fecisti? Ecce venit abner ad te. Quare dimisisti eum. z abiit z recessit? Ignoras abner filium ner qm̄ ad hoc venit vt deciperet te. et sciret exitum tuuz z introitum tuuz: z nosset omnia que agis. Egressus itaq; ioab a dauid misit nuncios post abner: z reduxit eum de cisterna syra ignorāte dauid. Cūq; redisset abner in hebron. seorsum abduxit eum ioab ad mediū porte: vt loqueret ei in dolo. Et percussit illū in inguine z mortuus est in vltionē sanguinis asabel fratris ei. Quod cuz audisset dauid rez iam gesta. ait: Mundus ego sum. z regnū meū apud deum vsq; in sempiternum

† Iudeorū perfidiā et miserā notat. Ia s̄guie abner filij ner z v̄iat i su
† Principes. s. et sacerdotes populi
† Sinagogā. s. sabane et generationē maloz
vt requiratur ab eis omnis sanguis iustus. qui effusus est super terram
p̄ caput iobab i z sup omnē domū

patris eius. nec deficiat de domo
varis desideris fluens
ioab fluxum seminis sustinens. z
† Instabilitatē heresis et mundane voluptatis
leprosus. z tenens i fusum. z ca
† vltione diuina. † Qui de celo descendit
dens i gladio. z indigens i pane.

Igitur ioab z abisay frater eius interfecerunt abner. eo q̄ occidisset asabel fratrem eorū in gabaon i p̄lio. Dixit autē dauid ad ioab. z ad omnē populū qui erat cuz eo: Scindite vestimenta vestra. z accingimini saccis: z plangite ante crequias abner. Porro rex dauid sequebatur feretrū. Cūq; sepelissent abner in hebron. leuauit rex dauid vocem suam: z fleuit super tumulū abner. Fleuit autē ois populus. Plāgensq; rex z lugēs abner ait: Nequaq; vt solent mori ignaui. mortu⁹ es abner. Manus tuę non sunt ligatę. z pedes tui non sunt cōpedibus aggrauati: sed sicut solent cadere coram filiis iniquitatis. sic corruisti. Congeminansq; omnis populus fleuit super eum. Cūq; venisset vniuersa multitudo cibum capere cū dauid clara adhuc die. iurauit dauid dicens: Nec faciat mihi de⁹. z hęc addat. si ante occasum solis gustauero panem vel aliud qcq;. Omnisq; populus audiuit. z placuerūt eis cuncta que fecit rex in conspectu toti⁹ populi. Et cognouit omne vulgus z vniuersus isrl' in die illa: qm̄ non actum fuisset a rege vt occideretur abner fili⁹ ner

Flu rū se. sus. zc.
Iuxta litterā videt̄ imprecari effluentiaz libidinis. lepꝛę plagā effeminationē. inimi cū subiacere gladio. mendicare.
Tenens fusum.
Aug. Per ambitū verboꝝ notantur: q̄ fallaciā suam defendere nituntur.
Cadens gladio.
Qui gladio percussit gladio peribit. heretici gladio oris perfodiant: prius gladio impietatis confossi:

Delicatus. Anti-
qui delicata dicebāt
dijis cōsecrata q̄ nūc
vicimus dedicata.

C. III.

Duo aut viri R.

Hi duo viri p̄cipel
erāt in exercitu ysbo-
seth: et mortuo abner
sicut tradūt bebzgi cō-
siliati sunt cū miphib-
bofeth vt ysbofeth i-
terficerēt: et ipsū regē
cōstituerēt. Sed mi-
phibofeth cōsiliū p-
didit. ideo sic inducīt
Erat aut ionathe filius
pedibz debilis zc. Il-
li x̄o timore perterri-
ti fugerūt i gethaim-
fuerūtqz ibi vsqz ad
tempus illud quo. s.
inde reuersi domum
ysbofeth ingressi sunt.

Et hostiaria R.

Hostiaria triticum
purgat. cū mētis cu-
stodia discernendo
virtutes a vicijz sepa-
rat. que si obdormie-
rit in mortem proprij
domini insidiatores
admittit. qz cū discre-
tionis sollicitudo ces-
sauerit: ad interficien-
dū animas malignis
spiritibz iter pandit.
Qui ingressi spicas
tollūt: qz bonarū co-
gitationū germia au-
ferūt: atqz in inguine
feriūt: qz virtutē cor-
dis delectatione car-
nis occidunt. In in-
guine enī ferire est vi-
tam mētis carnis de-
lectatione perforare.
Nō enī ysbofeth in
opinata morte succū-
beret: si nō ad ingre-
ssum domus mulierē
i. ad mentis aditum
mollem custodiā de-
putasset. Fortis enī
vigilqz sensus p̄po-
ni cordis foribus de-
bet: quē nec negligē-
tiē somnus oppmat-
nec ignorantie error
fallat. Vñ bñ ysbo-
seth dicit: q̄ custode
femina hostilibz gla-
dijs nudat. Ysbo-
seth enī vir cōfusiōis
dicit. Vir aut confu-
sionis ē. qui forti mē-
tis custodia munitus
nō est. qz dñ virtutes
se agere estimat: sub
intransia vicia nesci-
entē necant. Tota er

Dixit quoqz rex ad seruos suos:

^{† Qui me regē facere voluit super omnē domū}
israel.

Num ignoratis qm̄ princeps et
maximus cecidit hodie in israel.

^{† Nō dū perfecte cōstitutus.}
Ego aut delicatus adhuc et vince

rex. Porro viri isti filij saruie du-
ri mihi sunt. Retribuat dominus
facienti malum iuxta maliciā suā.

C. III.

Abdiuit autē

ysbofeth filius saul qz ce-

cidisset abner in hebron. et disso-

lute sunt manus ei: et omnisqz isrl

pertrubatus est. Duo aut viri p̄n-

cipes latronū erant filio saul: no-

men vni banaa. et nomen alteri re-

chab filij remmon berothite de fi-

lijz beniamin. Siquidē et beroth-

reputata est in beniamin. Et fuge-

runt berothite in gethaim: fuit

qz ibi aduenē vsqz in tēpus illud.

Erat aut ionathe filio saul filius

debilis pedibus. Quinquennis

enim fuit: qm̄ venit nūcius d saul

et ionatha et iezabel. Tollens ita-

qz eum nutrit sua fugit. Cūqz fe-

stinaret vt fugeret. cecidit: et clau-

dis effectus est. Dabitqz voca-

bulū miphibofeth. Veniētes igif

filij remmon berothite rechab et

banaa. ingressi sunt feruētī die do-

miū ysbofeth: qui dormiebat su-

per stratum suū meridie. et hostia-

ria domus purgans triticum ob-

dormiuit. Ingressi sunt autez do-

<sup>† Quare causa p̄miciarū: vt regi deferre vide-
rentur. et dolus nō deprehenderetur</sup>
miū latenter. assumētes i spicas

tritici. Et percusserūt eū i inguine

rechab et banaa frater eius: et fu-

gerunt. Cum aut ingressi fuissent

domū. ille dormiebat super lectū

suū in conclau: et percutientes in-

terfecerūt eum. Sublatoz capi-

te eius. abierūt per viam deserti

tota nocte. et attulerūt caput ysbo-

seth ad dauid i hebron. Dixerūt

qz ad regem: Ecce caput ysbofeth

filij saul inimici tui qui querebat

animā tuā. Et dedit dñs dño nro

regi vltionē hodie de saul et de se-

mine eius. Respondens autē da-

uid rechab et banaa fratri eius fi-

lij remmon berothite dixit ad eos

Abdiuit dominus qui eruit animā

meā de omni angustia. qm̄ eū qui

annūciauerat mihi et dixerat mor-

tuus est saul. qui putabat se prof-

pera nunciare. tenui et occidi eum

in siclech: cui oportebat me dare

mercedem pro nūcio. Quāto ma-

gis nunc cum homines impij iter-

fecerunt virum innoxū in domo

sua super lectuluz suū. non querā

sanguinē eius de manu vestra. et

auferam vos de terra. Precepit

itaqz dauid pueris suis. et interfe-

cerunt eos. Precedentesqz man-

us et pedes eozū suspenderūt eos su-

per piscinam in hebron. Caput at

ysbofeth tulerūt et sepelierunt i se-

pulchro abner in hebron.

C. V.

Et uenerunt

vnuerse tribus israel

ad dauid in hebron. dicentes: Ec-

ce nos os tuū et caro tua sumus.

Sed et heri et nudius tertius cum

esset saul rex super nos: tu eras

go virtute munitus
ē aditus mētis: ne cā
hostes penetrent. fo-
ramine neglecte cogi-
tationis.

C. V.

Et uenerunt.

Sic oēs getes cōue-
niunt ad ebullitū. et q̄
blandiēdo dicūt: Os
tuū et caro tua sum?
cū illo icarnationē
quā (ex nra natā i vir-
ginis utero suscepit)
diligūt et venerant.

Seniores de is.

R. Propete apli. pari fide et deuotione ad christū concurrūt.

Unxerūtq; da.

R. Dauid bis nctus dicit. et christus p̄uif in iudeis post in genib; p̄cipatū sūpsit.

Et quadraginta annis reg. Rab.

Quere cur nō i summa. xl. anni. et vi. mēses nūerent. qd ab hebreis duob; soluitur modis. Dicit enī qd dauid. vi. mētib; ab salon filiū suū fugerit. et eos de summa regni esse subtractos.

Dicit etiā qd sex mēfib; i hebron corpil laborauit infirmitate.

Jdcirco eos nō debere cōputari. Et eo enī tēpore in hebron illū regnasse dicit. ex quo deuictis amalechitis de spolijs eoz milit. dona seniorib; iuda. qui. s. erāt i hebron et i bethel. et ybi cōmoratus fuerat dauid.

Antez dauid xxx. āno; regnare cepit. significat qd dñs noster cū esset. xxx. āno; venit ad baptis mū. et cepit predicare euāgelij regni. cuius regnū sempiternū. et potestas etna.

Qua dragenarius uero numerus qd ex quater de nil cōstat. tēporū et rerū pfectōes significat.

In hierusalem.

tradit hebrei qd sem filius noe que dicitur melchisedech: condi dit salē. hāc postea te nuerūt iebusei: e qd? forita ē nomē iebus.

In hierusalē. quasi iebus salē. que post a salomone hierosolima. quasi hierosolomonia dicta ē. que postea ab helio adriano uocata ē helia.

Cecos et claudos.

Quali qui sufficiūt cōtra te. hoc dicebant fidētes muris.

Aut ita nō ingredieris nisi nos auferas. quos in mel sicut cecos et claudos arbitraris: et triumphare putas.

Lepit autem dauid arcē Sicut ioseph ait. cūctis cōscēdere festinā tibi ioab sarmē fili? p̄nemt vniuersos: et cōscēdes cacumē clamauit ad regē exigēs militie p̄cipatū.

Expulsis ergo rex de summa arce iebuseis: et edificans ciuitatē uocauit eā hierosolimā: et ea oī tpe impij sui habitauit.

R. Dauid iebuseū habitatorē terrē de hierusalē eijciēs significat christū cōtrarias potestates de cordib; fidelij eijcientē. et ibidē manētē. Iebuse? enim interpretatur cōculcatus: hierusalem: uisio pacis. Nō solū enim per

educens et reducens israel. Dixit aut dominus ad te: Tu pascēs populū meū israel: et tu eris dux super israel.

Venerūt quoq; et seniores israel ad regē in hebron. et percussit cum eis rex dauid fēdus in hebron coram domino.

Unxerūt q; dauid regem super israel. Filius hac etate dñs baptizat? discipulos habere cepit

us triginta annorum erat dauid cum regnare cepisset: et quadraginta annis regnauit.

In hebron regnauit super iudam septē annis et sex mensibus.

In hierusalē autē regnauit trigintatribus annis super omnē israel et iudam.

Et abiit rex et omnes viri qui erant cum eo in hierusalē ad iebuseum habitatorē terrē.

Dicitūq; ē dauid ab eis Non ingredieris huc. nisi abstuleris cecos et claudos. dicentes: nō ingredietur dauid huc.

Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

non ingredietur dauid huc. Lepit autē dauid arcem syon. Hec est ciuitas dauid. Proposuerat enim

dauid. Et edificauit per girū a melo et intrinsecus. Et ingrediebatur proficiens atq; succrescens. et dominus deus exercitū erat cū eo.

Misit quoq; hirā rex tyri nūcios ad dauid et ligna cedrina et artifices lignorum: artificesq; lapidū ad parietes. et edificauerūt domū dauid.

Et cognouit dauid quā cōfirmasset eum dominus regem super israel: et quā exaltasset regnū eius super populum suū israel.

Accepit autē dauid adhuc concubinas et uxores de hierusalē: post q; venerat de hebron.

Natiq; sūt dauid et alij filij et filie. Et hec nomina eoz qui nati sūt ei i hierlīm.

In primo paralip. Symmaa. Hi quattuor filij ex bersabee filia amibel samua et iobab et nathan et salo.

In paralip. iebaar. In paralip. napbeg. In paralip. iaphie. In paralip. heliade et iaphia et helisama et helida et heliseleb.

Audierunt ergo philistim quod uenissent dauid in reges super israel. et ascenderunt uniuersi ut quererent dauid.

Quod cum audisset dauid. descendit in presidium. Philistim autē uenientes diffusi sunt in valle raphaim.

Et consuluit dauid dominū dicens: Si ascendas ad philistim. et si dabis eos in manu mea? Et dixit dominus ad dauid: Ascende. quia tradens dabo tibi philistim in manu

dauid. Et edificauit per girū a melo et intrinsecus. Et ingrediebatur proficiens atq; succrescens. et dominus deus exercitū erat cū eo.

Misit quoq; hirā rex tyri nūcios ad dauid et ligna cedrina et artifices lignorum: artificesq; lapidū ad parietes. et edificauerūt domū dauid.

Et cognouit dauid quā cōfirmasset eum dominus regem super israel: et quā exaltasset regnū eius super populum suū israel.

Accepit autē dauid adhuc concubinas et uxores de hierusalē: post q; venerat de hebron.

Natiq; sūt dauid et alij filij et filie. Et hec nomina eoz qui nati sūt ei i hierlīm.

In primo paralip. Symmaa. Hi quattuor filij ex bersabee filia amibel samua et iobab et nathan et salo.

In paralip. iebaar. In paralip. napbeg. In paralip. iaphie. In paralip. heliade et iaphia et helisama et helida et heliseleb.

Audierunt ergo philistim quod uenissent dauid in reges super israel. et ascenderunt uniuersi ut quererent dauid.

Quod cum audisset dauid. descendit in presidium. Philistim autē uenientes diffusi sunt in valle raphaim.

Et consuluit dauid dominū dicens: Si ascendas ad philistim. et si dabis eos in manu mea? Et dixit dominus ad dauid: Ascende. quia tradens dabo tibi philistim in manu

dauid. Et edificauit per girū a melo et intrinsecus. Et ingrediebatur proficiens atq; succrescens. et dominus deus exercitū erat cū eo.

Misit quoq; hirā rex tyri nūcios ad dauid et ligna cedrina et artifices lignorum: artificesq; lapidū ad parietes. et edificauerūt domū dauid.

Et cognouit dauid quā cōfirmasset eum dominus regem super israel: et quā exaltasset regnū eius super populum suū israel.

Accepit autē dauid adhuc concubinas et uxores de hierusalē: post q; venerat de hebron.

Natiq; sūt dauid et alij filij et filie. Et hec nomina eoz qui nati sūt ei i hierlīm.

In primo paralip. Symmaa. Hi quattuor filij ex bersabee filia amibel samua et iobab et nathan et salo.

In paralip. iebaar. In paralip. napbeg. In paralip. iaphie. In paralip. heliade et iaphia et helisama et helida et heliseleb.

Audierunt ergo philistim quod uenissent dauid in reges super israel. et ascenderunt uniuersi ut quererent dauid.

Quod cum audisset dauid. descendit in presidium. Philistim autē uenientes diffusi sunt in valle raphaim.

Et consuluit dauid dominū dicens: Si ascendas ad philistim. et si dabis eos in manu mea? Et dixit dominus ad dauid: Ascende. quia tradens dabo tibi philistim in manu

dauid. Et edificauit per girū a melo et intrinsecus. Et ingrediebatur proficiens atq; succrescens. et dominus deus exercitū erat cū eo.

Misit quoq; hirā rex tyri nūcios ad dauid et ligna cedrina et artifices lignorum: artificesq; lapidū ad parietes. et edificauerūt domū dauid.

Et cognouit dauid quā cōfirmasset eum dominus regem super israel: et quā exaltasset regnū eius super populum suū israel.

Accepit autē dauid adhuc concubinas et uxores de hierusalē: post q; venerat de hebron.

mysteriū crucis omnē p̄cipatū diaboli de struēdo tropheū glie acq; sinit: sed etiā fide lib; suis sup oēs uirtutē diaboli potestātē dedit: unde. Ecce dedi uobis potestātē calcādi super serpentes et sup scorpiones.

Et. Bñ ergo dauid eiecit cecos et claudis habitauit arcē syon. et ciuitatē suā noiauit qd cū xps malignos spūs et uicio; turbas de aīa expulerit: habitabit ibi q̄ merito arcē syon. i. speculationis uocat: ut de ea recte dicat: factus ē i pace locus. e. et b. e. i. i. ibi cōfregit arcū. scutum g. et bellum.

Dauid arcē syon cepit ablatis prius cecis et claudis odiētibus aīas dauid. Sic dñs p̄cipatū i ecclia gētū acq; sinit: reprobat prius scribis et phari seis: qui cecis et claudis oderūt animā christi. i. eius uirtū auferre conati sūt.

Domatū. i. Lecto rī fistula appellat aq ductus de plūbo uel tegula factos. per q̄s aqua ibat sup murū per totā ciuitatē.

Fistule. Fallā sciētā mūdi seu hereticorū dogmata figurāt: q̄ dominus p̄ ioab. i. p̄ dicatores destruit. Iebuseus cōculcās: hec ē gētilitas. q̄ aī fide p̄cepta dei cōculcabat. Ite iebuseus calcat: qd diabolus a domino calcatur. et suo ioab calcādus subdit.

Et edifi. per girū a melo. a loco ita dicto. In dauid murus et intrinsecus sub audis alij murus. hoc ē murus uirtutū duplici muro.

Misit quoq; hirā Hirā uires ex celsis. hec ē gētilitas i xpo excelsa. nūcios

mittit ad dauid. i. doctores ad christū. et p̄ eos cedrina ligna. i. incorruptos et fortes: et artifices. i. eos quoz arte mētes sūt incorrupte. et tāq; lapides q̄ tuoz uirtutibus quadrat. sic domus dauid. i. ecclia christi edificatur. et cognoscitur qd deus nīm dauid cōfirmauit regē sup isrl. i. uidentes deum.

Concubinas. Hereticorū ecclias q̄ sub christiani noīs tulo se manere gloriānt. Sed qd p̄pter lucra carnalia christū sequūt: nō cōiunges sed concubine uocant. Nūc uero si reges plures uxores. uel cōcubinas habent. peccatū ē: qd figure transierūt. pro quibus hoc aliquādo ueniale fuit.

Natiq; sūt dauid. Si per dauid significat christus. non immerito

per filios eius intelliguntur christiani. q̄ sunt ex iudeis et nationibus. quibus congregant interpretationes nominū. Samua audacia. Sobab: cōuertēs. Jabaar: elegit. Delisua: dei mei salus. Repheg: applicās ori. Jafia: illuminat vel ostendit. Delisama: deus meus audiens. Delida: de me? ic: Deliseleth: deus meus saluans.

Baalpharasin. Interpretat inimicorū diuisio. pōt dici sic locus vocatus: q̄ philistim reliquerūt idola sua in loco ubi diuisi sunt.

Pirorū. In hebreo flentiu. i. idolorū ubi. i. idola erāt i quibus cōfidebant: que flentiu vocant: quia flentu digna sūt: et cultores suos ad flentiu miseriq̄ perducunt.

In cacumine pirorū. Pirus dicitur ex greco pir: quod ē ignis. Piri: facti. cacumen: sublimitas vite eorū in qua flante spūitu sancto ironuit predicationis sonitū. Qui ē gradientis. i. donū in carne aduenientis. in cacumine pirorū. i. super celsitudinē sanctorū. dū hic sonitus audit a nro dauid: philistei intelligibiles superant.

C. VI.

Congregauit autē. Dauid chaltuz: arca significat ecclesiam. Quasi dicitur dauid arca i cūitate suā adducere: sed causa iter ueniente ad tēpus. eā alibi diuit: et postea qd̄ uouerat expleuit: q̄ dñs in carne apparens euangelicū gēti suę predicauit: sed ceteritas ex parte cōtigit in isrl: donec ple. gē. in. et sic oīs isrl. salu. fi. Congregauit dauid ex israel electos triginta milia: q̄ dñs primitiua ecclesia ex israel cōstituit: nō oēs sed electos sibi cōsocians. Nō enī oēs qui ex israel hi sunt israelite: sed filij promissionis deputāt i semine. Qui triginta milia dicuntur. i. fidei operis et spei firmitate perfecti. Tria enī ppter cōfessionē trinitatis ad fidē pertinet: decē ppter decalogū ad opera. Vnde propter sui perfectionē ad spem uite eterne. qua superius nihil ē: sicut nullus numerus maior millenario ē. Si enī decē milia. si triginta. si etiā mille milia dixeris. nō ipsū mille numerando transcēdis: sed ut per se vel per minores numeros sepius ducēdo multiplicas. Tria ergo p decē multiplicata. ne fides sine operibus mortua sit. Item triginta per mille ut fides q̄ per dilectionē operat: nō alibi q̄ in celis retributionem speret. Electi igitur ex israel. populos recte credētes. operātes. sperantēq̄ significant. Viri autē iuda q̄ erāt cū dauid aplos et doctores lateri christi quasi familiaris adberētes indicāt. his stipatus dñs arca adducere. id est. ecclesiam dilatare: et in eorū qui nō crediderūt cordib; inferere gaudet. Imponitur arca plaustru nouo: ut noui testamēti grā renouatis i baptismo infundatur. et uinu nouū nouis vtrib; cōmendet. Erat quidē prius arca in domo aminadab: qui erat in gabaa: q̄ eadē q̄ nūc predicat ecclesie fides: et ante incarnationis dñice tempus florebat: in his qui patriarcharū deuotionē secuti sunt. Aminadab enī qui interpretatur deus meus spontaneus vel abraam patrē fidei: vel moyfen legislatorē significat. qui uterq̄ in gabaa custodit arcam: quia sublimi exemplo virtutis credentiu pectora munit. Vnde et gabaa collis interpretat: qui ē locus in ciuitate carathiarim. Etata foris arca iudebat dauid: et oīs israel corā dño diuersis instrumētis

tua. Venit ergo dauid i baalpharasin. et percussit eos ibi. et dixit: Diuisit dñs inimicos meos corā me. sicut diuidunt aquę. Propterea vocatus est nomen loci illius baalpharasin. Et reliquerunt ibi stulperia sua. que tulit dauid et viri eius. Et addiderunt adhuc philistim ut ascenderet: et diffusi sunt in valle raphaim. Consuluit autē dauid dominū: Si ascendā cōtra philisteos. et tradas eos i manus meas. Qui respondit: Non ascēdas obuiam eis. sed gira post tergum eorū: et venies ad eos ex aduerso pirorum. Et cū audieris sonitum clamoris gradientis i cacumine pirozū. tunc inibis pzeluz: quia tunc egredietur dominus a faciem tuam. ut percutiat castra

et musicorū generib; q̄ ichoante nouę grę preconio: dñs ad exhibendas deo patri laudes humilitatis oēs inuitat dicēs: Qui mihi ministrat. me sequat. Alij dādo per spūitū sermonē sapiētie. alij sermonē scientie. alij generā linguarū. Sed his et huiusmodi charismatū generib; progredientē arca. i. crecēte primitiua ecclesia: ventū ē ad arca nachoz. id est. arca preparatā in gentiu ecclesiam fidei veritate cōsecrandā. de qua dicit. Per mūdabit arca suā. ubi sacerdos q̄ arca incautus quasi corrigēdo tetigit: mor

philistim. Fecit itaq̄ dauid sicut preceperat ei dñs: et percussit philistim de gabaa vsq̄ dum venies gezer.

C. VI.

Congregauit autē rursū dauid omnes electos ex israel triginta milia. Surrexitq̄ dauid et abiit. et uersus populus qui erat cum eode viris iuda. ut adduceret arcam dei. super quā inuocātū est nomē domini exercitū sedentis in cherubin super eam. Et imposuerunt arcam dei super plaustrū nouū. Tuleruntq̄ eam de domo aminadab. qui erat in gabaa. Oza autē et haio filij aminadab miabāt plaustrum nouū. Cūq̄ tulissent eaz de domo aminadab. q̄ erat i gabaa

a dño percussus occubuit. q̄ iudeoz ppls dñi inuidet gētib; salutis munere priuat. Dū legē vult euāgelio miscere: vtriusq̄ grāz perdit. Tenuit eā: q̄ calcitrabāt boves. Boves calcitrare ē predicatorēs euāgelij liberius circa fidē agere: nec scdm cōsuetudinē legis ingredi: s; sabbata. neomenias. circūcisionē. v. etimāsq̄ spūaliter interpretari. Quos velut errantes corrigere tēbant: qui descendentes de iudca dicebāt fratres. Nisi circūcidamini scdm morem moyfi: nō poteris salui fieri.

Sedentis in cherubin. Super arca erat tabula quā alis duo cherubin tēgebāt. iter quos dñs apparebat et loq̄bat. Ore. In bystoria regis dauid et pphete: qua arca dei adduxisse dicitur: humilitas approbata. superbia dānata. et temeritas vindicata monstrat. Dauid enī qui corā arca humiliter salutare nō erubuit. mor p missionem filij dei de sua stirpe nascituri: suscipere meruit. et cō

iunx que humilitate desperit: perpetue sterilitatis pgnas luit. Sacerdos quoq̄ qui arcam temerarie tetigit: reatum sui ausus immatura morte purgavit. Vbi intuentū ē quantū delinquat qui ad corpus dñi reus accedit si ille morte multat: qui arca dñici corporis figuraz. minoris q̄ debuit veneratione corripuit.

Greg. Sepe q̄ intelligi nō valēt. deteriorib; displicent facta: vel dicta meliorib;. Sed eo ab eis nō temere reprehēdēda sūt: quo apprehendi vtraciter nō possunt. Sepe aliqd a maiorib; dispētorie agit qd̄ a minorib; error putat. Sepe multa a fortib; dicūt: q̄ infirmi diiudicant: q̄ ignorāt. Qd̄ bene bobus calcitrantib; inclinata illa testamēti arca significat. quā q̄ casurā credēs leuitēs erigere voluit: mor sententiā mozt̄ accepit. Quid enī est mens iusti nisi arca testamēti: que bobus calcitrantib; inclināt: q̄ sepe etiā qui bene preest dñi subiectozū cōpassione cōcutitur: ad dispēlariōnis cōdescensionē ex sola dilectione promouet. Sed in hoc qd̄ dispēlariōne agit: inclinatio fortitudinis casus putatur imperitis. Vñ et subditi contra hāc manū reprehensionis mittūt: si a vita protinus sua temeritate deficiūt. Leuitēs ergo quasi adiuuans manū tetendit: sed delinquēs vitā perdidit. q̄ dñi infirmi fortitū facta corripuit: ab ipsa viuentiū sorte reprobant. Aliqñ sancti viri quēdā minimis cōdescendētes dicūt: quēdam vero sūma cōtēplantes proferunt dumq̄ vim vel cōdescensionis vel altitudinis nesciunt. audacter hęc stulti reprehēdunt. Et quid est iustum de sua cōdescensione velle corrigere: nisi inclinatā arcam superba reprehensionis manū releuare. Quid ē iustū de incognita locutione reprehēdere:

nisi motū eius forti- tudinis erroris lapsū putare. Sed perdit vitā qui arca dei tu mide subleuat. qz nō sanctorū corrigere re- cta p̄sumit: nisi qui de se prius meliora sē- tit. vnde z lenites oza .i. robust⁹ domini dō qz p̄sumptores nisi robustos se i domino crederent: non melio rum facta vel dicta velut infirma iudica- rent.

Qui mortuus ē zc. **Mortuo** sacro do te nō ausus ē arcā di uertere ad se in ciuita tem dauid: sed diuer tit eam in domū obe dedom gethei. Quia respicientib⁹ verbū in deis: ne p̄dicatio au dita z nō suscepta p̄ noceret: apli trāsierūt ad gentes. vnde loq̄ arce nachoz. que gen tū fidez domini gra tię preparatā signifi- cat: percussio oze nū cupat: qz ex illorū de licto prouenit salus gentibus. Obededō nāqz qui interpretat̄ seruiens homo illum significat: de quo di- citur: Populus que nō cognouit seruauit mibi: in aud. au. zc. z quasi mors oze p̄mit- titur. Eripies me de cōtradictionib⁹ ppli. geth quoqz tozular interpretat̄: significat̄ cruce: in qua vitis ve ra calcari z exprimi dignata est. A qua getheus populus po test appellari. q̄ dicit. Mibi aut̄ ablit glo- riari nisi in cru. do.

Tribus mensi- bus. Quibus. i. h- des spes z charitas si- gnificat̄. Sicut enim diebus mensis implet̄ ita singulę virtutes suis eque passibus ad perfectionē veniunt. bi menses donec ple- nitudo gentiū itrat: currere non cessant.

Tandem rediens dauid arcā in ciuitatem domini reducit: quia christ⁹ helia z enoch p̄dicantibus cōuertet corda patrū ad filios. boues z arie tes immolans. i. eos qui arcā domini trituran: z ouium ducatus gerūt in martirij sanguine coronans.

In organis armigatis. i. ad armum ligatis. dum manibus ferētis tanguntur. Aliud genus organi est: qd̄ cum aqua fit.

Ephot. Non pontificali: sed linea veste cā humilitatis. Linum de ter- ra procreatū multo labore ad candorem vestis peruenit: z humilitas a verbo assumpta inter flagella triūpbauit.

custodiēs arcā dei. haio p̄cedebat arcam dei. **Dauid** autez z omnis israhel iudebat corā domino in om nibus lignis fabrefactis. z citha- ris z lyris z timpanis z sistris z cimbalis. **Postq̄** aut̄ venerunt ad aream nachoz. extendit manū oza ad arcam dei. z tenuit eā: qm̄ calcitrabant boues. z declinaue- runt eam. **Fratusq̄** est dominus indignatione contra oza. **Et p̄**

scussit eum super temeritate: qui mortuus est ibi iuxta arcam dei.

Contristatus est aut̄ dauid eo qd̄ percussisset dominus oza. **Et vo- catum** est nomen loci illius per- cussio oze vsqz in diez hanc. **Et ex- tūuit** dauid dominum in die illa dicens: **Quomodo** ingrediet̄ ad me arca domini. et noluit diuerte- re ad se arcam domini in ciuitatē dauid. sed diuertit eam in domū obededom gethei. **Et habitauit** arca domini in domo obededom gethei tribus mensibus. **Et bene- dixit** dominus obededom z oem domum eius. **Nunciatusq̄** est re- gi dauid. quia bñdixisset domi-⁹ obededom. z omnia eius propter arcam dei. **Dixitq̄** dauid: **Ibo z reducam** arcam cum benedictio- ne in domū meam: Abijt ergo da-

uid z adduxit arca dei de domo obededom in ciuitatem dauid cū gaudio. **Et erant** cuz dauid septē chozi. z victima vituli. **Lūqz** tran- scendissent **qui portabant** arca dei domini sex passus: immolabant bouem z ouem z arietem. **Et da- uid** percutiebat in organis armi- gatis z saltabat totis viribus añ dominū. **Porro** dauid erat acci- ctus ephoth lineo. z dauid z omni- dom⁹ isrl̄ ducebāt arcā testamēti domini i iubilo z in clangore buc- cine. **Lūqz** intrasset arca domini i ciuitatez dauid. **Michol** filia saul

prospiciens per fenestram. vidit regem dauid subsilientez atqz sal- tantem coraz domino: z desperit eum in corde suo. **Et itroduxerūt** arcam domini. z posuerunt eam in loco suo in medio tabernaculi qd̄ tetenderat ei dauid. **Et obtu- lit** dauid holocausta coram dño z pacifica. **Lūqz** compleset̄ offe- rens holocausta z pacifica. **Bene- dixit** populo i nomine domini ex- ercituum. **Et partitus** est vnuer- sę multitudini israhel tam viro q̄ mulieri singulis collidaz panis vnā. z assaturam bubale carnis vnā. z simulam frixam oleo. **Et abijt** omnis populus vnusquisqz

mam: sed humane salutis causa vberimam delectationibus crucis sartagine coctam. **Merito** vnus panis collirida. vna carnis assatura da- tur: quia vnus dominus. vna fides. vnū baptisma: vnus deus z pater oī potens. **Aliter:** hec munera fideles accipiūt: cū vnus panis z vnū corp⁹ multi in christo. sic carnis singuli lasciniā castigātes z seruituti subijciē- tes: spiritus igne decoquūt: z fructus bonorū operū oleo misericordię pin- guissimos. cōpassione proximi feruere faciūt. **At cōtra** filia saul cubiculoz regis ingressa. nullis cōcepti seminis fructus dat: qz q̄ verbū dei aurem⁹ percipiūt: absqz boni opis prole diē perpetuę mortis expectant.

Lūqz intrasset arca domini ci.

zc. **Tunctis** exultan- tibus z ad a rē cele- stis introitū hymnos resonantib⁹. sola mi- chol filia saul abest z ex spectaculis dō humiliatus despicit: quia credentibus i fi- ne mūdi iudicis. mul- ti professione chritū s̄ opere sequent̄ an- tichritū. quibus cō- gruit q̄ michol (que ob figurandū insta- bilitatē carnalium a qua omnis interpre- tat̄) nō vroz dauid: sed filia saul dicitur. quia qui chritō fide- tenus seruiunt: nō il- lius regno coronādi: sed persecutorū eius quos imitantur ana- themate sunt dānan- di. **Verū** prauī suc- censeant humilitatez ecclesie contēnant. ni- hilominus arca dñi locū suūz ingredit̄: z ponit̄ in medio taber- naculi: qd̄ tetenderat ei dauid. i. fides eccle- sie. p̄dicatur. profi- cit. inseritur cordibus omniū. quos de⁹ ad vitā p̄ordinauit et- nā. **Offert** dauid ho- locausta z pacifica co- ram dño: fidez deu- tionēqz ecclesie cōmē- dat chritus patri: q̄ ad dexterā dei inter- pellat pro nobis. qui in exemplū dauid fi- deles humilesqz bene- dicens: salutaris my- sterij pascat alimētis: partitur singulis colli- ridam panis vnā. illius. i. qui de celo de- scedit: z dat vitā mū- do: z assaturā. bu- bale carnis vnā. il- lius. i. vituli saginati qui pro reuertente fi- lio mactatus: z igne passionis assatus est dicens: **Exaruit** ve- lut testa virtus mea. z simulam frixā oleo. carnem scilicet a pec- cati labe mundissi-

Aqua oīs vel ex omni- bus aqua

quia gestus corporis ad vocē pertinebat can- tantis. vnde cecimus et non saltatus.

panis est triangulus et modicus

bove dicitur bubalus agrestis. et indomē

paniculi prius cocti: deinde fringuntur oleo.

simulam frixam oleo.

Egressa michol filia saul ꝛ. Regi. Intueri libet quanta virtu-
tum munera dauid perceperat: et in his omnibus q̄ fortē se humilitate
seruabat. Quē enim non extollet ora leonum frangere. yfrozum brachia
dissipare. despectis prioribus fratribus eligi. reprobato rege ad regni gu-
bernacula vngi: timē-
dum cunctis vno la-
pide goltam sternere
a rege propolita cū
ctis allopholis nūme-
rosa p̄putia repoz-
tare. p̄missim tādē
regnum p̄cipere. cū
ctumq̄ israeliticū po-
pulum sine vlla con-
tradictione possidere
et tamen cum arcam
dei i hierusalē reuo-
cat: quasi oblitus p̄-
latum se omnibus ad-
mixtus populis ante
arcam saltat. Et quia
coram arca saltare:
(vt credit) vulgi mos
fuerat: rex se in diuio
obsequio per saltum
rotat. Ecce quē dñs
cunctis singularit̄ p̄-
tulit. se se sub domo
exequādo minimis. et
abiecta exhibēdo cō-
tēnit. Non potest: s
regni ad memoriā
reducitur: non subie-
ctorū oculis saltādo
vilescere metuit: non
se honore p̄latū ce-
teris ante eius arcam
qui honore dederat
recognoscit. Coram
deo egit debilia vel
extrema: vt illa ex hu-
militate solidaret: q̄
coram hominibz gei-
serat fortia. Quid d̄
his factis ab alijs sen-
tiatur ignoro. Ego
dauid plus saltantē
stupeo. quā pugnan-
tem. pugnano ho-
stem subdidit. saltan-
do coram domino se
metipsum vicit. Quē
michol saul filia ad-
huc ex timore regij
generis insana cū hu-
militatum despiceret
dicens: q̄ gloriofus
fuit hodie rex disco-
operiēs se an ancillas
seruozū suozū et nudat⁹. quasi vnus de scamis. protinus audiuit. Ludaz
ante dominū qui e. egit me potius q̄ patrem tuū. et paulo post. Ludam et
vilio: fiam plusq̄ factus sum: eroq̄ humilis i oculis meis. Ac si dicat: vi-
lescere coram hominibus appeto: quia seruare mihi corā deo ingenuitatē
per humilitatem quero. Sunt qui de se humilia sentiunt: qui in honore
positi nihil se nisi puluerē fauillamq̄ perpendunt: sed coram hominibus
viles apparere refugiunt: et contra hoc qd̄ de se interius cogitant: quasi ri-
gida exteriori venustate palliantur. Et sūt qui viles videri ab hominibus
appetunt: et omne qd̄ sunt deiectos se exhibendo contēnunt. sed apud se
quasi ex ipso merito ostens: vilitatis intumescūt. et tanto magis in corde
elati sunt: quanto amplius in specie elationem p̄sumunt. Quē vtraq̄ elationis
bella. dauid magna circūsp̄ctione deprehendit: mira virtute supe-
rauit. Quē enim de se intus humilia sentiens. honorem exterius nō querit.
insinuat dicens: ludam et vilio: fiam. Et quia per hoc q̄ vilem se exterius

in domum suaz. Reuersusq̄ ē da-
uid vt benediceret domui suę Et
egressa michol filia saul in occur-
sum dauid ait: Quā gloriofus fu-
it hodie rex israel discooperiēs se
ante ancillas seruozū suozū. et nu-
datus est quasi si nudetur vnus
de scurris: Dixitq̄ dauid ad mi-
chol: Uiuat dominus. quia ludaz
ante dominū qui elegit me potius
q̄ patrem tuū. et q̄ omnē domuz
eius: et p̄cepit mihi vt esset dux
super populum dominū in israel.
Et ludam et vilio: fiam plusq̄ fa-
ctus sum. et ero humilis in oculis
meis: et cum ancillis de quibus
locuta es gloriofior apparebo.
Igitur michol filię saul non ē na-
tus filius vsq̄ ad diē mortis suę.

ACTUM ē autē
cū sedisset rex in domo
sua. et dominus dedisset ei requiē
vndiq̄ ab vniuersis inimicis suis
dixit ad nathan prophetam: Uis-
des ne q̄ ego habitem i domo ce-

prebuit. interius non intumescit: adiungit. Eroq̄. h. m. o. m. Ac si dicat
Qualem me exterius exhibeo: talem interius attendo. Quid ergo ac uri
sunt quos doctrina elenat: h dauid qui ex carne sua venturū redemptio: ē
mouerat. eiusq̄ gaudia prophetando nunciabat: tamen i se ceruicē cordis
valida discre. dis cal-
ce depumebat: dices
Eroq̄ hūilis i. o. m.
Gloriosus ꝛ.
Dauid cum arcam i
hierusalem transfer-
ret a michol subsam-
natus est. Et chus-
cū testamētum nouū
in ecclesiam suā trans-
ferret: iudeis in cruce
ludibriū fuit. nudus
apparuit: dū potētā
illis abscondēs car-
nis infirmitatē quasi
ephot lineū ostendit
Ancillę seruozū per-
sonā gestant sancto-
rū: inter quos p̄ cru-
cis trāphum glorio-
fior effectus ē. quem
dum michol irideret:
gloriofior ancillis ap-
paret. quē in typo si-
nagoge stentis p̄mā
sit.
Et nudatus. Nu-
datus nō oīno: sed re-
galibz indumentis: et
q̄ se corā dño humili-
tare nō erubuit: mor-
promissionē filij dei
ex sua stipe nascituri
suscipere meruit.
Omne quod ē.
Patet q̄ p̄phie spi-
ritus p̄betaz mētes
nō semper irradiat.
Sp̄s enī vbi vult
spirat. hic helis⁹ ait:
Dñs celauit me: et nō
idica. mihi. Qd̄ de
ex dispensatione pie-
tatis disponit: q̄ dñ
p̄phie sp̄m dat et sub-
trahit: p̄phetantium
mētes elenat in celsi-
tudine: et custodit in
humilitate. vt accipi-
entes sp̄m inueniant
qd̄ de deo sint: et rur-
sum p̄phie sp̄m non
habentes cognoscāt
qd̄ sint de semet. p̄s
Breg. Mundus i
se esse a vicij debet. qui curat aliena corrigere. vt terrena non cogitet. vt
desiderijs infimis nō succūbat: quatinus p̄spicacius alijs fugienda videat
quāto hęc ipse per scientiā et vitā verius declinat. Nō pure maculā i mē-
bro cōsiderat oculus: quē puluis grauat. et superiectas sordes tergere nō
valent manus: quē lutū tenet. qd̄ iuxta antiquā trāslationē hñ ad dauid
erga exteriora bella laborantē per significationē dicit. Nō tu edificabis
mihi templū: q̄ vir sanguinū es. Dei templū edificat: qui corrigēdis atq̄
instituentis. p̄rimo p̄ mētibz vacat. Templū dei sumus nos. qui ad veraz
vitā ex eius in habitatione cōstruimur: vnde. Templū dei sanctū est qd̄
estis vos. Sed vir sanguinū templū dei edificare prohibet: q̄ q̄ ad huc
actibz carnalibz incubat: necesse est. vt instituire. p̄rio p̄ mētes erubescat.
Nūquid loquēs lo. ꝛ. Alicui iudici de tribubz israel: cui p̄cepit
vt pasceret populū in cū israel: q̄: nō edificasti mihi domū cedrinā. Ideo
a nullo iudicū sibi edificari domū cedrinā iussit: q̄ omnes contra hostes

se esse a vicij debet. qui curat aliena corrigere. vt terrena non cogitet. vt
desiderijs infimis nō succūbat: quatinus p̄spicacius alijs fugienda videat
quāto hęc ipse per scientiā et vitā verius declinat. Nō pure maculā i mē-
bro cōsiderat oculus: quē puluis grauat. et superiectas sordes tergere nō
valent manus: quē lutū tenet. qd̄ iuxta antiquā trāslationē hñ ad dauid
erga exteriora bella laborantē per significationē dicit. Nō tu edificabis
mihi templū: q̄ vir sanguinū es. Dei templū edificat: qui corrigēdis atq̄
instituentis. p̄rimo p̄ mētibz vacat. Templū dei sumus nos. qui ad veraz
vitā ex eius in habitatione cōstruimur: vnde. Templū dei sanctū est qd̄
estis vos. Sed vir sanguinū templū dei edificare prohibet: q̄ q̄ ad huc
actibz carnalibz incubat: necesse est. vt instituire. p̄rio p̄ mētes erubescat.
Nūquid loquēs lo. ꝛ. Alicui iudici de tribubz israel: cui p̄cepit
vt pasceret populū in cū israel: q̄: nō edificasti mihi domū cedrinā. Ideo
a nullo iudicū sibi edificari domū cedrinā iussit: q̄ omnes contra hostes

pugnauerunt: et effuso
 res sanguis fuerunt.
Filius tuus cui nō ista
 bunt bella hostiū et q̄
 n̄ erit vi: sanguinū ip̄e
 edificabit tibi domū.
Et ponā locū
 Tempus salomonis
 describit quo filij isrl̄
 pacē vndiqz habuerūt:
 nec afflicti sunt si
 cut tempore iudicij.
Et fidelis e. d. r.
 Hoc vere de chulto
 dicit. Salomōis enī
 domus plena fuit ali
 enigenis mulieribus
 fallas deos colētibz.
 et ipsum salomonem
 ad idē impellentibz.
 In christo vero com
 plent ista. qui ē ex se
 mine dauid scdm car
 nē. In dī filium da
 uid in hoc loco p̄mis
 sū itelligūt salomonē
 et adhuc mirabili eccl̄
 tate aliū se sperare di
 cūt. Facta est quidez
 alia imago rei future
 in salomone: qz tēplū
 edificauit: pacē scdm
 nomē suū habuit.
 Salomon enī pacifi
 cus interpretat̄ i prin
 cipio regni sui lauda
 bilis fuit: sed christū
 prenūciat ab nō exhi
 bebat. vnde quēdaz
 de illo scripta sūt: q̄si
 de ipso p̄dicta: dū
 scriptura i eo figurā
 depingit futurorum.
 Nam i psalmo q̄ no
 mine eius titulatur:
 multa dicitur: que ei
 cōuenire nō possunt:
 chulto aut euidenter
 cōueniunt. In salo
 mone enī figura. In
 chulto veritas. No
 tū ē enī quibz temis
 regnū salomonis cō
 clusum sit. cū ibi lega
 tur: Diabit a mari
 vsqz ad m. et a flumie
 vsqz ad terminos or
 terraz. Christū aut a
 flumie dñandi sup̄sit
 exordiū: vbi baptisā
 tus a iohanne eo de
 mostrāte cepit agno
 sci a discipulis. q̄ enī
 nō solū magistrū: sed
 etiā dñm appellauē
 rūt. nec ob aliud v̄nente
 adhuc p̄e suo regnare
 cepit (q̄d n̄ illi illoz re
 gū cōtingit) nisi vt
 appareat ip̄lū nō esse
 que p̄bia p̄signat dīcēs.
 Cuz re
 pleti fuerint dies tui:
 et dormies cū p̄ibz
 tuis: suscitabo semē
 tuū p̄ te zc.
 Hic ē enī verus pacifi
 cus: q̄ nō an̄ sicut
 salomon: s; post mortē
 dauid. p̄betat suscitandū:
 qui edificauit domū
 deo nō de lignis et
 lapidibus: sed
 de hoibz. vnde: Templū
 dei sanctū ē: q̄d estis
 vos. Benedictio enīz
 dñi in semē dauid i
 eternū speranda ē.
 vnde certissima spe
 dī fiat fiat. scd̄z il
 lud: Benedictus dñs
 in eternum fiat fiat.
 Spei autēz confirmatio est

inimicos tuos a facie tua. **Fecitqz**
 tibi nomen grande iuxta nomen
 magnozū qui sunt in terra. **Et po**
 nam locum populo meo israel. et
 plantabo eum. **Et habitabo cum**
 eo: et non turbabitur amplius. nec
 addēt filij iniquitatis vt affligāt
 eum sicut prius: ex die qua consti
 tui iudices super populum meuz
 israel. **Et requiem dabo tibi ab oi**
 bus inimicis tuis: **P̄dicitqz tibi**
 dominus. **q̄d domum faciat tibi**
 dominus. **Lūqz completi fue**
 rint dies tui. et dormieris cū pa
 tribus tuis. suscitabo t̄ semen tuū
 post te. q̄d egrediet̄ de utero tuo:
 et firmabo regnū eius. **Ipsē edifi**
 cabit domam nomini meo. et sta
 biliam thronum regni eius vsqz i
 sempiternū. **Ego ero ei in patrem**
 et ipse erit mihi in filium. **Qui si**
 inique aliquid gesserit: arguā eū
 in virga virozū: et in plagis filio
 rum hominum. **Misericordiam**
 autem meam non auferam ab eo.
 sicut abstuli a saul: quē amouī a
 facie mea. **Et fidelis erit domus**
 tua. et reguum tuuz vsqz in eternū
 ante faciem meam. thronus tuus
 erit firmus iugiter. **Secundum**
 omnia verba hęc. et iuxta vniuer
 sam visionem istam: sic locutus est
 nathan ad dauid. **Ingressus est**

autem rex dauid. et sedit coraz do
 mino. et dixit: **Quis ego sum dñe**
 deus meus. et quē domus mea:
 quia adduxisti me huc vsqz. **Sed**
 et hoc parum visum est in conspe
 ctu tuo domine deus meus: nisi
 loquereris etiā de domo serui tui
 in longinquum. **Ista est enim lex**
 adam domine deus: **Quid ergo**
 addere poterit adhuc dauid vt lo
 loquatur ad te? **Tu enim scis ser**
 uum tuum domine deus. **Prop̄**
 verbum tuū et secundū cor tuū
 fecisti omnia magnalia hęc: ita vt
 notus faceres seruo tuo. **Adcirco**
 magnificatus es domine deus.
 quia non est similis tui. neqz est
 deus extra te: in omnibus quē au
 diuimus auribus nostris. **Quē ē**
 autē vt populus tuus israel gens
 in terra. propter quā iuit deus vt
 redimeret eam sibi in populum. et
 poneret sibi nomen. **Faceretqz eis**
 magnalia et horribilia super terrā
 a facie populi tui quē redemi sti ti
 bi ex egypto gentem et deuz eius.
Firmaſti enim tibi populum tuū
 israel in populum sempiternum.
Et tu domine factus es eis i deū.
Nunc ergo domine deus verbū
 q̄d locutus es super seruū tuuz et
 sup domū eius suscita i sempiternū

Arca. f. dñi.
 Ad regnū.

ipsa repetitio. vñ dō
 Et locut' es p̄ domo
 serui tui i longinquū.
 Inde adiūxit: Nūc
 incipe et bñdic domū
 serui tui i eternū: q̄a
 tūc generaturus erat
 filiū. ex quo p̄genies
 eius duceret ad xpm
 Ideo cū scdm. lxx. in
 verbis nathan dictū
 sit: et nūciabit tibi do
 minas. qm̄ domū edī
 ficabis ipsi. postea di
 cit ipse dauid: Qm̄
 tu dñs deus oipotēs
 deus israel reuelasti
 aurē serui tui dīcēs:
 domū edificabo tibi
 hęc enī domū edifi
 camus bñ viuēdo: et
 de opitulando. **Hu**
 ius dom' cū venerit
 vltia dedicatio: ip̄e
 bit q̄d p̄ nathan di
 ctū ē. **Et ponā locuz**
 p̄lo meo isrl̄. et plāta
 bo illi et inhabitabit
 scorsū. et sollicit' non
 erit vltra. et nō appo
 net fili' iniquitatis hu
 miliare eū sicut ab ini
 tio a diebz quibz con
 stitui iudices sup po
 pulū meū isrl̄. **Judi**
 ces enī ante fuerūt q̄
 reges. et humiliabat
 pplm̄ fil' iūq̄tā. i. ho
 stis alienigena p̄ tem
 porū interualla. et ine
 niunt ibi pacis tēpo
 ra prolixiora q̄ salo
 mon habuit: qui. xl.
 annis regnauit. **Nā**
 sub indice aiorū fuit
 par. lxx. annis. **Non**
 ē sub salomone hęc
 promissa sūt. nec q̄lqz
 illorū regū in tāta pa
 ce regnauit. vt gens
 illa sollicita nō fuerit
 Locus ergo tam pa
 cat' et secure habitati
 onis eternus est: vbi
 erit verus israel. i. vi
 dens deum.

Et sedit coram
 do. **Sedere coram**
 domino est beneficia
 eius in humilitate cō
 fiteri.
Et let adam. d.
 scilicet hois: vt tibi i
 simplicitate cordis et
 puritate seruiat: et tu

facias ei: scd̄z misericordiā tuā sicut mihi fecisti.
Quē ē. In tra alia p̄t electā: p̄t quā v̄it dei fili' i mūdū velut i egyptū
 vt cōmercio sanguinis redimeret sibi pplm̄ acceptabilez sectatorē bo
 norum operum. Deum autem eiusdem populi dominicum hominem
 iatelligimus: quem de egypto id est mundo per vterum virginis assum
 psit.
Et egypto. Gente et deo eius. vel gentem et deū eius. Gentem israel: et
 deū eius moysen: de quo constitui te deū p̄baeonis.

z fac sicut locutus es. vt magnificetur nomen tuū vsq; i sempiternū. atq; dicat: dominus deus exercituum deus super israel. ^{Ecclesia} Et dom⁹ serui tui dauid erit stabilita coraz domino. qz tu domine exercituum deus israel reuelasti auriculam ^{Nathan.} serui tui dicens: domum edificabo tibi. ^{Per prophetā.} Propterea inuenit seruus tuus cor suum. vt ozaret te oratione hac. Nunc ergo domine deus. tu es deus verus: z verba tua erunt vera. Locutus es eniz ad seruum tuum bona hęc. Inci⁹pe igitur z benedic domum serui tui. vt sit in sempiternū coram te: quia tu domine deus locutus es hęc: z benedictione tua benedicet domus serui tui in sempiternū.

C. VIII.

Actum ē autē post hęc percussit dauid philistim: z humiliavit eos. Et tulit dauid frenū tributū de manu philistim. z percussit moab. z mensus est eos funiculo ^{hyperbole} coequas terre. Mensus est autē duos funiculos: vnū ad occidendum. z vnū ad viuificandum. Factusq; est moab dauid seruiens sub tributo. Et percussit dauid adadezer filium roob regem soba: qñ profectus est vt dñaretur super flumē eufraten. Et captis dauid ex parte eius mille septingentis equitibus. z viginti milibus peditum. subneruauit omnes iugales currum. Dere liquit autē ex eis cen-

tum currus. Venit quoq; siria damasci vt presidium ferret adadezer regi soba. z percussit dauid de siria vigintiduo milia virozū. Et posuit ^{i. qui ea sibi tutam facerent.} dauid presidium i siria damasci. Factaq; est siria dauid seruiens sub tributo. Seruauitq; domin⁹ dauid in omnibus ad quecunq; profectus est. Et tulit dauid arma aurea z torques quas habebant serui adadezer: z detulit ea in hierusalem. Et de bethe z de beroth ciuitatibus adadezer tulit rex dauid es multum nimis. De quo fecit salomon omnia vasa grea in templo: z mare cneū z colūnas z altare. Audiuit autē thou rex emath qz percussisset dauid omne robur adadezer. Et misit thou ioram filium suū ad regez dauid: vt saluaret eum congratulans. z gratias ageret. eo qz expugnasset adadezer. z percussisset eum. Nolitis qz pe erat thou adadezer. Et i manu eius erant vasa aurea z vasa argētea. z vasa grea: que z ipsa sanctificauit rex dauid domino cuz argēto z auro. que sanctificauerat de vniuersis gentibus: quas subegerat de siria z moab z filijs ammon z philistim z amelech. z de manubijs adadezer filij roob regis soba. ^{Creuit. s. sibi fornicē triumphalem} Fecit quoq; sibi dauid nomen cum reuerteref capta siria in valle salinarū cęsis decē z octo milibus z in gebelem ad vigintitria milibus. z posuit i ydumea custodes. statuitq; presidium: z facta ē vniuersa ydumea seruiens dauid. Et ser-

cit: significat qz christus oēs gentes sub dominationē suā tenet z premit: z cęsum bonozū operū erigit. damascus enī nobilis vrbs phenicis. eodem vocabulo quo z maseh ancille ab ira filius dicit: z iter pietatis sanguinis poculū. Siria vero sub limis vel humecta. Que enī prius humecta libidine. sanguine humanū inreplebiliter satebat. nūc mū data baptisimo christi. sublimis profectus virtutū sanguis eius poculū desiderat.

Sanctificauit rex dauid. Si xpl omnes quos de gentibus conuocat. alios quasi aurū. i. sensus spūales fac. alios qñ argentū. i. eloquentie nitore splēdet. alios quasi es. predicatioe sonoros sanctificat domino: vt eius tabernaculo fideliter deseruiant.

Cęsis decem et octo. Qd in qbul dā codicibus duodecim milia cęsa dicit. vicio scriptozū inolitum ē. veraciter enim dauid i valle salinarū decē z octo milia cęcidit. ioab ho duo decā milia. sicut i titulo. l. viij. psalmi scribitur. Significat autē qz christus districtioe sui examinis in his q de illo praua sentiat: stulticiam imoderati sapozis extinguit.

Inuenit cor suū. Nihil corde fugacius: qd inuenit: cuz p discretionē refrigit. **Frenū.** Christ⁹ de aeris potestatib⁹ triumphans. frenū erroris qd humano generi imposuerat con fregit.

C. VIII. **F**renū tributū. Quicq; ciuitates erāt philistinozū. que israelem tributariū faciebant. Has tulit sibi dauid. z fecit tributarias: sicut in paralip. legitur. Percussit dauid philistim z humiliavit eos. z tulit geth z filias eius de manu eoz zc.

Coequas terre. Qd eni hoies i terra vinētes intantū bu miliabant: vt funiculo superextenso terre appareret equales: s; adeo viles z cōtēpti vt in nullo plus valerent qz terra qñ nullos hoies habet. Funiculū autē pro sorte posuit: qz funiculo soler terra mēsurari. secundū illud: z sorte diuisit eis terrā in funiculo distri. Significat autē qz tam libere regiones moabitaram. quibus velle videret. qz possessor agros proprios. Mensus est autē duos funiculos: vnū ad occid. z vnū ad viuificandū. Significat autē quia quos voluit potuit occidere: z quibz voluit parcere. Qd autē moab qui interpreta tur ex parte: z siriam damasci z ceteras regiones tributarias fe-

Acōmentarijs
 Dicitur regis agebat:
 cuius iudicio leges scri-
 bebantur. Scriba ex
 ore regis verba de scri-
 bebat.

Sacerdotes.
 Sacerdos quali sa-
 cer dux. Filij autē da-
 uid ducati habebāt
 in tribu iuda

**Cerethi & As-
 thebani** regi custodiē-
 tes corpus eius. & iter
 pretat̄ interficientes
 & viuificantes: qm̄ se-
 cundū iudiciū eorum
 digni referuabantur
 ad vitā: alij ducebāt
 ad mortem.

C. IX.
Putasne zc.

Ecce dauid nō ē ob-
 litus iuramenti & se-
 deris qd̄ cū ionatha
 pepigit: sed misericor-
 diā quā promisit pa-
 tri: filio impleuit. Da-
 uid quoq; christū si-
 gnificat. Ionathā q̄
 interpretat̄ columbe
 domū: vel dñi domū
 gratiaz spiritus sancti
 habuit ergo iona-
 thas paruulū filium
 nomie miphiboseth
 utroq; pede claudū:
 quē dauid ad se vo-
 cauit: cū p̄destina-
 tio & p̄sentia dei
 eū quē ad seculū desi-
 deria & mundana ne-
 gicia exercenda ser-
 mone & actione debi-
 lem conspicit ad dei
 ministeriū eligit: q̄
 quē mūdus p̄ fastu-
 elationis spernit: de-
 us propter deuotio-
 nē humilitatis acqui-
 rit. Interpretat̄ enī
 miphiboseth de ore
 ignominia. si enī cui-
 loquelā & p̄sentia-
 superbia mūdi despi-
 cit: di dono utilis ad
 spiritale ministeriū
 in ecclesia apparebit.

Quid est autē qd̄ da-
 uid sibi seruū saul
 de stirpe ipsius inter-
 rogās inuenit miph-
 iboseth. nisi qd̄ christus
 electorū numerū discuti-
 endo inter eos qui cō-
 tempti mundum reli-
 querunt: ad se venire
 facit. Sibi enī egres-
 sus venit interpretat̄
 machir: vendens vel
 de infirmitate. Ami-
 bel p̄s eius de? Lo-
 dabar: ipse verbum.

**Sanctificati-
 onem** dicitur
 omnes quos regis
 bas comocet: q̄
 quali ariā. Ista
 spūalis hō: dicitur
 argentiā. & dicitur
 mōre spūalis dicitur
 qd̄ alijs p̄ dicitur
 sonores hō: dicitur
 mōre: ut nō dicitur
 nō dicitur hō: dicitur
 seruam.

C. X.
Actū est autē
 post hęc vt moreret̄ rex
 filiorū ammon. & regnauit anon
 filius eius pro eo. Dixitq; dauid:
 Faciam misericordiā cum anon fi-
 lio naas: sicut fecit pater eius me-
 cum misericordiā. Misit ergo da-
 uid consolans eū per seruos suos
 super patris interitū. Cum autem

uauit dominus dauid in omnib⁹
 ad quecūq; p̄fect⁹ ē. Et regnauit
 dauid sup omnē israhel. faciebat
 quoq; dauid iudiciū & iusticias
 omni populo suo. Joab autē fili-
 us saruię erat sup exercitū. Por-
 ro iosaphat filius achilud erat a
 cōmentarijs. Et sadoch fili⁹ achi-
 tob. & achimelech filius abiathar
 erant sacerdotes. & saraias scriba
 Banaias autē filius ioiade super
 cerethi. & phelethi. Filij autē dō
 sacerdotes erant.

C. IX.
Dixit dauid
 Putas ne est aliquis q̄
 remanserit de domo saul vt faciā
 cum eo misericordiam propter io-
 nathan: Erat autē de domo saul
 seruus nomine siba. Quem cum
 vocasset rex ad se dixit ei: Tu ne es
 siba: Et ille respondit: Ego suz ser-
 uus tuus. Et ait rex: Num super-
 est aliquis de domo saul: vt faciā
 cum eo misericordiam dei: Dixit
 q; siba regi: Superest filius iona-
 theę debilis pedibus. Ubi inquit
 est: Et siba ad regē: Ecce ait in do-
 mo est machir filij amibel in loda-
 bar. Misit ergo rex dauid & tulit
 eum de domo machir filij amibel
 de lodabar. Cum autem venisset
 miphiboseth filius ionathę filij
 saul ad dauid: corruit in faciem
 suam & adorauit. Dixitq; dauid:
 Miphiboseth. Qui respondit:
 Adsum seruus tuus. Et ait ei da-
 uid: Ne timeas. quia faciens fa-
 ciam in te misericordiam propter

ionathan patrem tuū. & restitua-
 m tibi omnes agros saul patris tui:
 & tu comedes panē in mensa mea
 semper. Qui adorans eum dixit:
 Quis ego sum seruus tuus. qui
 resperisti super canē mortuum si-
 milem mei: Vocauit itaq; rex sibi
 puerum saul. & dixit ei: Om-
 nia quecūq; fuerūt saul. & vniuer-
 sam domū eius dedi filio domini
 tui. Operare igitur ei terram tu &
 filij tui & serui tui: & iferes filio do-
 mini tui cibos vt alatur. Miph-
 iboseth autē filius domini tui co-
 medet semper panē super mensā
 meam. Erant autē sibe quindecim
 filij & viginti serui. Dixitq; siba ad
 regem: Sicut iussisti domine mi-
 rex seruo tuo: sic faciat seruus tu⁹
 Et miphiboseth comedet sup mē
 sam tuam quasi vn⁹ de filijs regis.
 Habebat autē miphiboseth filiū
 paruulū nomine micha. Omnis
 vero cognatio domus sibe seruiē-
 bat miphiboseth. Porro miph-
 iboseth habitabat in hierusalem:
 quia de mensa dauid regis iugit̄
 vesebatur: & erat claudus vtroq;
 pede.

C. X.
Actū est autē
 post hęc vt moreret̄ rex
 filiorū ammon. & regnauit anon
 filius eius pro eo. Dixitq; dauid:
 Faciam misericordiā cum anon fi-
 lio naas: sicut fecit pater eius me-
 cum misericordiā. Misit ergo da-
 uid consolans eū per seruos suos
 super patris interitū. Cum autem

Deniq; dauid nō cō-
 tēp̄tibiles huius mū-
 di & que non sunt eli-
 gens. vt que sunt de-
 struat eos vēdibiles
 mūdo: & in infirmita-
 te constitutos reperi-
 ens. p̄lo suo dignos
 verbo p̄dicationis
 adiungit. eisq; regū
 honore inter filios cō-
 cedit. vnde & dauid
 agros saul & seruitia
 miphiboseth tribu-
 t. & super mensam suā
 cū filijs esse p̄cipit:
 qz christus qui d̄ iter
 core erigit pauperes:
 vt sedeat cū principi-
 bus. & solium glorie
 teneat cōtempribiles
 personas de mundo
 auferens: possessores
 virtutū efficit. & i me-
 sa scripturam quoti-
 die reficit. Tales hō
 sobolem gignūt qui
 dicit micha. i. quis ē
 iste: qz in admiratio-
 nē populi veniunt: q̄
 nuper i mūdo despe-
 cti in ecclesia apparet̄
 gloriosi.

Faciā misericordiā zc.
 Quando dauid fugit
 a facie achis regis ge-
 th: venit ad naas re-
 gem ammon q̄ fecit
 cū eo misericordiam.
 De naas itaq; venit
 in speluncā odollā.
 vbi venerunt ad euz
 pater eius & mater: &
 omnis dom⁹ ei⁹. in d̄
 peruenit ad moab. &
 dimisit apud eū pa-
 trē & matrē & omnem
 domū suā. Qd̄ vero
 dixit achis rex geth:
 hic ne ingrediet̄ domū
 meā. Abijt inde dō
 & fugit in speluncam
 odollā: sub audiēdū
 de domo naas. Si
 querit̄ curā d̄ achil re-
 dierit: quē prius fuge-
 rat. Intelligendū est
 eū ad quē redijt fuis-
 se filiū eius quem fugi-
 git. vnde in sequenti-
 bus de achis cū quo
 descendebat dauid i
 p̄gū filius fuisse d̄
 maach. Qd̄ enī a p̄e
 hoc patronomicū: s; a
 matre sumpsit: que
 maacha vocabatur.

Actū est autē
 post hęc vt moreret̄ rex
 filiorū ammon. & regnauit anon
 filius eius pro eo. Dixitq; dauid:
 Faciam misericordiā cum anon fi-
 lio naas: sicut fecit pater eius me-
 cum misericordiā. Misit ergo da-
 uid consolans eū per seruos suos
 super patris interitū. Cum autem

venissent sui dauid in terrā filioꝝ ammon. dixerunt principes filioꝝ rū amon ad anon dñm suū: **Du**tas qꝫ propter honozē patris tui miserit dauid ad te consolatores z non ideo vt te inuestigaret. z ex ploraret ciuitatez. z euerteret eas misit dauid seruos suos ad te: **Tu** ^{Et diabolus p̄stinā fortitudine eripit.} **lit** itaqꝫ anon seruos dñi: **ra** sitqꝫ dimidiā partem barbe eozum: ^{Et diabolus castitatis dignitate nudat. et turpia que persuasit reuelat.} z **p**recidit vestes eozum medias vsqꝫ ad nates: z dimisit eos. **Q**d cum nunciatū esset dauid: misit in occursum eozū. **E**rant enīz viri cōfusi turpiter valde. **E**t mādauiit eis ^{Sub anathemate penitentie} **d**d **M**anete i hiericho donec crescat barba v̄sa: z tunc reuertimini **V**identes autē filij ammon qꝫ in iuriam fecissent dauid: miserūt z conduxerunt mercede siruz roob z sirum soba viginti milia peditū: z a rege maacha mille viros. z ab histob decē milia virozū. **Q**d cuz audisset dauid. misit ioab z omnē exercitū bellatoꝝ. **E**gressi sunt ergo filij ammon. z direxerunt aciez ante ipsum introitum porte. **S**irus autē soba z roob z histob z maacha seorsum erant in campo. **V**idens igitur ioab qꝫ preparatum esset aduersum se p̄selum. z ex aduerso z post tergum: elegit sibi ex omnibus electis israel: z instravit aciem contra sirum. **R**eliquā autem partem populi tradidit abisai fratri suo. **Q**ui direxit aciem aduersus filios ammon. **E**t ait ioab: **S**i p̄ualuerint aduersus me siri: eris mihi in adiutoriu

Tulit itaqꝫ anon. i. d. zc. **S**i significant hec bellum diaboli cōtra eccliaz Anon enī. i. dolor eorum diaboli significat: qui ammonitarū i. malignozū spiritū rector. i. populi meroris. z semper in angustia constituti. qui cōprimere vel angustiare homines d̄siderat **R**adit qꝫ anon barbaz dimidiā nūcioꝝ dauid: cū diabolus quozūdā p̄dicatoꝝ sermonē vel cōuersationē cōm̄pēdo maculat. **P**recidit tunicas vsqꝫ ad inguina: cū turpia facta q̄ persuadet in oculis hominū reuelat. **N**ecesse est sedent in iericho. donec crescat barba: ne sint opprobriū alioꝝ. z anathema oīm. i. donec iereinta virtutū i eis nascant. z digni habeāt p̄sētari suo regi. dauid aut noster miles suos inultos esse non patitur: sed exercitū congregato suozū in iuriā vindicat: nec solū aduersarios p̄ sanctozū suozū victoriā cōfundit: sed etiā i extremo iudicio p̄p̄tuis ignibz tradit.

Si autem filij ammon p̄ualuerint aduersum te: auxiliabor tibi. **E**sto vir fortis: z pugnemus pro populo nostro z ciuitate dei nr̄i. **D**ominus autem faciet qd bonū est in conspectu suo. **I**nijt itaqꝫ ioab et populus eius qui erat cum eo certamen p̄tra siros: **Q**ui statim fugerūt a facie eius. **F**ilij autē ammon videntes qꝫ fugissent siri: fugerūt z ipsi a facie abisai. z ingressi sunt ciuitatē. **R**euersusqꝫ est ioab a filiis ammon. z venit hierusalē. ^{Alias. videtes igitur fili amon qui sirus expavit et.} **V**identes igitur siri qm̄ corruissēt coram israel: congregati sunt parit. **M**isitqꝫ adadezer z eduxit siros qui erant trans fluum z adduxit exercitum eozum. **S**obach autem magister militie adadezer erat princeps eozum. **Q**d cū nūciatum esset dauid. contraxit oēm israelē z transiuit iordanem: venitqꝫ in belam. **E**t direxerunt acie siri ex aduerso dauid: z pugnarunt contra eum. ^{Alias israel} **F**ugeruntqꝫ siri a facie israel. **E**t occidit dauid de siris septingentos currus. z quadraginta milia equituz. z sobach principem militie percussit: qui statim mortuus est. **V**identes autē vniuersi reges qui erant in p̄sēdio adadezer. victos se esse ab isrl̄ expauerunt z fugerunt quinquaginta z octo milia eozū israel. **E**t fecerunt pacem cum israel. z seruerunt eis. **T**imueruntqꝫ siri auxiliū p̄bere filiis ammon.

C. XI.

Tempore quo solent etc. i. vere qñ pulsa frigidis asperitate: pa-
bula reperuntur iumentozū.

In hebreo ita legit: eo tempore quo reges ad bella processerāt. misit da-
uid ioab etc. Processerāt. i. ad pugna cōtra dauid: rex roob. et istob. soba
et maacha. qui reges sirię fuerūt: et pugnare voluerunt cōtra dauid cōdu-
cti a rege moab: sed devicti sunt.

Dum hec agerentur ac. Dauid grauer peccauit: qđ et per ppham

deus arguit: et ipse pe-
nitēdo abluuit. Sed
ille desiderabilis cum
ctis gentibz quasi i so-
lario deambulās. in
sole posuit taberna-
culā suā. et amavit ec-
clesiā super tectū se la-
uantē. i. mundantē se
a sordibz seculi. et do-
mū luceā spiritali cō-
tēplatione trāscēden-
tem et calcantē et icho-
ata cū illa prime con-
ventionis noticiā. se-
paratū ab ea diabo-
lū occidit. sibiqz eam
perpetuo copulauit.
Oderimus ergo pec-
catū: sed nō extingua-
mus pphiam. amem⁹
illū dauid quantum
amāduz est: qui nos
a diabolo per miseri-
cordiā liberauit. amemus istū penitentē: qui tam graue vulnus peccati hu-
militatis confessione sanauit.

Bersabee Idorus. Putens satietatis: vel puteus septimus. Ec-
clesia vero vocat puteus aque viue: et huic puteo septenarij nomē numeri
in spiritus sancti significatione coniūgit. propter rationē pentecostes: quo
die de celo spiritus sanctus missus ē. Ad xlii. i. septies septē vñs addit: qm̄
vnitas cōmendatur. vnde: Solliciti seruare vnitatē spūs in vinculo pa-
cis. Dono itaqz s; i. i. septenario. facta ē ecclesia puteus satietatis: quia
factus ē in ea fons aqz salientis vitā eternā: quē q̄ biberit nō sitiet icernū.

Grego. Adhuc carnis corruptibilis pōdere grauari nō valemus sic
vniere: vt nulla nos possit culpe delectatio pulsare. Sed aliud ē nolentē
tangi: aliud consentientē. Sacti aut vni tanto vigilātionē se circūspectōe
custodiūt: quāto se pulsari sinistris motibz vel transitorie dedignātur. vt
si quid forte corūllicitū concupisceret: pressus per disciplinē magisterium
oculus videre recusaret. Sicut enī sepe tētatio per oculos trahit: sic non
nūqz cōcepta intrinsecus cōpellit sibi extrinsecus oculos deseruire. Plez
qz enī quilibet res innocenti mēte respicit: sed in ipso cōspectu animus cō-
cupiscentię gladio cōfodit. Nō enī dauid vni cōiūgē studiose respexit:
qz cōcupiscerat: sed potius cōcupiuit: qz incante respexit. Iusto vero retri-
butionis examine qui exteriori negligenter vtitur: interiori oculo cecatur.
Sepe aut iam intrinsecus cōcupiscentia dñatur: et illecebratus anim⁹ ad
vni suos sensus corporeos famulari more tyrannidis exigit. suisqz volu-
ptatibus oculos seruare compellit: et fenestras luminis aperit ad tene-
bras cecitatis. vnde sancti viri cū sinistra delectatione pullari se sentiūt:
ipsa per que forme spēs ad mentē ingredit. disciplinē magisterio lumina re-
stringūt: ne prauę cogitationi visio lenocinata famulet. Quę si vnqz sub-
tiliter custodiri negligit: cogitationis imundicia ad operationē transit.

Grego. Sepe res q̄libet per hystoriā virtus ē: per significationē cul-
pa. sicut aliquādo culpa in facto: in scripto pphie virtus. Quis enī nō de-
testet qđ dauid in solario deambulans bersabee vni cōcupiuit vxorem.
Quē tñ a prelio reuertentē ire domū monet. pedes lauare. qui protinus re-
spōdit dicens: Arca dei sub pellibz. et ego in domo mea requiescam. Quę
dauid ad mensam propriā suscepit. eiqz epulas per quas mozi debeat tra-
dit. Tenet ergo dauid figurā eius de quo scriptū ē. In sole posuit taber-
nū. Qui bersabee ad se iubet perducere. i. legē litterę carnali populo con-
iunctā spūali sibi intellectu sociare. Bersabee enī puteus. vii. dicitur: qz p
cognitionē legis infusione spūalis gratię perfecta nobis sapiētia ministrat.
Vrias vero iudaicū pplm significat. qui interpretat lux mea dei. Judai-
cus enī pplis qui de accepta legis scientia extollit: quasi dei luce gloriatur.
Sed huic dauid vxorē abstulit. sibiqz cōiunxit: qz manu fortis redēptoz
apparens. dñ de se spūaliter legē loqui innotuit: per hoc qđ iuxta litteraz
tenebatur. hanc a iudaico ppho extraneā demōstrauit: sibiqz coniūxit: qđ

Actū ē autē

vertente anno eo tem-
pore quo solēt reges ad bella pro-
cedere: misit dauid ioab et seruos
suos cū eo: et vniuersū israel et va-
stauerūt filios ammon. et obsede-
rūt rabbach. Dauid aut remansit
in hierusalē. Dum hec agerent. ac-
cidit qđā die: vt surgeret dauid

† Manu fortis. vel visu desiderabilis.
cidit qđā die: vt surgeret dauid

se per illā predicatū declarauit. Vriam tñ ad domū monet ire: et pedes la-
uare: qz incarnatus iudeis precipit. vt ad cōscientiā redeant: et sordes opū
suetibz tergāt: vt spūaliter mādāta legis intelligāt: et post tantā duriciā pre-
ceptoz fontē baptisimi inueniētes ad aquā post laborē currāt. Sed vrias
qui arcā dñi esse sub pellibz meminit. respōdet: qz domum suā intrare non
possit. quasi dicat. Ego mandata dei i sacrificijs carnalibz video. et redire
ad cōscientiā per spūalem intelligentiā nō requiro. Quasi enī arca dei
esse sub pellibz dicit:
qz precepta dei nō ni-
si exhibendo ministe-
riū carnalis sacrificij
intelligit. Hūc tamē
redire domū nolentē
dauid ad mensā vo-
cat: qz cum iudei ad
cōscientiā reuerti con-
tēnāt: christus tamen
spūalia predicat di-
cens: Si crederetis
moysi: crederetis for-
sitan et mihi. de me enī
ille scripsit. legem enī
iude⁹ tenet que ei⁹ di-
uinitatē loquitur. cui
credere dedignat. vñ
et vrias ad ioab cum
eplis ex quibz occidi
debeat. mittit: qz iu-
de⁹ legē portat: qua
conuincēte moriatur
Cū enī mādāta legis

declināte iam mundo
de stratu suo post meridiem. et de

† In sole posuit tabernaculū suū. corpus. i. qđ
assumpsit. cunctis patefecit.

ambulare in solario domus re-

† Propter fluxū menstruū. vt quidā volunt.

gig: Uiditqz mulierem se lauau-

tem ex aduerso super solariū suū.

Erat autem mulier pulchra valde.

Misit ergo rex. et requisit que eēt

mulier: Nūciatumqz est ei qđ ipsa

esset bersabee filia heliam: vxor

retinens implere nititur: ipse defert iudiciū vnde dñatur. Quid ergo per
factū istud dauid sceleratus: quid vria mūdus: Sed ad mysteriū qđ da-
uid sanctus: quid vria infidelis: Quia ille per vni culpā pphie signat
innocentiā: et iste per vni innocentia in pphie exprimit culpā. virtus enim
sacri eloquij sic transacta narrat: vt ventura exprimat. lic in facto rem ap-
probat: vt in mysterio contradicat. Sic gesta dñatur: vt hec mystice gerē
da suadeat.

Grego. Ad hoc in scriptura dauid et petri peccata sunt indita: vt
cautela minor sit ruina maior. Ad hoc penitētia insinuat et venia: vt spēs
penitentiū sit recuperatio perditozū. De stratu suo dauid cadente nemo sup-
biat. de lapsu etiā resurgēte dauid: nō desperet. Mirabiliter scriptura co-
dem verbo superbos arguit: quo humiles leuat. Vñ nāqz rem gestā re-
tulit: et diuerso modo superbol ad humilitatis formidīnē: humiles ad spei
fiduciā reuocauit. Inestimabile noui generis medicamentū. qđ eodē or-
dine positū et pigmento tumētia exccat: et sublenādo arētia infundit. De
maior noz lapsu terruit: sed de reparatione roborauit. Sic nos diuine
dispensationis misericordia: et superbiētes reprimit: et ne desperatione corru-
amus fulcit. Sed fortasse lectoris anim mouetur: cur deus eos quos eligit
quosqz ad donozū spūaliū culmen assumit. a vitijs nō custodit: Sed mīta
per accepta dona virtutiū. per impelam gratiā bonoz operū in superbiā
cadūt: sed tñ qđ ceciderūt nō agnoscūt. Cōtra eos ergo hostis antiqu⁹: qđ
iam interior dñatur. exterior seuire permittit: vt qui in cogitatione elati
sunt: per carnis luxuriā cōsternātur. Aliqñ aut minus ē in corporis corru-
ptione cadere: qđ cogitatōe tacita ex deliberata elatione peccare. Sed cū
minus turpis superbiā credit. min⁹ vitatur. Luxuriā eo magis erubescit
hoies: qz simul oēs turpem nouerūt. Ideo multi p vel post superbiā i lu-
xuriā corruentes ex aperto casu malū culpe latentis erubescunt. et maiora
corrigūt: cū prostrati in minimis grauius confundunt. Reos enī se int⁹ mi-
nora conspiciūt: qui se liberos inter grauiora crediderūt. Pia ergo dñi
dispensatione laxatos sepe malignus spiritus de culpa ad culpā trahit.
et quo plus percutit eū quē ceperat amittit. et vnde vicisse cernitur: inde su-
peratur. Considerare libet intra munitionem gratię sinū: quāto deus miseri-
cordię fauore nos cōtinet. Ecce qui de virtute se extulit: per viciū ad hu-
militatē redit. Qui vero acceptis virtutibz extollit: non gladio sed medi-
camento vulneratur. Virtus enī medicamentū: vitium vulnus. Quia qđ
de medicamento vulnus facimus: facit ille de vulnere medicamentū. vt
qui virtute percutit: vicio curetur. Virtuti enī dona reuocemus i vsu
viciozū: ille viciozū illecebras assumit in arcē virtutiū: et salutis statū pec-
tit. vt seruet. vt qui humilitatē curantis fugimus: ei saltem cadentes hēre
amus. Sed pleriqz quo in multis commūt: artius ligantur. Cūqz eos an-
tiquus hostis ex vno vicio percutit vt concidant: ex alio ligat ne surgāt.
Consideret ergo homo: cū quo aduersario bellū gerat: et si iam se i aliquo

deliquisse perpendit
salte ad culpā pertra
bi ex cōpa ptimescat
z studiose vitent vul
nera: quibz frequēter
interficiat. qz valde ra
tum ē qz hostis noster
electorū saluti etiam
vulneribz seruiat. Ad
erudicēdū enī dñs se
pe electos tentatorū
subijcit: sicut post pa
radisi claustra post
tercij celi secreta ne re
uelatōnū magnitudi
ne paulus extolleret
dat⁹ est ei angelus sa
thang. Sed hac tēta
tione disponitur. vt
qui elati perire pote
rāt: humiliati seruet
Secreto ergo dispē
sationis ordine vnde
senire pmittitur iniq
tas diaboli: inde per
ficatur benignitas dī.
qz inde obtēperat nu
tibus superne gratie
vnde exercet iraz vo
luntatis suę.

<sup>† .i. diaboli. qui falso dixit lux mea dei: ideoqz
de terra viuentiū merito abscessus. Etheus enim
abscessus.</sup>
vrię ethęi. **M**issis itaqz dauid nū
cijs tulit eam. **Q**uę cum ingressa
esset ad illum: dormiuit cum ea.
^{† .i. mēstruali effusioe}
Statimqz sanctificata ē ab iū
dicia sua: z reuersa est i domū suā
concepto fetu. **M**ittensqz nuncia
uit dauid. z ait: **C**oncepti. **M**isit
autē dauid ad ioab dicens: **M**it
te ad me vriam ethęum. **M**isitqz
ioab vrias ad dauid. **E**t venit vri
as ad dauid. **Q**uęsiuitqz dauid qz
recte ageret ioab z popul⁹: z quo
modo administraret bellū. **E**t dixit
dauid ad vriam: **V**ade in domū
<sup>† Post labore balneis vtire: partē posuit pro fo
ro cozpoz. nō enī tātus vir discalciat⁹ iccedebat
tuā: z lauā pedes tuos. Egressusqz</sup>
est vrias de domo regis. secutusqz
<sup>† vt refectus deliciose. prouocatus libidine doz
miret cū vxore. et sic adulteriū lateret.</sup>
est eū i cibis regius. **D**ormiuit at
vrias ante portam domus regie
cum alijs seruis domini sui: z nō
descendit ad domū suam. **N**unci
atūqz est dauid a dicentibus. **N**ō
iuit vrias ad domum suaz. **E**t ait
dauid ad vriam: **N**ūquid non de
via venisti? quare nō descendisti
ad domū tuā? **E**t ait vrias ad da
uid: **A**rca dei z israel z iuda habi
tant in papilionibus. z dominus
meus ioab. z serui domini mei su
per faciem terre manent: z ego in
grediar domum meā vt comedaz
z bibam z dormiā cū vxore mea.
Per salutē tuam z per salutē aie
tuę non faciam rem hanc. **A**it er
go dauid ad vriā: **M**ane hic etiā
hodie. z cras dimittā te. **M**ansit
vrias in hierusalez in die illa z al
tera: **E**t vocauit eum dauid vt co

mederet coram se z biberet: z ine
briauit eum. **Q**ui egressus vespe
dormiuit in stratu suo cum seruis
domini sui: z in domū suam non
descendit. **F**actum est ergo mane
z scripsit dauid epistolā ad ioab.
z scripsit per manū vrię. scribens i
epistola: **D**onite vriam ex aduer
so belli: vbi fortissimū est p̄gliaz.
z derelinquite eum vt percussus
intereat. **I**gitur cum ioab obside
ret vrbem. posuit vriā in loco vbi
sciebat viros eē fortissimos. **E**gres
siqz viri de ciuitate. bellabant ad
uersum ioab. z ceciderūt de pplo
seruorū dauid: z mortuus ē etiaz
vrias ethęus. **M**isit itaqz ioab: z
nūciauit dauid omnia verba p̄lij
Precepitqz nuncio dicens: **C**um
cōpleueris vniuersos sermones
belli ad regem. si eum videris idi
gnari. z dixerit quare accessistis
ad murū vt p̄gliaimini: an igno
rabatis qz multa desuper ex mu
ro tela mittantur? quis percussit
abimelech filiaz hieroboal: nōne
mulier misit super eum fragmen
molę de muro. z interfecit eum in
thebes: quare iuxta murū accessi
stis? **D**ices: **E**tia seruus tuus vri
as ethęus occubuit. **A**biit ergo nū
cius z venit z narrauit dauid oia
quę ei p̄ceperat ioab. **E**t dixit nū
cius ad dauid: **P**reualuerūt ad
uersum nos viri: z egressi sunt ad
nos in agrū. **N**os aut facti ipetu
persecuti sumus eos vsqz ad por
tam ciuitatis. **E**t direxerūt iacula
sagittarij ad seruos tuos ex muro

desuper: mortuūq; sunt de seruis regis. **Quinetiā** seru⁹ tuus vrias ethēus mortuus est. **Et** dixit dauid ad nunciū: **Hęc** dices ioab: **Non** te frangat ista res. **Uariū** enim euentus est p̄līj: ^{vel belli} z nūc hūc nunc illum consumit gladius. **Cō**forta bellatores tuos aduersus vr̄bem: vt destruas eam. z exhortare eos. **Audiuit** autē vxor vrie q; mortuus esset vrias vir su⁹: z plāxit eū. **Transacto**q; luctu misit dauid z introduxit eam in domum ^{† Jam obstinatio culpe occasione non habet defensionis. et ideo recte propheta mittitur.} suam. z **†** facta est ei vxor: **Depe**ritq; ei filium. **Et** displicuit verbū hoc qđ fecerat dauid corā dño.

C. XII.

Misit ergo dominus nathan ad dauid.

Qui cum venisset ad euz dixit ei: ^{† Cū p̄lati ecclesie potentes arguunt. p̄uif quāsdā similitudines velut de alieno negocio inducunt.}

Duo viri erāt ī ciuitate vna. vn⁹ diues. z alter pauper. **Diues** habebat oues z boues plurimos valde. pauper autē nihil habebat oīno p̄ter ouem vnā paruulā quā emerat z nutrierat. z quę creuerat apud eum cum filijs eius. simul de pane illius comedens z de calice ei⁹ bibens. z ī sinu illius dormiens: eratq; illi sicut filia. **Cū** autē peregrinus quidam venisset ad diuitem. parcens ille sumere de ouibus z bobus suis. vt exhiberet conuiuiū peregrino illi qui venerat ad se: tulit ouem viri pauperis: z preparauit cibos homini ^{† Post similitudines rectā sententiā cōtra se qua si in alterū profuerit potentes} illi qui venerat ad se. **†** **Fratus** autē indignatione dauid aduersus ho-

minē illum nimis. dixit ad nathā **U**iuī dominus. qm̄ filius mortis est vir qui hoc fecit. **De**us reddet in quadruplū: eo q; fecerit verbū ^{† tandē p̄lati modis cōgruentib; de proprio reatu potentes feriāt iam in nulla sui defensio erectos. quippe sentētia proprii oris ligatos.} istud z nō pepercerit. **†** **Dixit** autē nathan ad dauid: **Tu** es ille vir q; fecisti hanc rem. **Hęc** dicit dominus deus israel: **Ego** vnxi te ī regem super israel. z ego erui te de manu saul. z dedi tibi domuz domini tui. z vxores domini tui in sinu tuo. dediq; tibi domuz israel z iuda. z si parua sunt ista: adiciā tibi multo maiora. **Quare** ergo contēpsisti verbum domini. vt faceres malum in conspectu meo? **U**riam ethēum percussisti gladio z vxorem illius accepisti tibi vxorem: z interfecisti eum gladio filiorum ammon. **Quāobrem** non recedet gladius de domo tua vsq; in sempiternum. eo q; despereris me. z tuleris vxores vrie ethēi vt esset vxor tua. **Itaq;** hęc dicit dominus: **Ecce** ego suscitabo super te malum de domo tua. z tollam vxores tuas in oculis tuis: z dabo proximo tuo: z dormiet cum vxoribus tuis in oculis solis huius. **Tu** enim fecisti abscondite: ego vero faciam verbum istud in conspectu omnis israel: z in conspectu solis huius. **Et** dixit dauid ^{† Qui humiliter cōfiteatur veniā mox cōsequet.} ad nathan: **†** **Peccaui** domino. **Dixitq;** nathan ad dauid: **Dom**inus quoq; transtulit peccatū tuū. **Non** morieris. **Uerū** tamen qm̄ ^{† Apud gentes scelestū habetur. si quis vxores alter⁹ per vi sibi vendicauerit maxie qui p̄est} blasphemare fecisti iūicos nom̄ ^{quia talē regē p̄fecisset} domini propter verbū hoc: filius

Dixitq; nathā.

Omnia tñ que p̄ peccato p̄dicta sunt ei: postmodū tolerauit. **D**eus delictū delet: sed inultū nō deserit. **A**ut enī homo in se penitēs punit: aut deus hęc cū hoīe vindicans percuit. **N**on igit̄ peccato paratur q; sine vindicta non laxatur. **S**ic enī dauid audire post confessionē meruit: dñs transtulit peccatū tuū: z tñ multis post cruciatib; afflictus. effugies reatū culpe quā p̄trauerat etoluit. **S**ic nos salutis vnda a culpa p̄imi parentis absoluiur: s; absoluti q; ad huc carnaliter obimus. q; delicta nostra vel p̄ nos vel per se ipsum deus resecat: etiā cū relaxat. **A**b electj enī suis iniquitatū maculas studet temporali afflictione tergere: qđ in eis perpetuo non vult videre.

qui natus ē tibi morte morietur:
Et reuersus est nathan i domum
 suam. Percussitq; dominus par
 uulū quē pepererat vxor vrig da
 uid. ⁊ desperatus est. Deprecatus
 q; est dauid dominū pro paruulo
 ⁊ <sup>Et nos ieiunemus et super terraz iacemus
 donec peccati desiderū funditus aboletur.</sup> ieiunauit dauid ieiunio ⁊ igref
 sus seorsum iacuit super terram.
Venerunt autē seniores dom⁹ ei⁹
 cogentes eum vt surgeret de ter
 ra. Qui noluit: neq; comedit cum
 eis cibum. **A**ccidit autem die se
 ptima vt moreretur infans. **T**imu
 erūtq; serui dauid nunciare ei q
 mortuus esset paruulus. **D**ixerūt
 enim: **E**cce cum paruulus adhuc
 viueret loquebamur ad euz. ⁊ nō
 audiebat voces nostrā: quātoma
 gis si dixerimus mortuus ē puer
 se affliget? **C**um ergo audisset ser
 uos suos musitantes. intellexit q
 mortuus esset infantul⁹. **D**ixitq;
 ad seruos suos: **N**um mortuus
 ē puer? **Q**ui respōderūt ei: **M**or
 tuus est. **S**urrexit ergo dauid de
 terra. ⁊ lotus vinctusq; est. **L**unq;
 mutasset vestem. ingressus est do
 mum domini ⁊ adorauit: ⁊ venit
 in domum suaz. **P**etiuitq; vt po
 nerent ei panem: ⁊ comedit. **D**ixe
 runt autem serui sui: **Q**uis est ser
 mo quē fecisti propter infantem?
Cum enim adhuc viueret: ieiuna
 sti ⁊ flebas. **M**ortuo autē puero
 surrexisti. ⁊ comedisti panē? **Q**ui
 ait: **P**ropter infantem cū adhuc
 viueret ieiunauit ⁊ fleui. **D**icebas
 enim: **Q**uis scit si forte donet euz
 michi dominus et viuat infans?

Nunc autem quia mortuus est:
 quare ieiunio? **N**ūquid potero re
 uocare eum amplius? **E**go vadā
 magis ad eum: ille vero nō reuer
 tetur ad me. **E**t consolatus est da
 uid bersabee vxorem suā. **I**ngres
 susq; ad eā dormiuit cū ea. **D**ux
 genuit filium: ⁊ vocauit nomen
 eius salomon. **E**t dominus dile
 xit euz. **V**isitq; eum iu manu na
 than prophete. ⁊ vocauit nomen
 eius <sup>In hebreo idida. i. dilectus dñi propter dñm
 s. propter gratiā misericordiā qua eū diligere
 dignatus ē quāuis manzer esset.</sup> amabilis domino: eo q; eū
 dominus diligeret. **I**gitur pugna
 bat ioab contra <sup>quādo cū adiectione scribitur rabbath sicut
 hic. quando sine adiectione rabba.</sup> rabbath filiorū
 ammon: ⁊ expugnabat vrbe re
 giam. **V**isitq; ioab nuncios ad
 dauid dicens: **D**imicauit aduersū
 rabbath. ⁊ capienda est vrbs a q̄
 rum. **N**unc igitur congrega re
 liquam partem populi. ⁊ obside
 ciuitatem. ⁊ cape eam: ne cū a me
 vastata fuerit vrbs nomini meo
 ascribatur victoria. **C**ongregauit
 itaq; dauid omnem populum. ⁊
 profectus est aduersum rabbath
 Cūq; dimicasset cepit eam. **E**t tu
 lit diadema regis eorum de capi
 te eius. pondo auri talentum ha
 bens. gemmas preciosissimas. ⁊
 impositus est super caput dauid.
Sed ⁊ prēdā ciuitatis asportauit
 multam valde. **P**opulum quoq;
 eius adducens <sup>i. ferra per mediū secuit
 rotis incidētia</sup> ferrauit. ⁊ circum
 egit super eos ^{Eos. i. scultros per eos} ferrata carpenta.
Diuisitq; <sup>Similitudine. i. modo quo trāsdūantur
 per lateres adhuc teneros ut conformantur.</sup> cultris: ⁊ transduxit
 in typo laterū. **S**ic fecit ciuita
 tibus vniuersis filiorū ammon.
Et reuersus est dauid ⁊ omnis

Visitq; ioab.

Hec victoria dauid
 quā ioab inchoauit.
 ⁊ ipse perfecit: signifi
 cat victoriā nostri re
 gis. **D**ux enī contra
 hostes bellū gerit: cū
 predicatorū ordo cō
 tra mūdi potētes scu
 tū fidei opponit. **S**;
 victoria ad christum
 refert: cui omnis po
 testas ⁊ potētia regni
 ascribit. **D**eus ē enī
 qui operat i nobis ⁊
 velle ⁊ perficere. **C**o
 ronā ergo regis ho
 stilis populi tulit da
 uid. ⁊ sibi diadema
 fecit: cū christus dia
 bolo regnū auferēs.
 sibi insigne decorum
 parauit. **E**st enī da
 uid corona cōuentus
 catholici populi. qui
 caput nostrū. i. xpm
 fide ⁊ cōuersatiōe co
 ronāt ⁊ ambit. **D**is
 enī sanctorū labor cer
 tamen ⁊ victoria ad
 honore eius refertur.
Rabbath ciuitas re
 gni ammon. q̄ nunc
 philadelphia vocat:
 ⁊ interpretat multitu
 do. **E**t i euāgelio di
 citur: q; multi veniēt
 ab oriente ⁊ occidēte
 ⁊ recūbent cū abraaz
 ysaac ⁊ iacob i regno
 celorum.

Circa aquarū.

Propter abundan
 tiā quę ibi erat a que
 vel vt quidā dicunt
 populorum.

Et tulit diade

ma regis. **I**n pa
 raliptata legitur. **T**u
 lit dauid coronā mel
 chon de capite eius: ⁊
 inuenit in ea auri pō
 do talentū. ⁊ precio
 sissimas gemmas. **F**e
 citq; sibi inde diade
 ma. **N**ō ē enī nomen
 propriū melchon sed
 interpretat rex eorū.
Melchon vt voluit
 bebrgi idolū ē ammo
 nitariū. cuius diade
 matis aurū ⁊ gemas
 dauid dicit conlasse
 ⁊ purgasse scdm legē
 ⁊ fecisse sibi diadema

exercitus in hierusalem.

C. XIII.
Actū est autē post hęc vt absalon filij

dauid sorozē speciosissimā voca-
bulo thamar adamaret ammon
filius dauid. z deperiret in eā val-
de: ita ut egrotaret pzopter amo-
rem eius. quia cuz esset virgo: dif-
ficile ei videbatur. vt quippiāz in
honeste ageret cum ea. Erat autē
amnon amicus nomine ionadab
filius semmaa fratris dauid vir
prudens valde. Qui dixit ad eū:
Quare sic attenuaris macie fili re-
gis per singulos dies? Cur nō in-
dicas mihi? Dixitq; ei amnō: Tha-
mar sorozem fratris mei absalon
amo. Cui respōdit ionadab: Cu-
ba super lectulū tuuz. z languozē
simula. cūq; venerit pater tuus vt
visitet te. dic ei: Veniat oro tha-
mar soroz mea. vt det mihi cibū:
z faciat pulmentū vt comedaz de
manu eius. Accubuit itaq; amnō
z quasi egrotare cepit. Cūq; venis-
set rex ad visstrandū eū ait amnon
ad regē: Veniat obsecro thamar
soroz mea. vt faciat in oculis meis
duas sorbitiunculas. z cibuz pa-
ratum capiam de manu eius. Mi-
sit ergo dauid ad thamar domuz
dicens: Veni in domum amnon
fratris tui. z fac ei pulmentū. Ve-
nitq; thamar in domū amnon fra-
tris sui: Ille autē iacebat. Quē tol-
lens farinam cōmiscuit. z liquefa-
ciens in oculis eius: corit sorbi-
tiunculas. Tollensq; qđ coxerat.

Sorbitiuncula
Est qđ ad sorbendū
aptum est.

effudit z posuit coraz eo: z noluit
comedere. Dixitq; amnon: Eijcite
vniuersos a me. Cūq; eiecissent
omnes: dixit amnon ad thamar:
Infer cibuz in conclau. vt vescar
de manu tua. Tulit ergo thamar
sorbitiunculas quas fecerat. z in-
tulit ad amnon fratrem suū i con-
clau. Cūq; obtulisset ei cibuz. ap-
prehendit eā z ait: Veni cuba me
cuz soroz mea. Quē respondit ei
Noli frater mi. noli oppmēre me:
Neq; enim hoc fas est in israhel.
Noli facere stulticiam hanc. Ego
enim ferre non potero opprobriū
meū. z tu eris quasi vnus de insi-
pientibus in israhel: Quin potius
loquere ad regem: z non negabit
me tibi. Noluit autē adquiescere
precibus eius. sed pzeualens vi-
ribus oppressit eam: z cubauit cū
illa. Et exosam eam habuit amnō
odio magno nimis. ita vt maius
esset odium quo oderat eaz: amo-
re quo ante dilexerat. Dixitq; ei
amnon: Surge z vade. Quē re-
spoudit ei: Maius est hoc maluz
qđ nunc agis aduersuz me qđ qđ
ante fecisti expellēs me. Et noluit
audire eaz: sed vocato puero qui
ministrabat ei dixit: Eijce hanc a
me foras. z claude hostium post
eam. Quē induta erat talari tuni-
ca: huiuscemodi enim filie regis
virgines vestibus vtebant. Eie-
cit itaq; eam minister illius foras:
clausitq; fores post eam. Quē as-
pergens cinerem capiti suo. scissa
talari tunica. impositisq; manib?

Oppressit eam

Inceltus amnon ma-
ioris filij dauid in so-
rore sua thamar z
parricidiū absalon i
amnon fratre monet
nos. vt semper caute
agamus: ne vicia in
nobis dominēt. z pn-
ceps peccati (qui fal-
sam pacem perclitan-
tib; spondet) nos im-
paratos inueniens.
de iprouiso trucidet.
Absalon enim pater
pacis: vel patris par-
interpretat. Amnon
donans. Thamar:
amaritudo. Qui enī
mēbra sua donat li-
bidini. z seruit iniqua-
ti ad iniquitatē: i pec-
cati amaritudinē ca-
dit: licet inimicus se-
q̄si patre pacis osten-
det z prospera pro ta-
lib; factis promittat.
Necesse ē enī vt cito
ad penitentiā redeam?
ne forte diabolus per
malignos spūs in ne-
cem nostrā conspiret
z morti perpetuē tra-
dat.
Et exosam eam.
Et nos admissum fa-
cinus odio habeam?
magis qđ ante perpe-
trationē dilexeram?
z ob hoc citius conse-
quemur veniā: si tñ i
alio vicio denuo nō
offendamus sic anōn
qui quia post incestū
ebrietatē nō vitauit:
ob hoc mortē nō euā-
sit.

super caput suū. ibat ingrediens
 ⁊ clamans. Dixit autem ei absalon
 frater suus: Nūquid ammon frater
 tuus concubuit tecum? Sed nūc
 sozoz tace: frater tuus est. neq; af-
 fligas cor tuū pro hac re. Mansit
 itaq; thamar contabescens in do-
 mo absalon fratris sui. Cum autē
 audisset rex dauid verba hęc: con-
 tristatus est valde. ⁊ noluit contri-
 strare spiritum ammon filij sui. qm̄
 diligebat eum: quia primogenit⁹
 erat ei. Porro non est locutus ab-
 salon ad ammon nec malū nec bo-
 num. Oderat enim absalon am-
 non: eo q; violasset thamar sozoz
 rem suam. Factum est autem post
 tempus biennij. vt tonderentur
 oues absalon in balasoz que ē iur-
 ta effraim. Et vocauit absalon
 omnes filios regis. Venitq; ad re-
 gem. ⁊ ait ad eum: Ecce tondetur
 oues serui tui. Veniat oro rex cum
 seruis suis ad seruum suū. Dixit
 q; rex ad absalon: Noli fili mi. no-
 li rogare vt veniamus omnes. ⁊
 grauemus te. Cum autez cogeret
 eum ⁊ nolisset ire. benedixit ei.
 Et ait absalon: Si non vis veni-
 re. veniat obsecro nobiscum saltē
 ammon frater meus. Dixitq; ad eū
 rex: Nō est necesse vt vadat tecū.
 Coegit itaq; eum absalon. ⁊ dimi-
 sit cum eo ammon. ⁊ vniuersos fi-
 lios regis. Feceratq; absalon cō-
 uiniū quasi conuiuiū regis. Pre-
 ceperat autē absalon pueris suis
 dicens: Obseruate cum temulen-
 tus fuerit ammon vino. ⁊ dixerō

vobis percutite eum ⁊ interficite:
 nolite timere. Ego enim sum qui
 p̄ceptio vobis. Roborami ni. ⁊
 estote viri fortes. Fecerunt ergo
 pueri absalon aduersum ammon:
 sicut p̄ceperat illis absalon. Sur-
 gentesq; omnes filij regis ascen-
 derunt singuli mulas suas ⁊ fuge-
 runt. Cūq; adhuc pergerent in iti-
 nere. fama peruenit ad dauid di-
 cens: Percussit absalon omnes
 filios regis: ⁊ non remansit ex eis
 saltem vnus. Surrexit itaq; rex
 dauid. ⁊ scidit vestimenta sua: ⁊
 cecidit super terram. Et omnes ser-
 ui eius qui assistebant ei: sciderūt
 vestimenta sua. Respondens autē
 ionadab filius semmaa fratris da-
 uid dixit: Ne estimet domin⁹ me-
 us rex q; omnes pueri regis occi-
 si sint. Amnon solus mortuus ē:
 qm̄ in odio absalon erat positus
 ex die qua oppressit thamar sozoz
 rem eius. Nūc ergo ne ponat do-
 minus meus rex super cor suum
 verbum istud dicens. omnes filij
 regis occisi sunt: qm̄ ammon solus
 mortuus est. Fugit autem absa-
 lon. Et eleuauit puer speculatoz
 oculos suos ⁊ asperit: ⁊ ecce popu-
 lus multus veniebat per iter de-
 uium ex latere montis. Dixit autē
 ionadab ad regem: Ecce filij regis
 assunt: iuxta verbum serui tui sic
 factum est. Cūq; cessasset loqui
 apparuerūt ⁊ filij regis. Et intran-
 tes leuauerunt vocem suam ⁊ fle-
 uerunt. Sed ⁊ rex ⁊ omnes serui
 ei⁹ fleuerūt ploratu magno nimis

Cholomai. Hic fuit pat maacha matris absalon. quā dicunt hebrei dauid in filio cepisse. et cesarię et vnguibz precisis: scdm legē in vxorem sibi sociasse: et ea generasse thamar et absalon.

Cessauitqz zc: In hebreo. Cessauit rex exire post absalon. Verbitur enī dauid exire voluisse p absalon vt reuocaret eū: sed putans. quia quotiens eū videret: mortē ānon ad me moriā reduceret: cessauit exire.

Ancille tuę zc: Aut hebrei hęc mulierē vere duos filios habuisse: et pro hereditate certasse: et alterū ab altero iterēptū mulier tñ se in psona dauid posuit: et filios i persona ānon et absalon. cognationē vero quę cōsurgit cōtra filiū: in persona aliorum filiorū dauid.

Porro absalon fugiens abiit ad tholomai filium āmiur regez gesur. Luxit ergo dauid filium suuz ammon multis diebus. Absalon aut cum fugisset. et venisset in gesur. ^{† Quia cessauit exire post absalon: vel quia no uerat ammon flagiciosum et morte dignum.} fuit ibi tribus annis. Cessauit qz dauid rex persequi absalon: eo qz consolatus esset super ammon interitu.

C. XIII.

Ista vidit eū pro absalon suspirasse. **I**ntelligēs aut

ioab filius saruie qz cor regis versum esset ad absalon: mī ^{† De qua fuit amos propheta. cuius hec vidua putatur fuisse auia} sit thecuam et tulit inde mulieres sapientem. dixitqz ad eam: Luge re te simula. et induere veste lugubri. et ne vngaris oleo: vt sis quasi mulier plurimo iam tempore lugens mortuū. Et ingredieris ad regem. et loqueris ad eum sermones huiuscemodi. Posuit autem ioab verba in ore eius. Itaqz cuz ingressa fuisset mulier thecutes ad regem: cecidit coram eo super terram. et adorauit et dixit: Serua me rex. Et ait ad eam rex: Quid causę habes? Quę respōdit: Deu mulier vidua ego sum. Mortuus est eni vir meus. et ancille tuę erāt duo filij. qui rixati sunt aduersus se in agro. nullusqz erat qui eos prohibere posset: et percussit alter alterum. et interfecit eum. Et ecce cōsurgens vniuersa cognatio aduersus ancillam tuaz dicit: Trade eū qui percussit fratrem suum. vt occidamus eum pro anima fratris sui quē interfecit. et deleam⁹ hęc dē.

^{† Reliquias meas a similitudine ignis.} Et querunt extinguere [†] scintillas meam quę relicta est: vt nō super sit viro meo nomen et reliquię sup terram. Et ait rex ad mulierē: Uade in domū tuam. et ego iubebo p te. Dixitqz mulier thecutes ad regez: In me dñe mi rex sit iniquitas. et in domū patris mei: rex aut et thronus eius sit innocēs. Et ait rex: Qui contradixerit tibi adduc eum ad me: et vltra non addet vt tangat te. Quę ait: Recordet rex domini dei sui. et non multipli cēt p̄oximi sanguinis ad ulciscendū et nequaqz interficient filiu meū. Qui ait: **U**iuat domin⁹. quia non cadet de capillis filij tui super terram. Dixit ergo mulier: Loqua ancilla tua ad dominū meū regez verbum. Et ait: Loquere. Dixitqz mulier: **Q**uare cogitasti istiusmo ^{† Absalon. f. et qui cū eo erat qui quasi captiu et electi nō reducebantur ad hereditatem dei. et poterāt coacti in terra aliena seruire diis aliis di rem cōtra populū dei. et locu⁹} est rex verbum istud vt peccet: et non reducat abiectū suum: **D**ēs morimur. et qsi aque dilabimur i terram: quę non reuertunt. **N**ec ^{† Quasi deus reuocat peccatores. qui a diabo lo captiu tenentur. et tu abieci qui cum debes imitari} vult deus perire animā: sed retractat cogitans ne penitus pereat q abiectus est. **N**unc igitur veni. vt loquar ad dominū meum regem verbum hoc p̄sente populo. Et dixit ancilla tua: loquar ad regē. si quo modo faciat rex verbuz ancille suę. Et audiuit rex verba vt liberaret ancillam suam de manu ^{vel volebant} omnium q querebāt de hereditate domini delere me et filium meum

In me domine. Quali. qz alter aduersus alterū surrexit in me sit iniquitas: si tñ esse debet. in te āt nulla sit. q absqz culpa es. et sicut ego absqz culpa sum. si alter filius meus interfecit est ab altero. sic et tu: si absalon ānon morte dignū interfecit.

Et locutus est zc Ex hoc aperitur qd paulo superius dictū est. cessauit rex exire post absalon.

simul. **D**icat ergo ancilla tua ut fiat
 verbum domini mei regis sicut
. i. firmū et acceptū
 sacrificiū. **S**icut enim angelus dñi
 sic est dominus meus rex: ut nec
hominū a recto
 benedictione nec maledictōe mo-
 ueatur. **U**nde et dominus deus
 tuus est tecum. **E**t respondēs rex
 dixit ad mulierem: **N**e abscondas
 a me verbum quod te interrogo. **D**i-
 xitque mulier: **L**oquere domine mi
 rex. **E**t ait rex: **N**ūquid man⁹ io-
 ab tecū est in omnibus istis? **R**e-
 spondit mulier: et ait: **P**er salutem
 anime tue domine mi rex. nec ad
 sinistram nec ad dexteram est ex om-
 nibus his que locutus est domin⁹
 meus rex. **S**eruus enim tuus io-
 ab ipse precepit mihi: et ipse posuit
 in os ancille tue omnia verba hec
† . i. me in persona tua accipere filios meos in
 persona tuorum
 ut verteret figuram sermonis hu-
 ius. **S**eruus tuus ioab precepit
 istud. **T**u autem domine mi rex sapi-
 ens es. sicut habet sapientiaz an-
 gelus dei. ut intelligas omnia su-
 per terram. **E**t ait rex ad ioab: **E**c-
 ce placatus feci verbum tuum. **U**a-
 de igitur et reuoca puerum absalon.
Ladensque ioab super faciem suam
 in terram adorauit. et benedixit re-
 gi. **E**t dixit ioab: **H**odie intellexit
 seruus tuus: quia inueni gratias
 in oculis tuis domine mi rex. **F**e-
In plerisque interponitur domine mi rex.
 cisti enim sermonem serui tui. **S**ur-
 rexit ergo ioab et abiit in gessur: et
 adduxit absalon in hierusalē. **D**i-
 xit autem rex: **R**euertatur in domum
† Ne presentia eius morte ammon ad memoria
 reducens tristicam mihi inferat
 suam: et faciem meam non videat. **R**e-
 uersus est itaque absalon in domum
 suam. et faciem regis non vidit.

Porro sicut absalon vir non erat
 pulcher in omni israel: et decorus ni-
 mis. **A** vestigio pedis usque ad uer-
 ticem: non erat in eo vlla macula.
Et quando tondebat capillum:
† Auit i hebreo esse statuto tempore scilicet
 tricesimo die
 semel autem in anno tondebat: quia
 grauabat eum cesaries: pondera-
 bat capillos capitis sui ducentis
 siclis pondere publico. **N**ati sunt
 autem absalon filij tres: et filia vna
 nomine thamar elegantis forme.
Mansitque absalon in hierusalem
 duobus annis: et faciem regis non
 vidit. **M**isit itaque ad ioab: ut mit-
 teret eum ad regem. **Q**ui noluit
 venire ad eum. **L**uc secundo mi-
 sisset. et ille nolisset venire: dixit
 seruis suis: **S**citis agrum ioab iux-
 ta agrum meum habentem messem
 ordei. **I**te igitur et succendite eum
 igni. **S**uccenderunt ergo serui ab-
 salon segetem igni. **E**t venientes
 serui ioab scissis vestimentis suis
 dixerunt: **S**uccenderunt serui ab-
 salon partem agri igni. **S**urrexit
 ergo ioab. et venit ad absalon in
 domum eius. et dixit: **Q**uare suc-
 cenderunt serui tui segetem meam
 igni. **E**t respondit absalon ad ioab:
Misi ad te obsecrans ut venires
 ad me. et mitterem te ad regem et di-
 ceres ei: **Q**uare veni de gessur?
Melius mihi erat ibi esse. **O**bse-
 cro ergo ut videam faciem regis.
Nisi si memor est iniquitatis mee
 et interficiat me. **I**ngressus ioab
 ad regem nunciavit ei omnia hec. **U**oca-
 uit ergo absalon et intravit ad regem: et
 adorauit super faciem terre coram eo

Igitur post hec. Duobus annis malit in hierusalē. et regem nō vidit: tercio intro ductus est corā rege. quarto fecit sibi cur rus et eq̄tes: quo trās acto expulit patrē de regno. nec p̄ seducti one et interfectione sa cerdotū eiectus est de regno s̄z pro adultio et homicidio natban cuucta p̄dicente.

Post xl. an. an. 2c. Quadragelimus annus agebat ex quo saul nobe ciuitatem subuertit et lxxxv. sa cerdotes propter da uid interemit. Ideo hic quadragelimo an nus ponit. ut mōstre tur diuinā vltionem suscitari super dauid eo q̄ abimelech sacer dotē fecellit. et tāte ce dis causa fuit. In mē dosis autē codicibus quattuor nō. xl. legūt sed i hebreica veritate nō quattuor sed xl. Si quis vero contē tiōsus quattuor ānos esse asserit. ex quo ab salon ammon interfe cit. vsq̄ quo patri di xit: vadā et reddā vo ta mea que noui dño in hebron. plane er

Osculatusq̄ ē rex absalō. c. xv.

Igit post hec fecit sibi absalon currus et equites. et quinquagita viros q̄ p̄cederent eum. Et mane cōsur gens absalon stabat iuxta introi tum porte in via. et omnes virum qui habebat negociuz vt veniret ad regis iudiciū vocabat absalon ad se. et dicebat: De qua ciuitate es tu? Qui respōdens aiebat: Ex vna tribu israhel ego sum seruus tuus. Respondebatq̄ ei absalon: Uidentur mihi sermones tui bo ni et iusti: sed non est qui te audiat constitutus a rege. Dicebatq̄ ab salon: Quis me constituat iudicē super terram. vt ad me veniant omnes qui habent negociū et iuste iudicem? Sed cum accederet ad eum homo vt salutaret illum: ex tendebat manū suam et apprehē dens osculabatur eum. Faciebat q̄ hoc omni israhel venienti ad iu diciū vt audiretur a rege: et solli citabat corda virozū israhel. Post ^{In hebraica veritate quadragita. Freuerstōis} quattuor autē annos dixit ab salon ad regem dauid: Vadā et red dam vota mea que voui domino in hebron. Clouens enī vouit ser uus tuus cum esset in gessur surig dicens: Si reduxerit me domin⁹ in hierusalē: sacrificabo domio. Dixitq̄ ei rex dauid: Uade i pace Et surrexit et abiit in hebron. Mi sit autē absalon exploratores i vni uersas tribus israhel dicens: Sta tim vt audieritis clangorē bucci ne: dicite regnabit absalon in he

bron. Porro cum absalon ierunt ducenti viri de hierusalem vocati euntes simplici corde et causaz pe nitus ignorantes. Accersiuu quo q̄ absalon achitophel gilonitem consiliariuz dauid de ciuitate sua gilo. Cūq̄ immolaret victimas. fa cta est coniuratio valida: populuf q̄ concurrens augebatur cuz ab salon. Venit igitur nūcius ad da uid dicens: Toto corde vniuersuf israhel sequitur absalon. Et ait da uid seruis suis qui erant cum eo i hierusalem: Surgite et fugiamus. Neq̄ enim erit nobis effugiū a fa cie absalon. Festinate egredi. ne forte veniens occupet nos. et ipel lat super nos ruīnam: et percutiat ciuitatē in ore gladij. Dixeruntq̄ serui regis ad euz: Omnia quecū q̄ p̄ceperit domin⁹ noster rex libent̄ exequimur serui tui. Egres sus est ergo rex et vniuersa domus eius pedibus suis. Et reliquit rex decē mulieres concubinas ad cu stodiendam domum. Egressusq̄ rex et omnis israhel pedibus suis. stetit procul a domo. Et vniuersi serui eius ambulabant iuxta eū: et legiōes cerethi et phelethi et oēs gethei pugnatores validi sexcēti viri qui secuti eū fuerant de geth. p̄cedebant regem. Dixit autē rex ad ethai getheum: Cur venis no biscū? Reuertere et habita cū rege quia peregrinus es. et egressus de loco tuo. Veri venisti. et hodie cō pelleris nobiscū egredi. Ego autē vadā quo iturus sum. Reuertere

rat: cū absalon inter fecto ammon i gessur apud tholomai regē tribus annis. et in bie rusalem reuocat⁹ nō viso patre duobz an nis moratus fuerit: et sexto anno faciem pa tris viderit: dū cōtra eū perduellionē mo uerit. Vota nāq̄ se vouisse mentiedo di xit: quasi oraturus in loco vbi requiescunt abraā ylaac et iacob.

z reduc tecum fratres tuos. z dñs
 faciat tecū misericordiam z verita
 tem: quia ostendisti gratiā z fidez
Et respondit ethai regi dicēs: **U**
 uit dñs. z uiuit dominus me⁹ rex
 qm̄ in quocūq; loco fueris domie
 mi rex. siue in morte siue in vita:
 ibi erit seruus tuus. **Et** ait dauid
 ethai: **U**eni z transi. **Et** transiuit
 ethai getheus z rex. z omnes viri
 qui cum eo erant. z reliqua multi
 tudo. **O**mnesq; flebant voce ma
 gna. z vniuersus populus transi
 bat. **R**ex quoq; transgrediebatur
 torrentem cedron: z cunctus po
 pulus icedebat contra viā oliuē
 respicit ad desertum. **U**enit autez
 z sadoch z vniuersi leuitę cuz eo.
 portantes arcam fēderis domini
 † Ad orationē. vt ab omnibus videri posset.
 z deposuerūt arcā dei. **Et** † ascēdit
 abiathar. donec expletus est ois
 populus. qui egressus fuerat de
 ciuitate. **Et** † dixit rex ad sadoch.
 † Quia responsum datum non est.
Reperta arcam dei in vrbez. **S**i
 inuenero gratiā in oculis domini
 reducet me: z ostendet mihi eaz z
 tabernaculum suum. **S**i autē di
 xerit mihi non places. p̄esto suz:
 faciat qđ bonū est coram se. **Et** di
 xit rex ad sadoch sacerdotem: **D**
 †. i. propheta. quando. s. consulto deo. populo p̄e
 dicebat futura
 videns reuertere i ciuitatē in pace
 z achimaas filius tu⁹. z ionathas
 filius abiathar: duo filij vestri sint
 vobiscum. **E**cce ego abscondar in
 campesribus deserti: donec ve
 niat sermo a vobis ^{Quid agam.} indicās mihi
Repertauerunt igitur sadoch z
 abiathar arcam dei in hierusalez:
 z māserūt ibi. **P**orro dauid ascē

Et deposuerūt arcam. Ut ab abiathar sacerdote cōsuleretur deus quo deberet ire dauid.
Sadoch. iust⁹ is gestat personā sanctorū: qui tēpore passionis domini corpore quidē discesserunt verū dilectione separati non sunt.

debat cliuū oliuarum scandens
 z flens: ^{Ne videretur flere} operto capite z nudis pedibus incedēs. **S**ed z omnis populus qui erat cum eo operto capite ascendebat plozans. **N**unciatum ē autē dauid: qđ z achitophel esset in coniuratione cum absalon. **D**ixitq; dauid. **I**n fatua q̄so dñe consiliū achitophel. **C**ūq; ascēderet dauid sūmitatē montis i quo adoraturus erat dominū: ecce occurrit ei chusy arachites scissa veste: z terra pleno capite. **Et** dixit ei dauid: **S**i veneris mecum eris mihi oneri. **S**i autem in ciuitatez reuertaris. z dixeris absalon seruus tuus sum rex. patere me uiuere. sicut fui seruus patris tui sic ero seruus tuus: dissipabis consiliū achitophel. **D**abes autem tecum sadoch z abiathar sacerdotes. z omne verbum quodcūq; audieris de domo regis. indicabis sadoch z abiathar sacerdotibus. **S**unt autem cum eis duo filij eorum achimaas filius sadoch: z ionathan filius abiathar: z mittetis per eos ad me omne verbum qđ audieritis. **U**eniente ergo chusy amico dauid in ciuitatē. absalon quoq; ingressus est hierusalem z achitophel cum eo.

Chusy. Amicus dauid. Chusy interprete raturfestinans. qđ hierusalem reuertens cō filium achitophel dissipauit. significat discipulos dñi et iudeis occultos. nichodemū ioseph z similes.

C. XVI.
Quinq; dauid transisset paululum montis verticem. apparuit sibi puer miphiboseth in occursum eius cū duobus asinis qui onerati erant ducētis panib⁹ z cētū alligaturis

[†] sicorū palatas appellet eo q̄ per massas p̄re-
merentur inter duas tabulas quas palas dicunt
a quibus palate vocantur.

vuepassē. ⁊ septē massis palatarū
⁊ duobus vtribus vini. Et dixit

rex sibi: Quid sibi volunt hęc?

Responditq; sibi regi: Domine mi

^{Sunt.} rex asini domesticis regis vt [†] se

deant. ⁊ panes ⁊ palatē ad vescē-

dū pueris tuis. Vinū autē vt bibat

siquis defecerit in deserto. Et ait

rex: Ubi est filius domini tui? Re-

sponditq; sibi regi: Remansit in

hierusalem dicens: Hodie resti-

tuet mihi domus israel regnū pa-

tris mei. Et ait rex sibi: Tua sunt

omnia que fuerunt miphiboseth.

Dixitq; sibi: Oro vt inueniā gra-

tiam corā te domine mi rex. Uēit

ergo rex dauid vsq; baburim. Et

ecce egrediebatur vir inde de co-

gnatione domus saul noie semei

filius gera. procedebat egrediens

⁊ maledicebat. mittebatq; lapides

contra dauid. ⁊ contra vniuersos

seruos dauid. Omnis autē popu-

lus ⁊ vniuersi bellatores a dextro

⁊ a sinistro latere regis incedebāt

Ita autē loquebatur semei cū ma-

lediceret regi: Egredere vir san-

guinū ⁊ vir belial. Reddidit tibi

dominus vniuersum sanguinem

domus saul: qm̄ inuasisti regnū

pro eo. ⁊ dedit dominus regnū in

manu absalon filij tui. ⁊ ecce p̄-

mūt te mala tua: qm̄ vir sanguinū

es. Dixit autē abisai filius saruię re-

gi: Quare maledicit canis hic mo-

riturus domino meo regi? Uadā

⁊ amputabo caput ei. Et ait rex:

Quid mihi ⁊ vobis est filij saruię.

In hebreo nō habetur dimitte vt maledicat
sed tantum maledicat.

Dimitte eum vt maledicat: dñs

^{Permittendo.} enim p̄cepit vt malediceret da-

uid. ⁊ quis est qui audeat dicere.

^{Quia iste omnia fecerit} Quare sic fecerit? Et ait rex abisai

⁊ vniuersis seruis suis: Ecce filius

meus qui egressus ē de utero meo

querit animā meam: quātomagis

hic filius gemini maledicet mihi?

^{Promerui enim} Dimitte eum vt maledicat iuxta

p̄ceptum domini. si forte respici-

at dominus afflictionē meam: ⁊

reddat mihi bonum pro maledi-

ctione hac hodierna. Ambulabat

itaq; dauid ⁊ socij eius per viam

cum eo: Semei autez per iugum

montis ex latere contra illum gra-

diebatur maledicens ⁊ mittēs la-

pides aduersus eum. terramq;

^{vt fedaret eos.} spargens. Venit itaq; dauid rex

⁊ vniuersus populus cū eo lassus

⁊ refocillati sunt ibi. Absalon autē

⁊ vniuersus populus eius ingres-

si sunt hierusalē: sed ⁊ achitophel

cum eo. Cū autem venisset chusy

arachites amicus dauid ad absa-

lon. locutus est ad eū: Salue rex.

Salue rex. Ad quē absalō: Hęc

[†] In hebreo misericordia quasi nullius miserī
cordie videris: quia dimisisti amicum tuum

est inquit gratia tua ad amicum

tuum? Quare non iuisti cum ami-

co tuo? Respondit chusy ad absa-

lon. Nequaquā: quia illius ero

quem elegit dominus. ⁊ omnis hic

populus. ⁊ vniuersus israel. ⁊ cū

eo manebo. Sed vt ⁊ hoc inferā

cui ego seruiturus sum? Nonne

⁊ filio regis? Sicut parui p̄i tuo

ita parebo tibi. Dixit autē absalon

ad achitophel: Inite consiliū qđ

Dimitte eū.

Dreg. Qui ve; bo-

rum cōtūmēlijs p̄s-

sus virtutē patientie

seruare nō pōt vt suf-

ficit. factū dauid ad

memoriā reuocet quē

cū semei conuictis vt

geret. ⁊ armati. p̄ceret

vlāsci cōtenderēt: ait

Quid mihi ⁊ vo. si.

sa. zc. Et paulo post

Dimitte eū vt ma.

ixta p. d. zc. Quibz

verbis indicat. q. p.

peccato berfabee in-

surgente p̄tra se filiū

pateret. Fugiesq; re-

duxit ad aninū ma-

lum qđ fecit. ⁊ contu-

meliosa verba nō tā

conuicta q̄ adinto-

ria esse credidit q̄bus

se purgari sibi q̄ mife-

rerī posse indicauit.

Tūc enī illata conu-

icta bñ toleramus. cū

in secreto mentis ad

mala perpetrata re-

currim. leue quippe

videbitur q̄ iniuria

percutimur. dū p̄spi-

ciamus que p̄mis me-

ruimus. sicq; fit vt cō-

tumēlijs gratia magi

q̄ ira debeat. quoz

interuentu deo iudi-

ce p̄na grauior decli-

natur.

Semei. Dic ē

nabach p̄i ieroboam

scdm̄ hebreos. q̄ fili-

gemini dicit. ⁊ i zelo

domus saul maledi-

cit dauid. Romē ve-

ro auī eius gemini fu-

it. Ipse semei ex tri-

bu effraiz filij ioseph

extitit. vnde dicit ad

dauid. primus veni

Convicta
dauid
tatur
rualon
suum
sponit
sapios
oculos
iosph

Quid mihi et
uobis zc. Solus
abisai dixerat: Va-
dam ⁊ amputabo ca-
put eius. ⁊ dauid abi-
sai ⁊ ioab respondit.
Quid mihi ⁊ vo. zc.
Nūquid vultis inter-
ficere istū sicut inter-
fecistis abner.

Ingredere ad concubinas. Co- cubinas dō absalon polluit. Judaicā ple- bē q̄q̄ scribē z p̄hari sc̄i superstitionibz cor- rumpunt. sicq̄ a vero dauid alienā faciūt.

Achitophel. In- terpretat ruina fratri iudas de ruina chri- sti agens. consiliū de- dit iudeis aduersus ch̄istū vterq̄ suspen- dio interiit.

Et fortissimus. In hebreo fortissim⁹ ipse cui⁹ ē cor q̄si leo nis. pa. so. subaudis- nō fortissim⁹ iste da- uid intelligat. vii. sc̄it enī oīs israel patrem tuū esse fortissimū.

Fido. Sc̄dm allegoriā cōsiderari oportet qd̄ sit. q̄ ab- salon parricida p̄em insequit. primo pater fugit de victoria secu- rus. z interiit parrici- dē deplorabat. quez piturū sc̄iebat. Scri- bitur enī fugisse da- uid a facie filij. Et d̄ p̄lo hierusalem dicit d̄ns. filios enutriui z exaltavi. Ipsi autem spreuerūt me. fili⁹ aut̄ ei⁹ p̄ls iudaic⁹. q̄ tra- didit eum. Absalon aut̄ patris pax inter- pretat. qd̄ i hystoria mirū videt. quomo- do. s. pax patris itelli- gatur vel dicatur q̄ patrē persequit. sed absalon hierusalē si- gnificat. que visio pa- cis dicit. a cui⁹ facie fugit ch̄istus quādo eā deseruit. z ad gen- tes transijt.

Absalon. Alij absalon traditorē ac- cipiūt que ch̄istus p- tulit. tanquā ei⁹ cogi- tationes ignorauerit z cōmuniū p̄icipauit ei. in quo corporis z sanguinis figurā di- scipulis commēdauit. In ipsa vero tradi- tione ab ipso osculū accepit. ideo absalon pax patris dicitur. qz pacem pater habuit. quā ille nō habuit.

Achitophel zc̄. Qui recedens a da- uid ad absalon mi- grauit. hereticos si- gnificat. q̄ relinquūt veritatē. z sequūt er-

agere debeam⁹. Et ait achitophel ad absalon: Ingredere ad concu- binas patris tui quas dimisit ad- custodiendā domum. vt cum au- dierit omnis israel q̄ sedaueris patrem tuū. robozentur tecū ma- nus eorum. Tetenderunt igif ab- salon tabernaculū in solario. In- gressusq̄ est ad concubinas p̄zis sui coram vniuerso israel. Consi- lium autē achitophel qd̄ dabat i diebus illis. quasi siquis consule- ret deū. Sic erat om̄e p̄siliū achi- tophele. z cū esset cuz dauid. z cū esset cum absalon.

C. XVII.
Dixit igif achi- tophele ad absalon. Eli-

gam mihi. xij. milia virozū. z con- surgens persequar dauid hac no- cte. z irruens super eum quippe q̄ ^{pre timore} lassus est z solutus manibus per- ^{A facie nostra.} cutiam eum. Cūq̄ fugerit omnis ^{propter fugā sociozū} populus qui cum eo est. percutiā ^{i. concorditer} regem desolatū. z reducā vniuer- ^{vnde expedit vt vnus moriatur homo zc̄.} sus populū: quomodo vir⁹ homo reuertit solet. **Unū** enī virū tuū q̄- ris: z omnis populus erit in pace

Placuit sermo eius absalon. z cū- ctis maioribus natu israel. **Ait** aut̄ absalon: **Uocate** z chusy arachitē z audiamus quid etiā ipse dicat. **Cūq̄** venisset chusy ad absalon. ait absalon ad eum: **Duiuscemo- di sermonē locutus ē** achitophel. ^{tu quid dicis.} **facere** debemus an non? **Qd̄** das consilium? **Et** dixit chusy ad absa- lon: **Non** est bonū hoc consilium qd̄ dedit achitophel hac vice. **Et**

rursum intulit chusy: **Tu** nosti pa- trem tuum z viros qui cū eo sunt esse fortissimos z amaro animo. veluti si vrsa raptis catulis in sal- tu seuiat. **Sed** z pater tu⁹ vir bel- latoz est. nec morabitur cuz popu- lo. **Forstian** nunc latitat in foueis aut in vno quo voluerit loco. **Et** cum ceciderit ^{siue parius siue magnus} vnusquibet in ^{i. in nouitate regni tui} principio audiet quicūq̄ ^{i. s. auditum habu- erit.} audie- rit z dicit: facta est plaga in popu- lo. qui sequebatur absalō. **Et** for- tissimus quisq̄ cuius est cor quasi leonis pauore soluetur. **Scit** enī omnis populus israel fortem esse patrem tuum. z robustos omnes qui cuz eo sunt. **Sed** hoc mihi re- ctum videtur esse cōsiliū. **Longre- ge** ad me vniuersus israel a dan- vsq̄ bersabee quasi arena maris innumerabilis. z tu eris in medio eorum. z irruemus super eum in quocūq̄ loco inuentus fuerit. z operiemus eum sicut cadere ros solet super terram: z non relinqui- mus de viris qui cum eo sunt nec vnū quidē. **Qd̄** si vrbem aliquaz fuerit ingressus: circūdabit omis israel civitati illi funes. z trabem⁹ eam in torrentem: vt non reperia- tur nec calculus quidem ex ea. **Di- xitq̄** absalon z omnes viri israel: **Melius** est consilium chusy ara- chitē consilio achitophel. **Domini** aut̄ nutu dissipatum est consiliū achitophel vtile. vt induceret do- minus super absalon malum. **Et** ait chusy sadoch z abiatthar sacer- dotibus: hoc z hoc modo cōsiliū

rozē. Interpretatur achitophel frater me- us cadens. Silonitel vero transmigratus cōtra quos dicit. In d̄no cōfido quō di- a. m. t. i. m. si. pal. Et merito tales laqueo diaboli malicie sug- vitā finiūt. qui alie- nā prauis persuasio- nibz corrumpunt. sicut achitophel i propria domo suspensio in- terijt: qui i aliena vi- te dauid insidiat⁹ ē. **Qui** enī fodit foueā incidit in eam. z i insi- dijs suis capient⁹ ini- qui.

Chusy. Arabi- tes antiquus amicus dauid significat. cre- dētes de gentibz: qui licet cum absalon ali- quādo fuisse vili sit: tñ operibz eius non cōicantes. nec prauis suggestionibz achito- phele consentientes. cū dauid fideliter p̄mā serūt. Interpretatur chusy ethiops. Ara- chites lōgitudo mea vnde vertit ethiops pellem suam. z alibi ethiopia p̄ueniet vel festinet man⁹ ei⁹ dare deo. qz gentilis populus postquā se in nigredine peccato- rū exiit. nūquā a ter- go d̄ni recessit. **Q̄** at absalon concubinas dauid ad custodien- dam domū dimissas stuprando corrupit. significat qz apostata angelus quosdam qui vidētur regere z custodire populū dei heretica prauitate se- ducit. **Ad** quas tam- dauid vtra nō igre- ditur: sed in custodia positus alimenta pig- bet. que in viduitate viuentes clausi sunt vsq̄ ad diem mortis sue: qz cum heretici a via veritatis aberrā- tes redire se simulant nō sūt digni cōhabi- tatiōe ch̄isti. s. clau- si z separati a cōfor- tio eius debent alie- nari. **Ue** tamen qui solē facit oīri super bonos z malos. z plu- it super iustos z iniu- stos nō renuit talibz p̄stū i hoc mūdo p̄- bere. vt cōuertantur beneficio: occasiōe.

rois. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 achitophel dedit consiliū suū. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 stravit asinū suū. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 surrexit et abiit in domū suā. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 et in ciuitatem suam. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 et disposita domo sua suspendio interijt. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 et sepultus est in sepulchro patris sui. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 dauid autem venit in hebraice manaim. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 et abiit iordanem. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 et absalon constituit pro ioab super exercitū. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 amasa autem erat filius viri qui vocabatur iethra de iezreli. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 qui ingressus est ad abigail filiā naas sororem saruie que fuit mater ioab. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 et castrametatus est israel cum absalon in terra galaad. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 lū filius naas regis cum quo pugnavit saul. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 naas fecit misericordiam cum dauid. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 quando fugiebat a facie saul. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 interempto vero a dauid anon qui seruos eius decaluauerat constitutus est ab eodē dauid in loco fratris iste sobi. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 qui vixisset dauid in castris sobi filius naas de rabbath filiorū amon et machir filius amibel de lodabar et berzellai galaadites de rogelim. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 obtulerunt ei stratoria et tapetia et vasa fictilia frumentū et hordeū. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 pura farina. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 et genus leguminis. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 farinam et polenta et fabam et lentecō. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 decoctū vel nouū. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 et christus postquam iudeos reliquit spūalibus honozatur muneribus apud gentes. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 et frīxū oleo cicer et mel et butirum oues et pingues vitulos. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 deruntque dauid et populo qui cum eo erat ad vescendū. *Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate*
 suspicati sunt populum fame et siti fatigari in deserto.

Jonathas et achimaas sta. zc.
 Rab. Q ante ionathas qui interpretat colibe donū. z achimaas frater eius ad explorandū faciū absalon. z dauid renūciā dum decreti fugietes absalon declinauerit ī domū cuiusdā viri ī baburim. qui habebat puteū in vestibulo. z descenderunt in eum zc. Nō sine mysterio credendū est. Significat enim bido eos qui per gratiā spiritū sancti sunt renati. z in numero fratru sunt ascripti. q credetes ab absalon fugiūt: cū malignos spūs euadere querūt. **Hi stant iuxta fontē rogel.** qui interpretat tristis vel deorsum. cū luctū z despectū in mūdo appetūt. ppter celestis regni desideriu. declināt ī domū viri in baburim. qui locus interpretat electus vel viuens. cum adolescentie tempora in memoriā reducūt. descendunt in puteū qui erat in vestibulo cū penitētie se hūilit subiciūt. que cunctis necessaria ē ante finē presentis vite. Expādit mulier velamē super os putei cum ecclesia precū assiduitate delicta iūctis z ignorātie filioz abscondit: quasi siccas pisanas: cū carnis lasciuā per continentie rigore strigit. z sic rei latet trāsgressio. i. humanē vitē. qui p assiduitatē precum ī cōpunctione lacrimarū z per castigationē corporis omnia delicta abscondūt: z hoīes a perfectione hostis protecti liberabūt.

dedit achitophel absalon z senioribus israel: z ego tale z tale dedi consiliū. Nunc ergo mittite cito z nūciate dauid dicentes: Ne moreris hac nocte in campestribus deserti. sed absqz dilatione transgredere. ne forte absorbeat rex z ois populus qui cū eo est. Jonathas aut z achimaas stabant iuxta fontem rogel. Abijt ancilla z nunciavit eis: z illi profecti sunt vt referrent ad regem dauid nunciū. Nō enim poterant videri aut introire ciuitatē. Uidit aut eos quidā puer. z indicauit absalon. Illi vero concito gradu ingressi sunt in domo cuiusdā viri in baburim que habebat puteum in vestibulo suo z descenderunt in eum. Tulit aut mulier z expandit velamen super os putei quasi siccas pisanas. z sic latuit res. Cūqz venissent serui absalon in domū ad mulierem dixerunt. Ubi est achimaas z ionathas? Et respondit eis mulier: Transferūt festināter gustata paululum aqua. At cum hi qui querebant non inuenissent: reuersi sunt in hierusalem. Cūqz abiissent. ascenderūt illi de puteo. z pergētes nūciauerunt regi dauid dicētes: Surgite z trāsite cito fluuiū. qm̄ huiuscemodi dedit consiliū cōtra vos achitophel. Surrexit ergo dauid z omnis populus qui cum eo erat. z transferunt iordanē donec dilucesceret anteqz denudaretur verbum: z nec vnus quidē re fiduus fuit qui non transisset fluuiū.

uiū. Porro achitophel videns q non fuisset faciū consiliū suū. stravit asinū suū. surrexit z abiit in domū suā z in ciuitatem suam. Josephus dicit hoc ipsum fecisse potest ex magnanimitate et ex pusillanimitate Et disposita domo sua suspendio interijt: z sepultus est in sepulchro patris sui. Dauid autem venit in hebraice manaim. ubi. i. āgeli obtinuerūt iacob castra. z absalon transijt iordanem ipse z omnes viri cuz eo. Amasauero constituit absalon pro ioab super exercitū. Amasa autem erat filius viri qui vocabatur iethra de iezreli qui ingressus est ad abigail filiā naas sororem saruie que fuit mater ioab. Et castrametatus est isrl cū absalon in terra galaad. Lū filius. i. naas regis cū quo pugnavit saul. naas quoqz fecit misericordiam cū dauid. quando fugiebat a facie saul. interempto vero a dauid anon qui seruos eius decaluauerat constitutus est ab eodē dauid in loco fratris iste sobi. qz vixisset dauid in castris sobi filius naas de rabbath filiorū amon z machir filius amibel de lodabar z berzellai galaadites de rogelim obtulerūt ei stratoria z tapetia z vasa fictilia frumentū z hordeū z pura farina. et genus leguminis. farinam z polenta z fabam z lentecō. et frīxū oleo cicer z mel z butirum oues z pingues vitulos. deruntque dauid z populo qui cuz eo erat ad vescendū. Suspicati sunt populum fame z siti fatigari in deserto.

C. XVIII.

Higitur cōsiderato dauid populo suo constituit super eos tribunos z centuriones z dedit populi terciā partem sub manu ioab. z terciā sub manu abisai filij saruie fratris

† Iste filius illius achis putatur eū quo dauid
amiciciā habuit.

ioab. et terciā sub manu ethai qui
erat de geth. Dixitq; rex ad popu-
lum: Egre diar et ego vobiscū. Et
respondit populus: Non eribis.
Siue enī fugerim? nō magnope
ad eos de nobis pertinebit. siue
media pars ceciderit e nobis. nō
fatis curabunt: quia tu vnus pro
decē milibus cōputaris. Melius
est igit̄ vt sis nobis in vrbe p̄sidio
Ad quos rex ait: Quid vobis vide-
tur rectū hoc faciam: Stetit ergo
rex iuxta portā. Egrediebaturq;
populus per turmas suas cētēni
et milleni. Et p̄cepit rex ioab et
abisai et ethai dicēs. Seruate mi-
hi puerū absalon. Et omnis po-
pulus audiebat p̄cipientem re-
gem cunctis principibus pro ab-
salon. Itaq; egressus populus in
campū contra israel. Et factus est
p̄glium in saltu effraim. Et celsus
est ibi populus israel ab exercitu
dauid: factaq; est plaga magna i
die illa viginti milium. Fuit autē ibi
p̄gliū dispersum super facies oīs
terre. et multo plures erant quos
Bestie. s. que i saltu erāt. vel ipse saltus asperitate
saltus consūperat de populo q̄
ibi quos vorauerat gladius in die
illa. Accidit autē vt occurreret ab-
salon seruus dauid sedens i mulo.
Cūq; ingressus fuisset mulus sub-
ter condensam quercū et magnā.
adhēsit caput ei⁹ quercui. Et illo
suspensio inter cēlum et terrā. mu-
lus cui insederat pertransiuit. Vi-
dit autē hoc quispiam. et nunciauit
ioab dicens: Uidi absalon pende-
re de quercu. Et ait ioab viro qui

Accidit autē.
Rab. Absalō mulo
fugiens in quercu p
cesariē capitis suspen-
sus est: q; iudei stul-
ticiē carnalis sensus
incubētes propter su-
perstitionē phariseo-
rū legē corrupentes:
per ipsam quā ad cor-
rectionē vitę percepe-
rāt mortis occasiōē
habuerūt vnde. est q̄
accusat vos moyses
in quo speratis. Io-
ab vero i cor absalō
tres lanceas figit: cū
diabolus auariciam

nunciauerat ei: Si vidisti quare
non cōfodisti eum cuz terra. et ego
dedissem tibi decē argenti siclos.
et vnū balteū: Qui dixit ad ioab:
Si appenderes in manib⁹ meis
mille argenteos: nequaquā mitterē
manū meā in filium regis. Audiē
tibus enī nobis p̄cepit rex tibi
et abisai et ethai dicens: Custodite
mibi puerū absalon. Sed et si fe-
cisset contra animā meam auda-
cter. nequaquā hoc regē latere po-
tuisset: et tu stares ex aduerso. Et
ait ioab: Non sicut tu vis. sed ag-
grediar eum coram te. Tulit ergo
ioab tres lanceas in manu sua. et
infixit eas in corde absalon. Cūq;
adhuc palpitarēt hērens i quercu
cucurrerunt decē iuuenes armi-
geri ioab. et percutientes interfe-
cerunt eū. Lecinit autē ioab buc-
cina. et retinuit populum ne perse-
queretur fugientes israel: volens
parcere multitudini. Et tulerunt
absalon et proiecerunt eū i saltu in
foueam grandem. et cōportauerūt
super eum aceruū lapidū magnū
nimis. Omnis autē israel fugit in
tabernacula sua. Porro absalon
erexerat sibi cum adhuc viueret ti-
tulum qui est in valle regis. Dire-
rat enim. Non habeo filiū. et hoc
erit monumentū nominis mei. Uo-
cauitq; titulum nomine suo: et ap-
pellatur manus absalon vsq; ad
diem hanc. Achimaas autē filius
sadoch ait: Currā. et annūciabo
regi: quia iudiciū fecerit ei deus
de manu inimicorū eius. Ad quē
ioab dixit: Non eris nūcius i hac

superbiā et inuidiā:
vel perfidiā in cor iu-
daici ppli mittit: que
illis maxie sunt causa
perditionis. Ex sup-
bia enī in cōtēptum
dei ydola fabricaue-
runt. Ex cupiditate
res transitorias virtu-
tibus p̄posuerunt.
Ex perfidiā et inuidiā
nō solū dicta legis et
p̄betari: sed etiam
ipsius saluatoris p̄-
sentiam spreuerunt.
vnde: Quid habem⁹
regē nisi cesarem. et si
hūc dimittis. non es
amicus cesaris. Ab-
salon post mortē i so-
ueā grandē mittitur:
et quisq; iniquus post
obitū carnis in lacu
inferni. super quem
aceruus lapidū con-
gerit: vñ duricia mē-
tis ex p̄betat. Dauid
extinctū absalō plo-
rauit: et propter iteri-
tum iudaici ppli x̄ps
videns ciuitatē fleuit
cuius miserie cōpati-
ens in eruditiones et
curā salutis eius vsq;
ad mortē crucis per-
mansit.
Scribe et pharisei p̄n-
cipes iudeorū i ligno
crucis i quo dñm sus-
penderūt: occulto iu-
dicio dñati sūt: et q̄
carnali sensu velut ir-
ratiōabili mulo p̄gli-
dere videbant: i disp-
sitionē gentiū pertran-
seunt: ipsi principatū
pariter et pplm amiserunt.

die sed nunciabis in alia. **Hodie** nolo te nūciare: filius enim regis est mortu^s. **Et ait ioab chusy: Ua** de ⁊ nuncia regi q̄ vidisti. **Adora** uit ^{nomē appellat. i. egyptius} cusy ioab ⁊ cucurrit. **Rursus** autē achimaas filius sadoch dixit ad ioab: **Quid ipedit si ⁊ ego curram post chusy?** **Dixitq; ei ioab: Quid vis currere fili mi? Ueni** huc: **Non eris boni nuncij baiulus.** **Qui respondit: Quid enī si** cucurrero? **Et ait ei: Curre!** **Curre** ergo achimaas per vias cōpendij transiuit chusy. **Dauid autē** sedebat inter duas portas. **Speculatoz** vero qui erat in fastigio portę super murū eleuans oculos vidit hominē solum currentem: ⁊ exclamans indicauit regi. **Dixitq; rex: Si solus est bonus est nūcius in ore suo.** **Properante autē illo ⁊ accedente propius.** vidit speculatoz hominē alterum currentem ⁊ vociferans in culmine ait: **Apparet mihi alter homo currēs solus.** **Dixitq; rex: ⁊ iste bonus est nūcius.** **Speculatoz autē cōtemploz** ait cursum prioris quasi cursum achimaas filij sadoch. **Et ait rex: Vir bonus est: ⁊ nunciū portans bonum venit.** **Clamans autē achimaas dixit ad regē: Salue rex.** **Et adorans regem coram eo pronus in terram ait: Benedictus dominus deus tuus.** qui conclusit homines qui leuauerunt manus suas contra dominū meum regē. **Et ait rex: Est ne pax puero absalō?** **Dixitq; achimaas: Uidi tumul-**

tum magnum cum mitteret ioab seruus tuus o rex me seruū tuū. **Nescio aliud: Ad quez rex transiit:** ⁊ sta hic. **Cunq; ille transfret ⁊ staret apparuit chusy.** ⁊ veniens ait: **Bonū apporto nunciū mi rex** **Judicauit enim pro te dominus** hodie de manu omnīz qui surrexerūt contra te. **Dixit autē rex ad chusy: Est ne pax puero absalon?** **Cui respondens chusy: Fiant iqt** sicut puer inimici dñi mei regis. ⁊ vniuersi q̄ cōsurgūt aduersus euz in malum. **Contristatus itaq; rex** ascendit cęnaculuz portę ⁊ fleuit. ⁊ sic loquebatur vadens: **fili mi absalon: absalon fili mi. Quis mi** hi tribuat vt ego moriar p te absalon fili mi. **fili mi absalon?**

C. XIX.

Nunciatus est autē ioab qd rex fleret ⁊ lugeret super filium suum: ⁊ versa ē victoria in die illa in luctuz omni populo suo. **Audiuit enim populus in die illa dici: Dolet rex** super filio suo. **Et declinauit populus i die illa igredi ciuitatē.** quomodo declinare solet populus versus ⁊ fugiēs de p̄elio. **Porro rex** operuit caput suum: ⁊ clamabat voce magna. **fili mi absalon: absalon fili mi.** **Ingressus ergo ioab ad regem in domū dixit: Confudisti hodie vultus omnīū seruorū tuorū.** qui saluam fecerūt animā tuam ⁊ animā filiozum tuorū ⁊ filiarum tuarum ⁊ animā vxorū tuarum ⁊ concubinarum tuarum. ⁊ diligis

odientes te. et odio habes diligētes te. **Et ostēdisti** hodie. quia nō curas de ducibus tuis et de seruis tuis et vere cognouī modo. quia si absalon uiueret. et oēs nos occubuissem⁹. tunc placeret tibi. **Nūc** igitur surge: et procede. et alloquēfatis fac seruis tuis. **Juro** enī tibi per dominū qd si nō exieris. ne vnus quidem remansurus sit tecum nocte hac. et peius erit hoc tibi qm̄ omnia mala que uenerūt super te ab adolescentia tua vsq; ad p̄sens. **Surrexit** ergo rex. et sedidit in porta. **Et** omni populo nunciatum est qd rex sederet in porta. **Uenitq;** vniuersa multitudo corā rege: israel autē fugit in tabernacula sua. **Omnis** quoq; populus certabat in cunctis tribubus israel dicens: **Rex** liberauit nos de manu inimicorū nostrorū. ipse saluauit nos de manu philistinorum: et nunc fugit de terra propter absalon. **Absalon** autē que uiximus super nos mortuus est in bello. **Usq;** quo siletis et non reducit is regem. **Et** consilium totius israel uenit ad regem: **Rex** uero dauid misit ad sadoch et ad abiathar sacerdotes dicens: **Loquimini** ad maiores natu iuda dicentes: **Cur** uenitis nouissimi ab reducendū regem in domum suā? **Sermo** autē omnis israel peruenerat ad regē. ut reducerent eum in domū eius. quia dixerat rex: **Hęc** dicetis ad populū. fratres mei uos. os meū

et caro mea uos: **Quare** nouissimi reducit is regem? **Et** amasq; dicite: **Nonne** os meum et caro mea es: hęc faciat mihi deus et hęc addat. **Si** non magister militię fueris coram me omni tēpore pro ioab. **Et** inclinauit cor omniū uirozum de iuda qm̄ uiri vnus. **Miserūtq;** ad regem dicentes: **Reuertere** tu et omnes serui tui. **Et** reuersus ē rex et uenit vsq; ad iordanē. **Et** omnis iuda uenit vsq; i galgala ut occurreret regi et traduceret eū iordanē. **Festinauit** autē semei filius gera filij gemini de baburim. et descendit cum uiris iuda in occursum regis dauid cum mille uiris de beniamin. et siba puer de domo saul et quindecim filij eius ac viginti serui erant cum eo. **Et** irrupentes iordanem ante regem transierūt uada ut traducerent domum regis. et facerent iussiones eius. **Semei** autem filius gera prostratus coram rege cum iam transisset iordanem. dixit ad eum: **Ne** reputes mihi domine iniquitatē: neq; memineras iniuriarum serui tui i die qua egressus es domine mi rex d hierusalem. neq; ponas rex in corde tuo. **Agnosco** enī seruus tuus peccatum meum. et idcirco hodie primus ueni de omni domo ioseph: descendiq; in occursum domini mei regis. **Respondens** uero abisai filius saruię dixit: **Nunquid** pro his uerbis non occide semei qui maledixit christo dñi?

Quid mihi zc
Timebat dauid si in
terficeretur semei. q
reliq q similitur regē
offenderant nolent
eum sibi facere regē.

Illotis pedi.
In hebreo infectis.
Fecerat enī sibi mi/
phiboseth ligneos pe
des secundū hebreos
quibus pro naturali
bus utebat: erat enī
claudus.

Quē siba dī.
In hebreo dixi tu z
siba diuidite agruz.
De dauid imemor fe
deris z iuramenti qd
fecerat cum ionathā
tam iniustū ptulit iu
diciū: ideo roboam z
ieroboam diuiserunt
regnū eius. Miphi/
boseth enī in libro sa
mueli s legit z iteprē
tatur os verecundię.
In paralip. xō idē
miphiboseth meribo
al legit. i. litigans cū

Et ait dauid: Quid mihi z vobis
filij saruig: cur efficitur mihi ho
die in sathan: ^{i. contrariā} Ergo ne interficiet
† Illos occidā hodie. qui me fecerūt regē sup se
altas ro.
hodie vir in israel: An ignoras
hodie me factū regez super israel:
Et ait rex semei: Nō mozieris. Ju
rauitqz ei. Miphiboseth quoqz fi
lius saul descēdit in occurſū regis
illotis pedibus z intonsa barba.
vestesqz suas non lauerat in die q
egressus fuerat rex vsqz ad diē re
uerſionis eius in pace. Lūqz oc
currisset regi. dixit ei rex: Quare
non venisti mecum miphiboseth:
Et respōdens ait: Domine mi rex
seruus meus contēpsit me. Dixit
qz ei. ego famulus tuus vt sterne
ret mihi asinū. z ascendens abire
cum rege. Claudus enim sum ser
uus tuus. Insuper z accusauit me
seruū tuū ad te dominū meum re
gem. Tu autē domine mi rex sicut
Quo ad se iam. qz sicut agel? scis voluntatē dei
angelus dei es. fac qd placitū est
tibi. Neqz enim fuit domus p̄ris
mei nisi mortū obnoxia dño meo
regi. Tu autē posuisti me seruū tuū
inter conuiuas mensę tuę. Quid
ergo habeo iuste querelę. aut qd
possum vltra vociferari ad regez:
Ait autē ei rex: Quid vltra loque
ris: fixum est qd locutus suz. Tu
z siba diuidite possessiōes. Respō
ditqz miphiboseth regi: etiā cūcta
accipiat postqz reuersus est dñs
meus rex pacificus in domū suā.
Berzellai quoqz galaadites senex
valde descendens de rogelim tra
duxit regez iordanē. paratus etiā
vltra fluuiū prosequi eū. Erat autē

berzellai galaadites senex valde
.i. octogenarius. z ipse p̄ebuit ali
menta regi cum mozarē i castris:
fuit quippe vir diues nimis. Di
xit itaqz rex ad berzellai: Veni me
cum vt requiescas securus in hie
rusalem. Et ait berzellai ad regē:
Quot sūt dies annozū vitę meę.
vt ascendā cū rege i birlin: Octo
genarius sum hodie: Nūquid vi
gent sensus mei ad discernenduz
suaue vel amarum. aut delectare
potest seruū tuum cibus z potus.
vel audire possum vltra vocē can
toz atqz cātraticū: Quare seru
tuus sit oneri dño meo regi: pau
lulū procedā famul⁹ tuus ab ior
dane tecū. Nō indigeo hac vicissi
tudie: sed obsecro vt reuertar ser
uus tuus. z moziar i ciuitate mea
z sepeliar iuxta sepulcruz patris
^{In hebreo chanaan}
mei. Est autē seru⁹ tuus chamaam
ipse vadat tecuz domine mi rex: z
fac ei quidquid tibi bonuz videf.
Dixit itaqz ei rex: Mecū transeat
ehamaam. z ego faciaz ei qdquid
tibi placuerit: z omne qd petieris
a me impetrabis. Lūqz transisset
vniuersus populus z rex iordanē
restitit. z osculatus est rex berzel
lai. z benedixit ei. Et ille reuersus
in locū suum. Transiuit ergo rex i
galgalam z chamaam cū eo. Dis
autē populus iuda traduxerat re
gem. z media tantū pars affuerat
de populo israel. Itaqz oēs viri
israel concurrentes ad regez dire
runt ei: Quare te furati sunt f̄res
nostri viri iuda. z traduxerūt regē
z domum eius iordanē. omnesqz

altissimo. qz dauid
f. rediisset cū pace. z
qz ait cuncta accipiat
postqz reuersus ē do
minus meus i domū
suā pacifice. indignā
do et verba obliquā
do protulit contra af
tissimum.

Est autē seruus
tuus chamaam.
Est autē i hebreo. Ec
ce seruus tuus chana
an. Chanaan inter
pretat̄ suspirans. qz
diu cū patre fuit. sus
pirans vocat⁹ ē. post
qz vero ad doctrinā
dauid transijt: non
chanaan. sed chama
am vocat⁹ ē. i. fidelis

viros dauid cum eo? **Et** respōdit
omnis vir iuda ad viros israel: qz
mibi ^{vel propicioz} propioz est rex. **Cur** irasceris
super hac re? **Nūquid** comedim?
aliquid ex rege. aut munera no-
bis data sunt? **Et** respondit vir
israel ad viros iuda z ait: decem
partibus ego maior sum apud re-
gem. magisqz ad me pertinet da-
uid qz ad te. **Cur** fecisti mihi iniu-
riam. z non nunciatū est mihi pri-
ori vt reducerē regem meū? **Duri**
us autem responderunt viri iuda
viris israel.

C. XX.

Hecidit quoqz

vt ibi esset vir belial no-
mine siba filius bochzi vir gemi-
neus. z cecinit buccina z ait: **Nō**
est nobis pars in dauid: neqz he-
reditas in filio ysai. **Reuertere** in
^{danati ab ecclesia in sua prauitate mortuū.}
^{qz priusqz quod ceperant implere possunt}
tabernacula tua vir israel. **Et** se-
paratus est ois israel a dauid: secu-
tusqz ē siba filiū bochzi. **Virī** autē
iuda adheferunt regi suo a iorda-
ne vsqz hierusalem. **Cūqz** venisset
rex in domū suam in hierusalē. tu-
lit decē mulieres cōcubinas suas
quas dereliquerat ad custodiēdā
domū. z tradidit in custodiā eas.
alimenta eis prebens. z nō est in-
gressus ad eas: sed erant clausē vs-
qz ad diem mortis sue in uiduita-
te viuentes. **Dixit** autē rex amasē:
Cōuoca mihi omnes viros iuda
in diem terciū. z tu adesto p̄sēs.
Abijt ergo amasa vt cōuocaret iu-
dam. z moratus est iuxta placitū
qđ ei constituerat. **Ait** autē dauid

ad abisai: **Nunc** magis afflictu-
est nos siba filius bochzi qz absa-
lon. **Tolle** igit seruos domini tui.
z persequere eum. ne forte inueni-
at ciuitates munitas z effugiat
nos. **Egressi** sunt ergo viri cū eo io-
^{due legiones}
ab. cherebhi quoqz z pheleti z oēs
robusti exierūt de hierusalem ad
persequendū siba filium bochzi.
Cūqz illi essent iuxta lapidē gran-
dem qui est in gabaon. amasa ve-
niens occurrit eis. pozro ioab ve-
^{.i. lorica}
stitus erat stricta tunica ad mēsu-
ram habitus sui. z desuper accin-
tus gladio. ^{dependente vsqz ad}
^{vel fabricatus.}
ilia i vagina qui fabrefactus leui
motu egredi poterat z percutere.
Dixit itaqz ioab ad amasaz: **Sal-**
ue mi frat. **Et** tenuit manu dexte-
ra mentū amasē quasi osculās eū.
Pozro amasa nō obseruauit gla-
dium quē habebat ioab. **Qui** p-
cussit eum in latere: z effudit in te-
stina eius in terrā. z mortuus est:
nec scdm vulnus apposuit. **Ioab**
autē z abisai frater eius persecuti
sunt siba filium bochzi. **Interea**
de pueris dauid quidā viri cū vi-
dissent z stetissent iuxta cadauer
amasē de socijs ioab dixerunt: **Ec-**
ce qui esse voluit pro ioab comes
dauid. **Amasa** autē conspersus san-
guine iacebat in via media. **Uidit**
hoc quidam vir qz subsisteret ois
populus ad videndū eum. z amo-
uit amasam de via in agrū ne sub-
sisterent transeuntes propter eū.
Amoto igitur illo de via trāsibat
ois vir sequens ioab ad psequen-
dū siba filium bochzi. pozro ille

Et tenuit zc.
Dextra menti tene-
re est quasi ex beni-
gnitate blādiri. **Et**
sinistrā ad gladium
mittit: qui latenter ex
malicia percutit.

transierat per omnes tribus israel
 vsq; in abelā z i bethmachā. oēs
 q; viri electi congregati fuerāt ad
 eum. Uenerunt itaq; z oppugna
 bant eum in abela z i bethmachā
 z circūdederunt in unitionibus ci
 uitate. z obfessa est vrbs. Omnis
 autē turba quę erat cum ioab no
 liebatur destruere muros. Et ex
 clamauit mulier sapiens de ciuita
 te: audite audite. dicite ioab: Ap
 propinqua huc z loquar tecum.
 Qui cum accessisset ad eam. ait il
 li: Tu es ioab? Et ille respondit:
 Ego sum. Ad quē sic locuta ē: Au
 di sermones ancille tuę. Qui re
 spōdit: audio. Rursūq; illa: Ser
 mo inquit dicebatur i veteri pro
^{† In hebreo nō habetur prouerbio. †} ^{† Quia}
^{si hec est vrbs consili}
 uerbio: Qui interrogat̄ interro
 gent in abela. z sic proficiebant.
 Nonne ego sum quę respōdeo ve
 ritatem in israel? z tu queris sub
^{† Que ē mater consili.}
 uertere ciuitatē z euertere matrē
 ciuitatū in israel. Quare precipi
 tas hereditatē domini? Respon
 densq; ioab ait: absit. absit hoc a
 me: Non precipito neq; de mo li
 oz. non sic se habet res: sed homo
 de monte ephraim siba filius bo
 chzi cognomine. leuauit manum
 suam contra regem dauid. Tradi
 te illum soluz. z recedem⁹ a ciuita
 te. Et ait mlter ad ioab: ecce caput
 eius mittetur ad te per murū. In
 gressa est ergo ad omnē populuz.
 z locuta est eis sapienter. Qui ab
 scisum caput sibę filij bochzi pro
 iecerūt ad ioab. z ille cecinit tuba
 z recesserunt ab vrbe vnusquisq;

in tabernacula sua. Joab autē re
 uersus est hierusalem ad regem.
 Fuit ergo ioab super omnē exerci
 tum israel. Banaias autē filius io
 iade sup ceretheos z pheletheos.
 adhurā vero super tributa. ^{† Idē qđ cancellarius}
 Porro iosaphat filius achilud [†] acōme
 tarijs. Siba autē scriba. Sadoch
 vero z abiatbar sacerdotes. hiras
 autē hyraites erat sacerdos dđ.

C. XXI.
Facta ē quoq;
 fames in diebus dauid

tribus annis iugiter. z cōsuluit da
 uid oraculum domini. Dixitq; do
 minus propter saul z domū eius
^{vel sanguinū}
 z sanguinē. quia occidit gabaoni
 tas. Uocatis ergo gabaonitis rex
 dixit ad eos: Porro gabaonitę
 nō erant de filiis israel. sed reliq;
 amozreoz. Filii q̄ppe israel iura
 uerant eis ne perimerent eos. Et
 voluit saul percutere eos zelo q̄si
 pro filiis israel z iuda. Dixit ergo
 dauid ad gabaonitas: Quid faciā
 vobis. z qđ erit piaculuz vt bene
 dicatis hereditati domini? Dire
 runt ei gabaonitę: Non est no
 bis super auro z argento questio
 sed contra saul z contra domū ei⁹
 neq; volumus vt interficiat homo
 de israel. Ad qđ rex ait: Quid er
 go vultis vt faciam vobis? Qui
 dixerunt regi: Virum qui attriuit
 nos z oppressit iniq; ita delere de
 bemus. ne vnus quidē residuus
 sit de stirpe eius in cunctis finib⁹
 israel. Dentur nobis septem viri
 de filiis eius. vt crucifigam⁹ eos
 domino in gabaa saul quondam

a veritatis auditu po
 pulum subuertebat.
 Interpretat̄ autē siba
 secta a secando. non
 a sectando. Bochzi
 vero primogenit⁹ me
 us israel. de quo dī:
 filius meus primoge
 nitus israel siba. i. er
 rorem secutus. sepa
 rauit se a domo dđ.
 i. ecclesia. sed ad mu
 lieris sapiētis. i. spūa
 lis doctrine suggesti
 onē caput sibe. i. dia
 bolū a corde suo ab
 scidit: z ad dauid. i.
 christum filium dei
 redijt.
C. XXI.
Facta est quo
 q; zc. Rab. Fames
 facta in israel ppter
 gabaonitas sterilita
 tē bonorum operū si
 gnificat. in subditis
 ppter negligētā do
 ctorū. qui nō procu
 rat eis pastuz verbi
 dei dū inferuunt ter
 renis. Recant ergo
 gabaonitę: cū studi
 um rectę cōuersatōis
 z reformatio p̄ncip⁹
 lapsum subtrahit in
 cautis per hereticos
 s. vel spūs malignos.
 Gabaon enīz collis
 meroris interpretat̄.
 Gabaonitę interfici
 untur. cum desidiōsi
 post perpetrata sce
 lera vana spe securi
 tatis a diabolo delu
 duntur: qui dicūt. faci
 amus mala vt veni
 ant bona: quomō dā
 natio iusta ē. sed res
 pha quę interpretat̄
 cursus filia achia. q̄ i
 terpretat̄ pater eius
 tollens ciliū. substra
 uit supra petrā zc. qz
 pia sollicitudo sācto
 rū talibus succurrēs
 rigore ieiunij z instā
 tia precū incūbit: do
 nec misericordiā dei
 de celo impetret sup
 eos: cōpescēs prauos
 hoīes z malignos spi
 ritus: ne vitā eorum
 prauę suggerēdo cor
 rumpant ulterius.
Et voluit saul
 dicens. i. iohne gratil
 gabaonitas vinere
 permisisse: z filijs isrl
 z iuda p̄cedā eorū in
 iuste abstulisse. Hui⁹
 vero vitionis causa
 in gabaonitas abi
 melech sacerdos fuit.

Uōne ego suz
 zc. Rab. Iste est ser
 mo legis in qua iube
 tur vt filij israel igres
 si terrā chanaan p̄p
 pacē offerāt. z eos q̄
 pacē susceperit tribu
 tarios faciant: eos ve
 ro qui nō susceperit.
 deleant. Ideo muli
 er sapiens exclamasse
 dicit. Nonne ego su
 q̄ r. n. i. isrl zc. Qua
 li cur destruis hāc ci
 uitatē anteq; pacē of
 feras scđm legē: cur
 nō seruas legē i isra
 elitis. quę seruata est
 alienigenis.
Qui abscisum
caput sibe. Rab.
 Reditus ppli ad da
 uid post iterfectionē
 absalon reditū prio
 ris populi ad christū
 post mortē prauoz
 magistrorū significat
 qui i synagoga inde
 oīū diu regnabat. z

Est enim
 Decem mem
 re est quali
 guntate dō
 similitudī
 mēte: qđ
 malicia p̄tē

electi domini. **Et** ait rex ego dabo

Depicqz rex miphiboseth filio ionathan filij saul propter iusiurāduz domini quod fuerat inter dauid z inter ionathan filium saul.

Tulit itaqz rex duos filios resphe filię abia quos peperit saul armoni z miphiboseth z quiqz filios michol filię saul quos genuerat adrieli filio berzellai qui fuit de mola

thi z dedit eos in manu gabaonitarum: qui crucifixerunt eos in monte coram domino. **Et** ceciderunt hi septē simul occisi in diebus messis primę incipiēte messione hordei. **Tollēs** aut resphe filia abia ciliciū substravit sibi supra petra

ab initio messis donec stillaret aq̄ super eos de celo z non dimisit aues lacerare eos per diem: neqz bestias per noctem. **Et** nunciata sunt dauid quę fecerat resphe filia abia cōcubina saul: z abiit dauid z tulit ossa saul z ossa ionathę filij eius a viris iabes galaad qui furati fuerant ea de platea bethsan in qua suspenderant eos philistim cum interfecissent saul in monte gelboe z asportavit inde ossa saul z ossa ionathan filij eius.

Et colligentes ossa eorum qui affixi fuerant: sepelierunt ea cum ossibus saul z ionathan filij eius in terra beniamin in latere in sepulchro cis patris eius: feceruntqz omnia quęcūqz p̄cep̄erat rex z repropiciatus est dominus terre.

Post hęc factum est autē rursus p̄ḡlium philistinorum aduersum

israel: z descendit dauid z serui eius cum eo z pugnabant contra philistiim. **Deficiente** autē dauid iesbidenob qui fuit de genere arapha cuius ferrum hastę tricentis vncias appendebat z accinctus erat ense nouo n̄sus est percute

re dauid. p̄s̄idioqz ei fuit abisai filius saruic: z percussit philisteum interfecit. **Tunc** iurauerūt viri dauid dicentes: **Jam** non egredieris nobiscum in bellum: ne extinguas lucernam israel. **Secundum** bellum quoqz fuit in gob cōtra philisteos. **Tunc** percussit so

bochai de vsathi zaph de stirpe arapha de genere gygantiū. **Ter**cium quoqz fuit belluz in gob cōtra philisteos in quo percussit adeo

bochai de vsathi zaph de stirpe arapha de genere gygantiū. **Ter**cium quoqz fuit belluz in gob cōtra philisteos in quo percussit adeo

bochai de vsathi zaph de stirpe arapha de genere gygantiū. **Ter**cium quoqz fuit belluz in gob cōtra philisteos in quo percussit adeo

bochai de vsathi zaph de stirpe arapha de genere gygantiū. **Ter**cium quoqz fuit belluz in gob cōtra philisteos in quo percussit adeo

bochai de vsathi zaph de stirpe arapha de genere gygantiū. **Ter**cium quoqz fuit belluz in gob cōtra philisteos in quo percussit adeo

Tulit itaqz zc
Qui cu3 doech idu
meo adhuc pueri sa
cerdotes z gabaoni
raf occiderūt armoni
f. z miphiboseth.

Filos michol
quos. f. michol vxor
dauid que z eglā di
citur adoptauit sibi
inter filios quos me
rob soror eius d filio
berzellai suscepit.

Gob. Quod in
terpretat lacus: quia
sicut in lacu leonū q̄s
mittit: ita semetip̄s
misit dauid cōtra go
liam.

Terciu quoqz
zc. Rab. Josephus
de tercio p̄ḡlio ita di
cit. post hęc vero cō
passionē palestini de
nuo pugnauerūt: su
per quos exercitū mit
tēte dauid fortissim⁹
apparuit ephan co
gnatus eius: Nā cō
tra singulos fortissi
mos philistinorū so
lus pugnādo peremit
eos alios cōuertit in
fugam: quorū etiam
multi in p̄ḡlio cecide
rūt. Vtrū aut ephan
ad eodartū appella
uerit v̄l quēlibz aliū
etiā incertum est.

Quartum bel
lum. Soliad iterat
qd̄ egit dauid prim⁹
tus tēpore sanlis. nā
in paralip. nō nisi ter
cio principaliter pu
gnasse contra philis
teos legitur.

Rab. Quattuor bel
la dauid z seruoꝝ ei⁹
cōtra philisteos chi
sti bellum significant
qd̄ oī tēpore hui⁹ vi
tę in mēbris suis con
tra persecutores z ne
quitias spūales cōti
nuat. licet enī factus
mādi v̄l proteruitas
malignoz spirituum
se erigat cōtra ecclīā
dei. omnis tñ princi
patus aduersarioꝝ
vero dauid imperan
te z p̄ḡlio seruoꝝ su
orū disponēte cedit.
z ad nichilū reducit.
vide vana salus ho
minis. In deo facie

mus virtutes: z ipse
ad nichilū reducet tri
bulantes nos.

Bethlemites
Quia noemi z ruth
ex quibns dauid or
tus ē tēpore vberta
tis reuerse sunt i beth
leem: z quia cā panis
ruth booz uota ē: lo
cus ille domus panis
vocatns est. Vel q̄
noemi cu3 n̄m̄ illuc
reuerfa panis abun
dantiā in domo bo
oz cōsecuta ē.

C. XXII.
Locus est.
Rab. Solus deci
muleptimus psal
mus in libris regū re
perit: qz regnū illud
significat: vbi aduer
sariū nō habebimul.

Locus ē
Titius enī eius est.
In die q̄ eripuit euz
deus de manu inimi
corū eius: z de manu
saul. Dauid enim si
gnificat eū qui natus
ē ex femine dauid se
cundū carnes: qui in
corpore suo qd̄ ē ec
clētia adhuc panitur
inimicos. v̄nd. Sau
le saule quid me pse
queris. Erripitur aut
oīno corpuz eius: cū
nouissima destruetur
mors: vt perueniat
ad regnū dei. Ps.
Iste nō p̄t conueni
re vni persong. Pri
mo enī p̄pha loquit
grās agēs: qz de gra
ni periculo diuina pi
etate liberatur hic.

Secūdo loquitur ecclētia
quę ante aduentum
dñi innumeras p̄u
lit calāitates: postea
qz miser⁹ deus medi
cinā sanctę incarnati
onis idullit. z baptil
matis bñficio christi
anū populū de orbis
vniuersitate collegit
ibi. Deus qui acan
xit me virtute. Tertō
mirę mię vox salua
toris illabit: vbi pul
cerrimis allusionibz
virtus eius describit
ibi. Vixit dñs. z bñ
dicit de me. Quar
to iterū ecclēsię catho
licę dicta p̄feruntur.
z cū magna exultati
one diuinitatis con
cessa munera laudan
tur.

C. XXII.
Locus est
dauid domio verba car
minis huius in die qua liberauit
eum dominus de manu omnium

inimicorū suorū. ⁊ de manu saul.
Et ait domin⁹ petra mea ⁊ robur
 meū. ⁊ saluator meus. **Deus** dñs
 fortis meus: spe rabo in eū. **Scu**
 tum meū ⁊ cornu salutis mee. ele
 uator meus. ⁊ refugiū meum. sal
 uator meus: de iniquitate libera
 bis me. **Laudabilem** iuocabo do
 minum: ⁊ ab inimicis meis salu⁹
 ero. **Quia** circūdederūt me cōtri
 tōes mortis: torētes belial terru
 erunt me. **Funes** inferi circūdede
 runt me: p̄gauerunt me laquei
 mortis. **In** tribulatione mea iuo
 cabo dominū: ⁊ ad deū meū cla
 mabo. **Et** exaudiet de templo scō
 suo vocem meā: ⁊ clamor meus
 veniet ad aures eius. **Comota** est
 ⁊ cōtremuit terra: fundamēta mon
 tium concussa sunt ⁊ cōquassata:
 quoniam iratus est eis. **Ascendit**
 fumus de naribus ei⁹: ⁊ ignis de
 ore ei⁹ volauit: carbones succēsi
 sunt ab eo. **Et** inclinauit cēlos ⁊
 descendit: ⁊ caligo sub pedibus ei⁹
Et ascendit sup cherubin: ⁊ vola
 uit: ⁊ lapsus est sup pennas vēti.
Posuit tenebras i circuitu suo la
 tibulus: cribrans aquas de nubi
 bus cēloꝝ. **Prē** fulgore in cōspe
 ctu eius nubes: succēsi sunt car
 bones ignis. **Tonabit** de cēlo do
 minus: ⁊ excelsus dabit vocē suā
Misit sagittas ⁊ dissipauit eos:
 fulgura ⁊ cōsumpsit eos. **Et** appa
 ruerunt effusiones maris: ⁊ reue
 lata sunt fundamēta orbis ab in
 crepatione domini: ab inspiratōe
 spiritus furoris eius. **Misit** de ex

^{⁹ vel celo.} ^{⁹ ecclesiā.}
 celso ⁊ assūpsit me: et extraxit me
 de aquis mltis. **Liberauit** me ab
 inimico meo potētissimo: ⁊ ab his
 qui oderant me: qm̄ robustiores
 me erant. **P̄gauerunt** me in die af
 flictionis mee: et factus est domi
 nus firmamentū meū: **Et** eduxit
 me i latitudinem: liberauit me qz
 complacui ei. **Retribuet** mihi do
 minus scdm iusticiā meā: ⁊ scdm
 mundiciā manuū mearū reddet
 mihi. **Quia** custodiui vias domi:
 ⁊ non impie egi a deo meo. **Omnia**
 enī iudicia eius in cōspectu meo:
 ⁊ p̄cepta eius non amoui a me.
Et ero p̄fectus coram eo: ⁊ custo
 diam me ab iniquitate mea. **Et** re
 stituet mihi domin⁹ scdm iusticiā
 meam: ⁊ scdm mundiciā manuū
 mearū in cōspectu oculoꝝ suorū
Lum sancto sanctus eris: ⁊ cū ro
 busto p̄fectus. **Et** cū electo elect⁹
 eris: ⁊ cū p̄uerso p̄uerteris. **Et**
 populum pauperē saluum facies
 oculisq; tuis excelsos hūiliabis.
Quia tu lucerna mea domie: ⁊ tu
 dñe illuminabis tenebras meas
In te enim currā accinctus: i deo
 meo transiliam i murum. **De⁹** ima
 culata via eius: eloquium domini
 igne examinatū. scutum ē omniū
 sperantium in se. **Quis** est deus
 p̄ter dominū: ⁊ quis deus for
 tis p̄ter deum nostrum? **Deus**
 qui accinxit me fortitudine: ⁊ cō
 planauit perfectam viam meam.
Loquās pedes meos ceruis: et
 super excelsa mea statuēs me. **Do**
 cens manus meas ad p̄lium: ⁊

Ceruis. Cerui
 spirituales iuri p̄pter
 alacritatē. vepres. i.
 implicamenta seculi
 transilientes.

cōponēs quasi arcū grēū brachia mea. Dedisti mihi clypeū salutis tue: et mānuctudo mea multiplicavit me. Dilatabis gressus meos subtrus me: et nō deficiēt talī mei.

^{christus infidēles-electus-victa.} Persequar inimicos meos et cōteram: et non reuertar donec cōsumam eos. Consumam eos et confringam vt non cōsurgant: cadēt sub pedibus meis.

Accinxisti me fortitudine ad p̄zeliū: incuruasti resistentes mihi subtrus me. In-

^{vnde. donec ponā inimicos tuos scabellū pe-} nimicos meos dedisti mihi dorsus: odiētes me. et disperdaz eos. Clamabūt et nō erit qui saluet: ad dominum. et non exaudiet eos. De-

lebo eos vt puluerem terre. quasi lutū platearū cōminuam eos atqz confringam. Saluabis me a contradictionibus populi mei: custodies me i caput gentium. Populus quem ignoro seruiet michi.

^{f in eius potestate cōstitit.} filij alieni resistēt mihi: auditu auris obedient mihi. filij alieni defluerūt: et cōtrahent in angustijs suis. Uiuēt dñs et benedictus deus meus: et exaltabitur deus fortis salutis mee. Deus qui das vindi-

^{f in iudicio. cū reddam malis iuxta merita.} ctas mihi: et deicijs populos sub me. Qui educis me ab inimicis meis: et a resistentib⁹ mihi eleuas me: a viro iniquo liberabis me.

Propterea confitebor tibi dñe in gentib⁹: et nomini tuo cantabo magnificās salutes regis sui. et faciens misericordiaz christo suo

^{f electis.} dauid: et semini eius vsqz in sempiternum.

C. C. XXIII

Hec autē uerba sunt nouissima q̄ dixit dauid fili⁹ ysai. Dixit vir cui constitutum est de xpo dei iacob: ^{f uel psaltes.} egregius psalmista israel. ^{f sanctus.} Spūs domini locutus est p̄ me: et sermo eius p̄ linguam meā. Dixit. Deus israel mihi locutus est fortis isrl.

Dominator hominū iustus: domi-

nator in timore dei. Sic lux auro ^{resurgente xpo a mortuis.} re oriēte sole mane absqz nubib⁹ ^{infidelitatis.} rutilar: et sicut pluuīs germinat ^{f miraculis.} herba de terra. ^{f predicatione} Nec tanta est domus mea apud deum: vt pactum ^{f in eius potestate cōstitit.} eternū iniret mecum firmū in omnibus atqz munitū. Luncta enim ^{f in eius potestate cōstitit.} salus mea et omnis uolūtas: nec est quicqz ex eo qd non germinet ^{f omnis arbor que non facit fructum bonum. e- z in ignē mittetur.}

^{f in ignē mittetur.} Preuaricatores autē quasi spine ^{f specialiter iudei et heretici de terra riuentis} euellentur: vniuersi: que nō tolluntur manib⁹. Et si quis tangere uoluerit eas armabitur ferro. et ligno lanceato: igneqz succensē cōburēt vsqz ad nihilum. Nec nomia fortium dauid. Dauid sedens in ^{f iesbaam filius abamoni. sicut i palip. legatur.} cathedra sapiētissim⁹: princeps inter tres. Ipe est q̄si tenerrimus ^{f qui ait ego sum uermis et nō h. zc. f in paralipo. ecc. 13 qd ibi mū? habetur. hic suppietur lignū}

vermiculus q̄ occingetos iterfecit impetu vno. Post hunc eleazar filius patruī eius aboites inter tres fortes qui erant cū dauid. qñ exprobrauerūt philistijm ^{f gali. in aphec dñi.} et congregati sunt illuc in p̄zeliū. Luncqz ascendissent viri israel ipse stetit et percussit philisteos. donec deficeret manus eius: et obrigesceret cum gladio. Fecitqz dominus salutem magnam i die illa: et pplē

equabitur dño: aut similis erit domino i filijs dei.

Fortiū dauid. De his fortibus ait iosephus. Primus omnium erat eusebi⁹ filius achine: q̄ acie hostium frequēter irumpens nō cessauit donec nongentos occideret. Post hunc erat eleazar fili⁹ dauid: qui cū rege fuerat in sarpha. Dic israhelitis formidantibus palestinoz exercitū et fugientibus solus restitit: et multos occidit vt sanguine occisorū gladius eius hereret in terra. Israelite vero vidētes palestinos in fugam cōuersos: descendentes de montibus p̄secuti sūt eos: et puenit israelitis famosa victoria. Tertius fuit semeias filius hely: qui i loco maxille cuz bebrici fugrent exercitus palestinoz solus portauit alios p̄ternēs. alios in fugā cōuertens.

Ipe est quasi tenerrimus zc. Raba. Virga de radice iesse absqz nupti ali ope florem pulit q̄ de vno boīe typū gentium preferente: vno impetu. i. sermo nis imperio. legione expulit demoni.

Tenerrimus ligni uermiculus Raba. Virtus uirtellica et modesta significatur. quia sicut uermiculus ligni tener quidez et fragilis et modicus apparet: fortissimum tñ lignū terebrat et p̄sumit vñ a terendo teredinis nomē accepit sic ille domi. omnibus affabilis quietus et humilis: i certamine publico robustū se et intolerabilem hostib⁹ exhibebat. hūc tamē principem fortiū bebricus suspicatur esse dauid de quo dicitur: sedēs in cathedra sapiētissim⁹ zc. cuius sapientia ostenditur in sapientissimo. humilitas in uermiculi exēplo. in interfectione octūgentoz fortitudo.

Qui uoluerit armabitur ferro zc. Qui scilicet cōicans peccatis aliēis p̄pter cordis sui duriciā inquitatū pondere p̄emittitur. et iaculis peccatorum cōfoditur: eiusqz opera eternis ignibus digna: ad nihilum redigent.

Hec sūt noia for. Ii. Lexitur catalogus viroz fortū in figura sanctoz q̄ quīs uirtutū sublimitate p̄ficiāt: tamē vsqz ad excellentiam diuine trinitatis non attingunt. Hoc ē enī qd scriptū ē. vsqz ad tres p̄mos nō puenit Quis enī in nubib⁹

C. XXIII.

Novissima. Rab. Quia vltimā cōfessionis laudem significat. quā supato hoste et peracta victoria mortis sancti cantabunt in eternū.

Egreius psal. Quia luculentissime de xpo dei. et de incarnatione eius ac redemptione humani generis p̄phetant.

In timore dei. Qui i timore dei dominationē i subditis exercet: lucis opera p̄ solem inficit illuminata. p̄fert. nec in eis aliqd obscurū remanet: sed imbre celestis gratie irrigatus germina uirtutū i carne uincens fructificat.

Necē quicqz ex eo quod non germinet zc. Ii. g. Qui in lege domini meditat⁹ die ac nocte fit tanqz lignum: qd plantatus iuxta aqs dat fructū suū in tpe suo. et omia quecūqz faciet. p̄sperabunt.

Et si quis tēgere eas uoluerit armabitur ferro zc. Qui scilicet cōicans peccatis aliēis p̄pter cordis sui duriciā inquitatū pondere p̄emittitur. et iaculis peccatorum cōfoditur: eiusqz opera eternis ignibus digna: ad nihilum redigent.

Hec sūt noia for. Ii. Lexitur catalogus viroz fortū in figura sanctoz q̄ quīs uirtutū sublimitate p̄ficiāt: tamē vsqz ad excellentiam diuine trinitatis non attingunt. Hoc ē enī qd scriptū ē. vsqz ad tres p̄mos nō puenit Quis enī in nubib⁹

Hec sūt noia for. Ii. Lexitur catalogus viroz fortū in figura sanctoz q̄ quīs uirtutū sublimitate p̄ficiāt: tamē vsqz ad excellentiam diuine trinitatis non attingunt. Hoc ē enī qd scriptū ē. vsqz ad tres p̄mos nō puenit Quis enī in nubib⁹

Hec sūt noia for. Ii. Lexitur catalogus viroz fortū in figura sanctoz q̄ quīs uirtutū sublimitate p̄ficiāt: tamē vsqz ad excellentiam diuine trinitatis non attingunt. Hoc ē enī qd scriptū ē. vsqz ad tres p̄mos nō puenit Quis enī in nubib⁹

Hec sūt noia for. Ii. Lexitur catalogus viroz fortū in figura sanctoz q̄ quīs uirtutū sublimitate p̄ficiāt: tamē vsqz ad excellentiam diuine trinitatis non attingunt. Hoc ē enī qd scriptū ē. vsqz ad tres p̄mos nō puenit Quis enī in nubib⁹

Hec sūt noia for. Ii. Lexitur catalogus viroz fortū in figura sanctoz q̄ quīs uirtutū sublimitate p̄ficiāt: tamē vsqz ad excellentiam diuine trinitatis non attingunt. Hoc ē enī qd scriptū ē. vsqz ad tres p̄mos nō puenit Quis enī in nubib⁹

Semma audiens Agge meditans sine loquēs. **Ararites** mō/
tanus qui gestat psonam xpi sine p̄dicatoꝝ eius.

Stetit Raba. **Christus** cū spiritu sancto in agro ecclesie stans infir-
mos velut hordeū tuetur. vel certe verecundiam castitatis in continētib⁹
quasi lentes gladio oris cōtra luxuriam defendit.

Descenderant tres. Tres fortes supra nominati. **Jesbaam** fili⁹
achamoni quē iosephus eusebium filium achimeg nomiat. ⁊ eleazar fili⁹
achoi quem dicit fi-

lium esse do di ⁊ sam
maa filius agge. quē
semeiam filium hely
vocat. **Debet** autē
tres istos arbitranē
fuisse abisai filiū sar-
uic ⁊ sobochai ysati
tem ⁊ ionathan filiū
sammaa fratris da-
uid. qui supra memo-
rati sunt i p̄lijs phi-
listinoꝝ. Cui sententię
cōgruere videtur: qd̄
sequitur. Abisai quo-
q; frater ioab. filius
saruic zē. Hinc enī
apparet qd̄ abisai p̄n-
ceps erat. ⁊ nomina-
tus inter tres sequen-
tes.

Iosephus. Cū
esset rex in hiemalib⁹
palestinoꝝ supuenit
exercitus tunc dauid
ascendit in arcem vt
de bello cōsuleret do-
minum. Castra vero
inimicoꝝ erant i val-
le fixa vsq; bethleem
que p̄cul est ab hiern
salem stadys viginti
dauid g ait: Bonā
aquam habemus in
regione mea: ⁊ p̄ci-
pue laudabat eam q̄
erat iuxta puteum in
porta. Mirabatur si
esset qui ex eo poculū
ei p̄beret. qd̄ magis
q̄ pecuniam ma-
gnam optaret. Hoc
cū audissent isti tres
viri irumpentes per
medios hostes vene-
runt in bethleem: et
haurientes aquā per
inimica castra reuer-
si sunt ad regem obstu-
pescētibus palestini-
s fiduciam ⁊ magna
dinez eoz qui sic eos
contemnebant.

At ille noluit
bibere. Greg. Cogitandum est vt qui illicita cōmisit a quibusdā etiā
licitis abstineat. vt p̄ hoc cōditori suo satisfaciatur. vt qui cōmisit p̄bita
abscidat sibi etiā concessa. ⁊ se reprehendat in minimis: quē meminit pec-
casse in maximis. **Lex** veteris testamenti vxorem alienā cōcupisci p̄hibet
a rege vero fortia iuteri militibus vel desiderare aquā: non p̄naliter ve-
tat. Dauid vero alienā vxorē concupiuit ⁊ abstulit: cuius culpam digna
verbera sunt secuta. ⁊ malū qd̄ perpetravit p̄ p̄nitentie lamenta correxit
Qui cum longe post. cōtra hostiū cuneos sedit aquā ex eoz cisterna desi-
derauit. Cuius electi milites itra catervas hostiū erumpentes: aquā quā
desiderauerat illesi ptulerunt. Sed vir flagellis eruditus. se p̄tinus cum
periculo militū aquā desiderasse reprehendit. eāq; dño fundens libauit.
In sacrificiū enī dñi effusa aqua cōuersa est: qz culpam cōcupiscentie ma-

qui fugerat reuersus est ad cesoz
spolia detrahenda. **Et post hunc**
semma filius agge de arari. **Et cō**
gregati sunt philistij in statione
Erat quippe ibi ager lente plen⁹.

Cūq; fugisset populus a facie phi-
listij. **Stetit** ille in medio agri: et
tutus est eum. **Percussitq;** philis-
teos. ⁊ fecit dominus salutē ma-
gnam. **Nec nō** ⁊ ante descēderāt
tres qui erant principes inter tri-
ginta: ⁊ venerāt tempore messis
ad dauid in speluncam odollam.

Castra autē philistij erant posita
in valle gigantum: ⁊ dauid erat in
p̄sidio. **Porro** statio philistino-
rum tunc erat in bethleem. **Desi-**
derauit igitur dauid aquā de la-
cu. ⁊ ait: **Siquis** mihi daret potū
aque de cisterna que est i bethleē
iuxta portā. **Irruperūt** ergo tres
fortes castra philistinoꝝ. ⁊ haufe-
runt aquā de cisterna bethleem q̄
erat iuxta portam: ⁊ attulerūt ad
dauid. **At ille** noluit bibere. sed li-
bauit eam dño dicens: **Propici⁹**

etauit p̄ p̄nitentiā suę reprehensionis. **Qui** ergo cōcupiscere alienam cō-
iugem nō timuit: post etiā qz aquā cōcupisset expauit.

Sed libauit eam domino dicens propicius zē. **Exemplū**
fortitudinis ⁊ cōstantie militib⁹ p̄buit. vincens naturā ne sitiens biberet:
vt exercit⁹ sitim tolerare disceret. **Distice** vero aquā nō sitiebat: s; nasci-
turum in bethleē de virgine xpm p̄uidebat. cuius lanacrū ⁊ sanguinē siti-
ebat. aquā ergo nō bibit sed fudit. **Sitiebat** enī fontem eternū qui nō pe-
riculis quęrit alienis
sed aliena picula ab-
luit.

Tres primos.
Intelligi volūt lapi-
entiā. humilitatē. for-
titudinē. dauid cū se-
dit sapientissim⁹. ipe
ligni vermiculus. i.
hūilis. decc. iter fecit
velut fortis. ad has
tres virtutes. nemo
fortiū dauid puenit.

Et banaias zē.
Qui erat magister d
capseel. i. de cōgrega-
tione dei in cerethi et
pbeleti. qui iterptan-
tur occidentes ⁊ viui-
ficantes. Ipe p̄cussit
duos leones moab.
quos palip. duos a-
riel moab nominat.
Hi g viri fortissimi
fuerūt i regno moab
vñ ⁊ leones dicunt.
Ariel enī leo dei iter-
pretatur.

In media cister-
na. **Iosephus**. Dic-
aptius dicit. qd̄ fuit
sc; cisterna nimis. p/
funda. tpe hiemis ni-
uis aggere coguata
In hanc leo infcius
decidit: ⁊ conclusus
grandi rugitu clama-
uit. **Banaias** hō q̄
cū ceteris ad specta-
culū venit. i. cisternā
desilijt: ⁊ leonē interfe-
cit. **Banaias** q̄ iterp̄-
tatur edificator dñs.
xpm significat: q̄ eccle-
siā edificat. **Vñ** pau-
lus di edificatio est i-
hic in tpe niuis ⁊ fri-
goris. cū. s. gratia xpi
mūdo respandit: ⁊
frigus charitatis ho-
mies refrigerauit. leo
hem. i. dyabolū interfe-
cit. **Debet** hō hūc
leonē ioab intelligit.

Qui in medio cisternę. i. in domo dñi vbi tenebat cornua altaris occisus ē
Altare vero cisterna dñi: qz sicut aqua cisternę abluit ⁊ mūdāt: ita sanctua-
riū dñi purgat peccata. **In dieb⁹ niuis**. qz p̄ mortē expiauit p̄cām. **Vnde**
Lauabis me. qd̄ impletū ē in medio cisternę. ⁊ sup niuem dealabor: qd̄
impletū ē in eo qz ait. Diebus niuis.

Virū egyptiū. Imitatorē. s. egyptij. teū blasphemātis quē moyses
iubete dño interfecit. ille ē blasphemauit teū. hic. p̄ham ⁊ regem.

Spectaculo dignū. Spectabat ei vt si hīrlm egredereť inficeret

Hastam. Legē dei. quā si meditat⁹ fuisset. p̄manēdo in hīrlm n̄
p̄ireť. sed qz p̄ceptū regis cōtēpsit. banaias i xga. i. in rectitudine iusticie
ad eum descēdit: ⁊ hastam quā nō recte tenebat extorsit.

Qui erant inter triginta zē. Reminē moueat qz iū summa non
c 3

triginta: sed triginta septem leguntur: triginta enim et septem leguntur hoc modo. Septem scilicet fortes hi: dauid qui dicitur adeoda tus: abisai: sobochai ionathan: eleazar: samai filius agge: d'arari: et banaias: ecce septem. Triginta autem hi sunt: abel: elea: nan: et ceteri.

Urias etheus. Sic vitimus ponit pro eo quod sequitur et addidit furor domini. Jam enim vitio facta fuerat in dauid et in domo eius: sed non in populo: qui vel non restitit dauid vel consensit.

C. XXIII.

Et addidit furor etc. Reg. Pro qualitatibus subditorum disponuntur acta regum: ut sepe pro malo gregis etiam vere boni deliquit vita pastoris. Dauid enim deo teste laudatus: secretorum dei conscius: tu more repentini elationis inflatus populum numerando peccauit: et populus per nos susceptus quod sui merita plebium disponunt corda rectorum. Iustus vero in deo peccantis vitium ex ipso animaduersione corripuit: quorum causa peccauit. Sed quod propria voluntate superbia: a culpa alienus non fuit: vindicta etiam ipse suscepit. Ita enim que corporaliter populum peccauit: ipsum quoque dolore perstravit. Ita enim iuncta sunt merita rectorum et plebium: ut sepe ex culpa pastorum: deterior fiat vita plebium: et ex merito plebium mutetur vita pastorum. Sed quod rectores habent iudicem suum: non temere iudicent subditi vitas regentium. Per semetipsum enim dominus es numulariorum fundit: et cathedras venturorum colubas evertit: significans: quia per magistrum vitas iudicat plebs: per semetipsum facta magistrorum: quibus etiam subditorum vitia que a magistris dissimulantur: vel iudicari nequeunt eius iudicio referunt. Dum ergo salua fide res agitur virtutis est meritum: quidquid prioris est tolerare. Debet tamen humiliter suggeri si forte valeat quod displicet emendari. Sed curandum est ne in superbiam transeat ut

^{primos.} vsqz ad tres non puenerat. fecitque ^{et schismu. et scilicet diuinitas omnem sciam contulit. et secreti conscium.} Teum auricularium ^{et a secreto sibi spater.} a secreto sibi dauid. Ababel frater ioab inter triginta. Eleanan filius patruui eius de bethleem. Semma de arari. Elicha de arodi. Heles de phalti. Dira filius acches de thecua. Abiezer de anathot. Dobonnai de vsathi. Selmo aboites. Macharai netophatites. Heleph filius baana: et ipse netophatites. Dytchai filius ribai de gebeeth filiorum beniamin. Banai pharathonites ^{vel tai.} Deldai de torrente gaas. Albial bon arathites. Azamaueh de beromi. Eliaba de salboni. Filij iasen ionathan naran. Semma de ozodi. Baiaam filius sarar arothites. Deliseleth filius aasbai filij maachati. Deliam filius achito ^{phel gelonites.} Esrai de carmelo ^{et vel farai.} Dharai de arbi. Jgaal filius nathan de soba. Bonni de gaddi. Selech de ammoni. Naarai berothites armiger ioab filij saruie. Dira hierites. Bareb et ipse hierites. ^{et si idem obseruantia decalogi: gratia septuaginta trites.} Urias etheus. ^{omnes trinus spiritus opante honorantes.} Dices triginta septem.

C. XXIII.

Et addidit furor etc. Reg. ^{et sathan.} **E**t addidit furor domini irasci contra israel: commouitque dauid in eis dicentem ad ioab: Uade numera israel et iu

^{stastu supbe. tactus} dam. Dixitque rex ad ioab principem exercitus sui: Perambula omnes tribus israel a dan vsque bersee: et numera omnem populum vt sciam numerum eius. Dixitque ioab regi: Adaugeat dominus deus tuus ^{tantū.} ad populum tuum quantum nunc est: iterumque centuplicet in conspectu domini mei regis. Sed quid sibi dominus meus rex vult in rebus iuscemodi. Obtinuit autem sermo regis verba ioab et principum exercitus. Egressusque est ioab et principes militum a facie regis vt numerarent populum israel. Cuius pertransissent iordanem: venerunt iaroer ad dexteram vrbis que est in valle gad: et per iazer transferunt in galaad: et in terram inferiorem hosdi. Et venerunt in dan siluestria. Circueuntque iuxta sidonem transferunt prope montia tyri: et omnem terram euoi et chananei: veneruntque ad meridiem iuda in bersabee. Et lustrata vniuersa terra affuerunt post nouem menses et viginti dies in hierusalem: Dedit ergo ioab numerum descriptionis populi regi. Et iuenta sunt de israel octingenta milia virozum fortium: qui educerent gladium: et de iuda quingenta milia pugnatoy. Percussit autem cor dauid eum postquam numeratus est populus: et dixit dauid ad dominum: Peccaui valde in hoc facto: sed

gisterij reuerentia non recedat. **Et dedit ergo ioab numerum descriptionis.** Notandum quia in paralipomen legatur mille milia centum milia de israel: et de iuda quingenta septuaginta milia quos intelligendum est ioab numerasse: sed non fuisse ostendere nisi quanti in samuelis libro scribuntur.

sticie inordinata desensio: et dum rectitudo incaute dirigitur magistra rectitudinis humilitas amittatur: ne cum preesse quis respiciat: quem forte in aliquo reprehendat. Contra hunc tumorem superbie propria infirmitas incelsanter attendat. Vires enim nostras veraciter examinare negligimus: et quia de nobis fortia credimus: prelatos districte indicamus. Quo enim nos minus agnoscerimus: illos quos reprehendere nitimur plura videmus. Singula hec mala sunt que sepe a subditis in prelati sepe a prelati in subditis committunt: quia prelati subditos minus sapientes arbitrantur: et subiecti rectorum facta iudicant: et si regimen tenere contingeret: se melius agere putant. Vnde rector minus prudenter que agenda sunt vident: quia eorum oculis nebula elationis obscurat: et sepe subiectus factus prelati hoc facit: quod dum subditus fuerat arguebat: vt quia illa que indiderat perpetrata: saltem quod iudicant erubescat. Sicut igitur prelati curandū est: ne eorum corda singularis sapientie locus superior extollat: ita subiectis prouidendum ne sibi rectorum facta displiceant. Si autem magistrorum vita iure reprehenditur: oportet vt subditi eos etiam cum displicent venerentur. Sed sollester intuentum est: ne eum que venerari necesse est: imitari appetas: aut quem imitari despicis: venerari contemnas. Subtilis est via tenenda est: rectitudinis et humilitatis vt sic magistrorum facta displiceat: vt subditorum mens a magisterij reuerentia non recedat.

Sermo domini factus est ad zc.

In exodo scriptū ē. **Quādo tuleris sum mā filioꝝ israel iuxta numerū. dabunt singuli p̄cētiū p̄ anima- bus suis dño: z non erit plaga in eis zc.** Hoc oblitus dauid facere offendit deum. z facta ē plaga in isrl. **Hinc iosephus ait: prophetis tedaran- tibus dauid q̄ deus irasceret: supplicavit vt p̄pitius esset: z veniam daret. Gad ergo p̄pham misit ad eum deus tres suppli- cū conditōes portan- ten. Vtrūz. s. vellet famem in puincia ge- nerari annis septem: aut tribus mensibus pugnando vinceret ab hostibus: aut mor- bus z languor acce- deret tribus diebus hebreis. Cūqz pro- pheta vrgēdo respō- sionē exigerz quā do- mino renunciaret: co- gitans rex. quia si fa- mem eligeret. contra alios hoc facere vide- retur. cum ipse multa frumēta haberet nec iopiam sustineret: re- liquis vero angustia esset. Si v̄o eligeret trium mensūz victo- riam hostium. ipse ha- bēs circa se viros for- tissimos et custodes nihil timeret: sed nec exercitus subiaceret. cōmunē potius passi- onem z omnibus eq̄- lē elegit dicēs: Nul- to melius est i dei q̄s hostiū manus incide- re. Qd̄ p̄pheta renū- ciavit domino. qui in- teritūz misit in exerci- tum hebreoz. Mori- ebantur nō vno mō. vt languor posset fa- cile agnosci: s; mors quidez in omnibus. alius sup alium mori- ebatur. alij super sepe- liendis moriebantur z latenter iunēs ma- lū velociter afferebat interitum. Incipiēte pestifero lāguore ab hora matutina vsqz ad horam prandij consumpta sunt septuaginta milia. Erat autē angelus dñi iuxta aream areune iebusei. In paralipōm. quoqz scriptum est. Por- ro angelus domini stabat iuxta aream ornā iebusei. Lenansqz dauid oculos suos vidit angelum domini inter terram z celum z euaginatū gla- dium in manu eius: z v̄rsūm cōtra hierusalem. Et ceciderunt tam ipe q̄s**

p̄ceoz dñe vt trāsseras iniquita- tem serui tui. quia stulte egi ni- mis. Surrexit itaqz dauid mane. z sermo dñi factus est ad gad pro- phetam z vidētē dauid dicens: **Vade z loquere ad dauid. hęc di- cit dñs: Trium tibi datur optio: Elige vnum qd̄ volueris ex his vt faciaz tibi. Cūqz venisset gad ad dauid. nunciauit ei dicēs: Aut septem annis veniet tibi fames i- terra tua: aut tribus mensibus fu- gies aduersarios tuos. z illi te p̄- sequentur: aut certe tribus dieb⁹ erit pestilentia in terra tua. Nunc ergo delibera z vide quē respon- deam ei qui me misit sermonem. Dixit autē dauid ad gad: Loartoz vndiqz nūmis: Sed melius est vt incidam i manus domini. multę enim misericordię eius sunt. q̄s in manu hominum. Immisitqz do- minus pestilentia in israel de ma- ne vsqz ad tempus constitutum: z mortui sunt ex populo a dan vsqz berfabee septuaginta milia vi- rozum. Cūqz extendisset manus suam angelus domini sup hieru- salem vt disperderet eam: misert⁹ ē dominus super afflictōem. z ait angelo percutienti populū: **Suf- ficit nunc. contine manum tuam. Erat autē angelus domini iuxta** si ipsa ē hierusalē. **aream areuna iebusei Dixitqz da- uid ad dominuz cū vidisset ange-****

lum cēdentem populū: **Ego sum qui peccaui. z ego inique egi: Isti qui oues sunt quid fecerūt: Uer- tatur obsecro manus tua cōtra me z cōtra domū patris mei. Venit autē gad ad dauid i die illa. z dixit ei: **Ascende cōstume dño altare in area areuna iebusei. Et ascēdit da- uid iuxta sermonē gad quē p̄ce- perat ei dominus. Conspiciensqz areuna animaduertit regem z ser- uos eius trāsire ad se. z egressus adorauit regem prono vultu i ter- ram. z ait: Quid causę est vt veni- at dñs meus rex ad seruum suū? Cui dauid ait: Ut emā a te areaz z edificem altare dño: z cesset iter- sectio quę grassatur in populo. Et ait areuna ad dauid: Accipiat et offerat dominus meus rex sicut ei placet. Dabes boues i holocau- stum. z plaustruz z iuga bouum in- usum lignoz. Omnia dedit areu- na regi. Dixitqz areuna ad regem **Dominus deus tuus suscipiat vo- tum tuū. Cui respondens rex ait: Nequaqz vt vis. sed emam p̄cio a te: z non offeram domino meo** i s. In palipo. legitur. dedit ergo dauid ornā. p̄ holocausta gratuita. Emit ergo loco siclos auri iustissimi p̄deris sexcentos. In dauid aream z boues argenti si- telligendū est. eniz boues argenti siclos. quinqu- clis quinquaginta: z edificauit ibi ginta. aream vero: sexcentis aureis emisse. **altare domio dauid. z obtulit ho- locausta z pacifica. Et repropicia- tus est dominus terrę. z cobibita est plaga ab israel.******

maiores natu vestiti cilicis z proni in ter- ram. **Aut septē an- nis.** Et videt qz q̄ pane verbi dei p̄ gra- tiam septiformis spi- ritus non pascuntur. septē annis famem sustinent: z qui i no- mine trinitatis rege- nerati nō sunt. hosti- bus. id ē demonibus resistere non valent. sed pestilentia impie- tatis increduli mori- untur. **Iuxta aream areuna.** Area areu- na ecclesia est gentiū in qua postq̄ altare fidei verus dauid ere- xit: cōfestim mors im- pietatis cessat. hanc areaz dauid quinqu- ginta siclis emit. qz xp̄us per septifor- mis spiritus gratiā cūctis delictis ommissis. gen- tilitatem i domū sibi sempiternam sanctifi- cauit. **Areuna.** Inter- pretatur arca. Ornā vero lumen nob. Be- ne ergo dauid volēs placare dominum: al- tare iubetur in area areune vel omē con- stituere. quia aliter n̄ placatur deus ab ho- mine nisi in arca cor- dis per lumen recte fi- dei z verę dilectōnis constituat altare hu- militatis. in quo offe- rat sacrificium oblati- onis z laudis. vnde **Sacrificiū laudis ho- m. z sacrificiū deo spiritus cōtribulatus zc.** Area areune. vel omē ipsa est hierusa- lem. **Et obtulit ho- zc.** Hinc in paralip. **Tabernaculū quod fecerat moyses in de- serto z altare holo- caustozum ea tempe- state erat i excelso ga- baon. z nō p̄gualuit dauid ire ad altare. vt obsecrarz dominiū** **Quinō enim timore fuerat perterritus vi- des gladiū āgeli dñi** **Dixitqz dauid: hec est domus dei zc.** In hoc loco scdm hebreos voluit abraam offerre filiū cum aries subito apparuit. quē assumens obtulit pro filio.